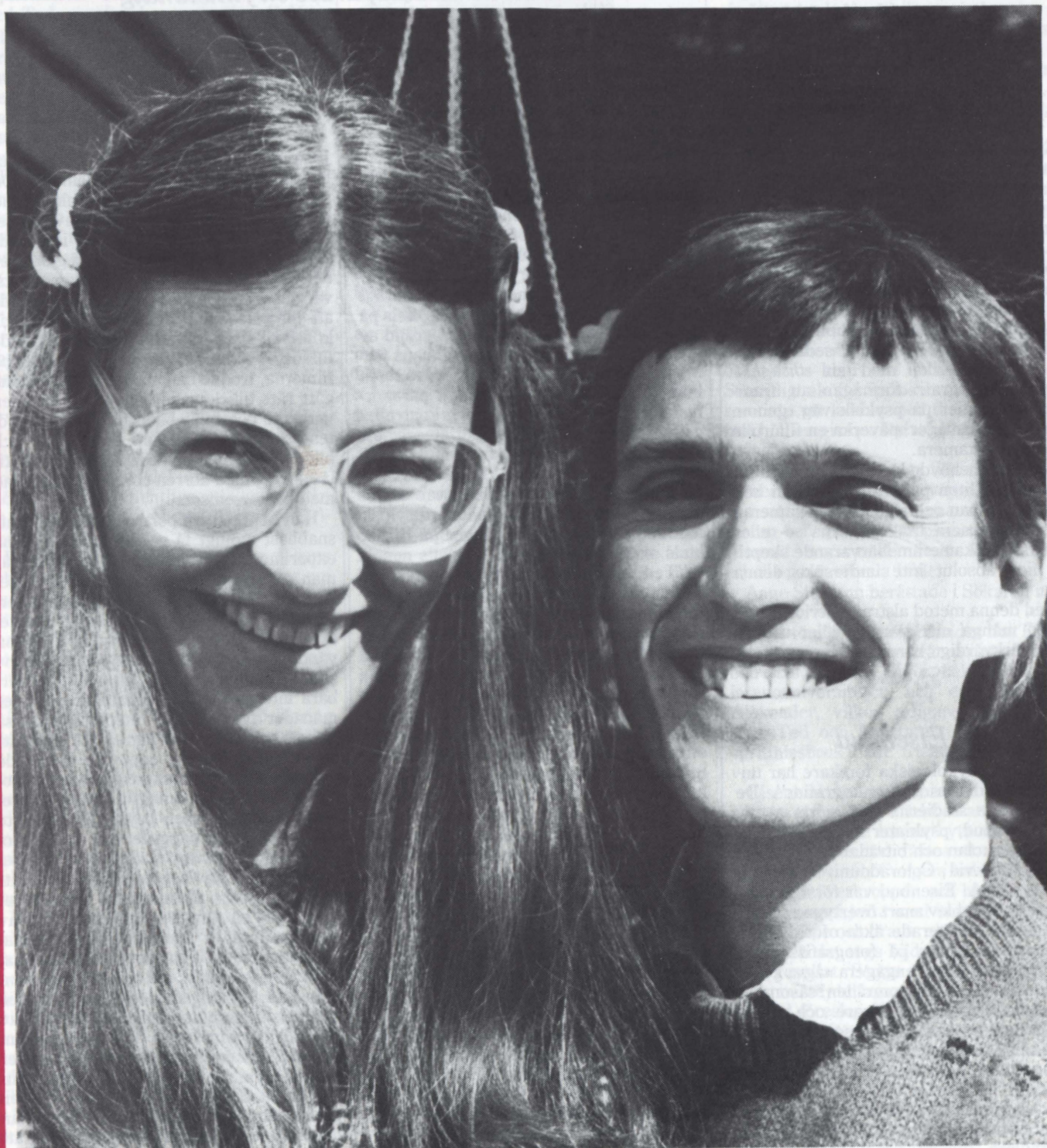

SÖKAREN

NR 10

1987 ÅRGÅNG 24

PRIS 20:00 INKL. MOMS

"Själen är viktigast!" Solveig och Sören på Solsökehem.

”Tankografi” en parapsykologisk gåta

Ted Serios ”tankebilder” strider mot den vanliga uppfattningen om hur vår värld är inrättad. Om bilderna är äkta, krävs en fullständig revolution i vår syn på ande och materia, tid och rum, och det ställs problem som kan vara olösliga.

I Expressen 5 juli i år hade författaren Bengt Anderberg en kulturartikel, där parapsykologin fränkandes allt vetenskapligt värde. Han skrev bland annat följande:

”...I den stora och auktoritativa 'Handbook of Parapsychology' (Van Nostrand, USA 1977), som delvis redan ter sig som ett kuriosakabinett, finns en lång, seriös artikel om den stackars försupne skojaren Ted Serios, som för tjugo år sedan förvänade Nordamerika med sin *thoughtography*, tankografi: förmågan att framkalla fotografier på psykisk väg, genom att med 'tankevägor' påverka en filmrulle i en stängd kamera.

För detta behövde han bara använda sin 'gismo', en liten papprulle som han höll framför pannan och riktade mot kameran 'för att fokusera tankevägarna' — eller höll framför kameran. Närvarande skeptiker fick absolut inte undersöka denna rulle.

Med denna metod alstrade Serios under en tid många märkvärdiga eller rättare sagt märkvärdigt banala bilder av stolsben, hushörn etc., allt 'i typisk klärobskyr'.

Serios och Eisenbud

Några parapsykologiska forskare har undersökt Ted Serios "tankografier". De grundligaste studierna har gjorts av dr Jule Eisenbud, psykiater av den psykoanalytiska skolan och biträdande professor i psykiatri vid Coloradouniversitetet i Denver, USA. Eisenbud var först ganska skeptisk, men blev snart övertygad om att Ted Serios presterade äkta oförklarliga, paranormala bilder på fotografisk film. Han lyckades också engagera några kolleger inom andra ämnesområden, såsom fysiker, fysiologer, medicinare och tekniker, i undersökningarna, som inleddes 1964 och höll på i flera år. Han redovisade sina resultat framför allt i boken "The World of Ted Serios" (1967).

De som det syntes paranormala bilderna framkom när man riktade en polaroidkamera (vilken producerar färdiga svartvita bilder inom 15 sekunder) mot Ted eller mot exempelvis en vägg. Normalt hade det på filmen blivit en bild av Ted själv eller av väggen, men i stället blev det ibland helt andra föremål, såsom

byggnader och bilar.

Ted Serios förmåga att producera "tankebilder" är inte unik. Eisenbud skriver att denna typ av fenomen har rapporterats nästan sedan fotograferingens början. På 1860-talet drogs en person, William H. Mumler, inför rätta, anklagad för att med bedägliga medel ha frambragt "andefotografier". Han frikändes, dels på grund av brist på bevis, dels på grund av de många vittnen som talade till hans förmån. Men Ted Serios är den förste som kunnat prestera en stor mängd paranormala bilder under vetenskaplig kontroll.

Vem är då Ted Serios? Jag återger ett avsnitt ur en artikel i Sökaren nr 1, 1969, skriven av civilingenjör Aage Slomann, nu död sedan flera år, vilken var ordförande i det danska sällskapet för psykisk forskning. Hans artikel bygger på Eisenbuds ovan nämnda bok.

"Ted Serios föddes 1918 i Kansas City, Missouri. Hans far, som hade varit professionell boxare, ägde ett kafé, där han själv var kock. Ted slutade skolan efter femte klassen, men då han hade skolkat flitigt, var hans skolmuskaper minimala.

När Ted emellanåt tog arbete, var det för det mesta i garage, där han tvättade bilar och dylikt, i regel tillsammans med en kamrat, Matt, som han annars rumlade med. Det hände att de tog någon av bilarna, där de arbetade, och som en följd av sådana eskapader satt de inne ett par gånger.

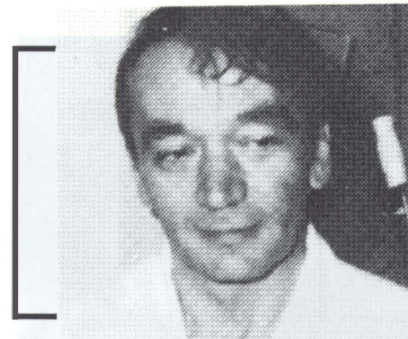
Vad Ted tog sig för efter faderns död 1939, talade han ogärna om. Vissa tider tog han hyra på något fartyg, och i främmande hamn stack han iväg tillsammans med en sköka, när det passade honom. Hans mor var lättsinnig nog att en gång anställa honom som kassör och föreståndare för kaféet. En dag tömde han kassan, köpte en bil och körde gud vet vart.

Märkligt nog anser sig Ted vara en god katolik och ställer sig fullständigt oförstående till att man kan vara ateist.

Sedan han drivit omkring i årtal, hade han 1955 för första gången i sitt liv en fast anställning; det var som hissförare på Hilton Hotel i Chicago. En kollega på hotellet, George Johannes, vilken var intresserad av hypnos, roade sig med att hypnotisera Ted, och han gav honom suggestioner om att finna gömda skatter, vilket dock inte ledde till någonting. En dag gav

Johannes Ted en förseglad kamera och bad honom ta den med sig hem och försöka påverka filmerna. Hans tanke var att det skulle framkomma bilder av platser med gömda skatter, som Ted inte hade kunnat finna under hypnos. Ted gjorde en del försök, och då filmerna framkallats, var det ett par bilder på dem. Ted trodde att Johannes hade skojat med honom och köpte nu själv en kamera som han gjorde försök med. Då det återigen blev bilder på filmerna, trodde han att det inte kunde ha gått rätt till; kanske hade han i sömnen varit ute och tagit bilderna. Denna hypotes fick han dock ge upp, då han åter fick bilder på filmerna, sedan han hade låtit låsa in sig med dörren utvändigt förseglad med klisterrmsor.

Han köpte nu en polaroidkamera för att snabbast möjligt få se resultaten av sina experiment; med en sådan kamera får man ett färdigt svartvitt foto efter 15 sekunder och ett färgfoto efter 60 sekunder. Med en polaroidkamera experimenterade nu Ted dag ut och dag in. I början vände han kameran mot väggen på ett avstånd av c:a 30 cm och fick många bilder, bara inte av några gömda skatter. Efter månader av oavbrutna försök blev han så nervös och utkörd att han måste sluta sitt arbete. Kamraterna, som han berättade om sina försök för, skrattade bara åt honom och rådde honom att gå till en läkare. Han uppsökte nu en psykiater som inte heller tog hans uppgifter om tankefotografierna på allvar. Läkaren hypnotiserade Ted och gav honom suggestioner att glömma bort alltsammans. Resultatet blev att Ted förstörde bortemot 300 av sina fotografier. Han rörde inte en kamera under de följande 18 månaderna, och han fick tillbaka sitt arbete. Men, som ofta sker, försvagades resultaten av den hypnotiska terapin, och den känsla av överklighet som hade behärskat honom under försöken med kameran, kom över honom igen. Han visste ingen annan utväg än att söka hjälp, denna gång hos en professionell hypnotisör, för vilken han omtalade sin historia. Allt tydde på att hypnotisören skulle reagera på samma sätt som psykiatern, men tursamt fick hypnotisören ett viktigt telefonsamtal och Ted ombads lämna rummet. När han åter kom in, kunde han visa fram sex bilder av indiska scenerier, som han hade åstad-

Ted Serios

kommit medan han väntade i sekreterarens rum; och denna kunde intyga att Ted hade tagit bilderna endast genom att rikta kameran mot väggen. Resultatet blev att hypnotisören började göra experiment med Ted, varefter han satte sig i förbindelse med Illinois' sällskap för psykisk forskning. Sällskapets vicepresident, mrs Pauline Oehler, utförde nu en rad försök med Ted i samarbete med andra medlemmar av sällskapet, och de uppnådde fantastiska resultat, vilka offentliggjordes i den amerikanska månadstidskriften *Fate*.

Fates redaktör, Curtis Fuller, ansåg att Ted borde undersökas av erkända vetenskapsmän och lyckades med stort besvär övertala Jule Eisenbud att komma till Chicago och vara med om en demonstration av Teds förmåga. Eisenbud fann resultaten så övertygande att han beslöt sig för att ta Ted till Denver för att experimentera med honom under stränga försöksbetingelser och med andra vetenskapsmän som vittnen.

Ted Serios värld

Dr Eisenbuds bok "The World of Ted Serios" väckte en hel del uppståndelse. Den möttes också av fientliga uttalanden från en del personer i den vetenskapliga världen.

Eisenbud menar att kritiken mot hans arbete och resultat bottnar i fördomar om hur verkligheten är beskaffad. Han anser att hans redogörelser för experimenten visar att något fusk från Ted Serios sida inte har kunnat förekomma: Serios har alltså frambringat paranormala, oförklarliga bilder på fotografisk film.

Kritiker har som en naturlig förklaring föreslagit att Serios har dolt något hjälpmedel i den papperscylindern, "gismo", som han i de flesta fall hållit framför kameran. Eisenbud omtalar att man alltid brukade tillverka sådana papperscylindrar av det svarta skyddspapperet kring filmrullarna. Papperet formades till cylindrar med hjälp av tejp. Cylindrarna var omkring 2,5 cm breda och 3 cm höga.

Det är naturligt att gismon blev lika misstänkt som den höga hatten och slängkappan hos en trollkarl, skriver Eisenbud, men tillägger att forskarna och vittnena aldrig iakttagit något som gav anledning till minsta misstanke om bedrägeri, varken i Serios gismo eller i hans hantering av den. Ändå använde han gismon under flera års tid rätt framför ögonen på observatörer av vilka flera var experter på illusionistknep.

Eisenbud bad de flesta av de vetenskapsmän som bevitnade experiment med Serios där paranormala bilder frambringades, att skriva utlåtanden — de förklarade samtliga att experimenten hade utförts på ett vetenskapligt tillfredsställande sätt och att de hade sett belägg för tillkomsten av icke-normala fotografiska

bilder. Ingen kunde lägga fram någon idé om hur bilderna skulle ha kunnat frambringas på naturligt sätt. Eisenbud publicerar i sin bok namnen på 30 av dessa vetenskapsmän. (Vi finner bland dem den välkände astronomen och UFO-experten professor J. Allen Hynek.) Ingen vägrade att skriva ett positivt utlåtande.

I många fall hade vittnena egen kamera (polaroid) med sig. Vid de tillfällen då den kamera som var i bruk tillhandahölls av Eisenbud, ombads vittnena att noga undersöka den, före och efter användningen. De erbjöds också — vilket några accepterade — att ta hand om den för att senare kunna undersöka den noga. I de fall då mer än en kamera användes, märktes kamerorna, så att ingen utväxling skulle kunna ske. (Serios använde aldrig egen kamera.)

Filmerna tillhandahölls alltid av något av vittnena — eller någon gång av Eisenbud — aldrig av Serios. De märktes och förseglades före varje experiment.

Under alla experimenten kunde vittnena när som helst och hur som helst granska allting, precis som de önskade. Den öppna pappersgismon studerades alltid ingående; ibland tillverkades den, och märktes, strax före experimenten.

Ted fick aldrig röra kameran eller bilderna under framkallningen, framtagningen eller märkningen av bilderna, och han visade eller ingen önskan att göra det.

Eisenbud är helt övertygad om att Serios inte i smyg kan ha använt exempelvis en diabild som hållits mot kameran. Något sådant skulle ha upptäckts. Serios händer var alltid väl belysta och fullt synliga för observatörerna.

Ett av vittnena, mr Billie W. Wheeler, som var chef för den audiovisuella utbildningen vid Coloradouniversitetets medicinska center, skrev i sitt utlåtande: "Jag har varit yrkesfotograf i mer än tjugo år, och enligt min uppfattning kan de bilder som mr Serios frambringar inte ha tillkommit genom vare sig normal fotografering eller trickfotografering."

Parapsykologerna Ian Stevenson och J.G. Pratt, som fick icke-normala bilder under sitt arbete med Serios, har uttalat att de iakttog Serios under cirka åttahundra försök och att de aldrig såg honom uppträda på något misstänkt sätt i hanteringen av gismon, före eller efter ett försök. Eisenbud tillägger att det alltid var möjligt för observatörer att flytta sig till en sådan position att de kunde se rätt genom Teds öppna gismo, när han försökte åstadkomma en paranormal bild, och konstatera att gismon inte innehöll någonting.

Eisenbud påpekar också att paranormala bilder erhöles även när andra än Serios hanterade kameran och gismon på olika avstånd från Serios och när Serios höll gismon på olika avstånd från den som

skötte kameran. I de fallen kan knappast bilderna ha erhöles med hjälp av någon manick i gismon.

Till de kritiker (vilka inte deltagit i några av experimenten) som inte känner sig övertygade om att illusionistkonster är uteslutna som förklaring, ger Eisenbud rådet att söka rätt på närmaste erkända illusionist, placera honom i ett rum tillsammans med en kamera och en gismo och se vad han kan åstadkomma i fullt ljus, medan han hela tiden uppmärksam iakttagas!

Flera av vittnena till experimenten med Ted Serios var, skriver Eisenbud, "mer eller mindre skeptiska". Vid ett tillfälle fick en person som inte bara var skeptisk, utan rent fientligt inställd, en paranormal bild. Det var en tydlig bild av ett hörn i en lägenhet, där Serios aldrig tidigare hade varit. Vid fotograferingen befann sig Serios och fotografen i ett annat rum, intill. Skeptikern höll i den kamera med vilken den paranormala bilden producerades, och Serios kom inte i närheten av den. Samtidigt skötte Serios en annan kamera, som inte var laddad med film, intill vilken han höll en gismo. Detta enligt Eisenbuds redogörelse.

Vid flera tillfällen var Serios skild från kameran genom någon vägg, såsom när han satt i en faradaykammare, medan kameran och gismon var placerade utanför rummet. Även under dessa förhållanden erhöles paranormala bilder.

Aage Slomann berättade i Sökaren nr 1, 1969:

"Vid försök som anordnades hos Eisenbud var en av dennes vänner närvarande och dessutom fästes ett snöre i den, vilket gick om dr Congers hals. Ted kläddes av på överkroppen och han fick ta på sig en sportskjorta med korta ärm.

Eisenbud lät gästerna undersöka gismon, och den blev märkt så att inte Ted i hemlighet skulle kunna byta ut den mot en annan. Dessutom fästes ett snöre i den, vilket gick om dr Congers hals. Ted kläddes av på överkroppen och han fick ta på sig en sportskjorta med korta ärm.

Ted rökte och drack, skämtade och pratade, och det togs bilder var 5—10 minut utan resultat. Sedan ett par timmar hade gått, miste deltagarna tålmodet och Eisenbud föreslog att man skulle hålla upp. Ted, som efter hand blivit tämligen berusad, ropade: 'För f-n, ge mig kameran! Jag ska visa er att jag kan.' Han bad dr Conger att hålla sin hand över gismon, som han själv höll på plats omkring objektivet. Ted tryckte på utlösaren och sa: 'There, put that in your pipe and smoke it!' Resultatet ses på bild 1: en tvådäckad buss.

Jag har tagit med alla dessa detaljer för att ge ett intryck av Ted i verksamhet. Han skall helst vara halvfull och utsattas

Dr Jule Eisenbud

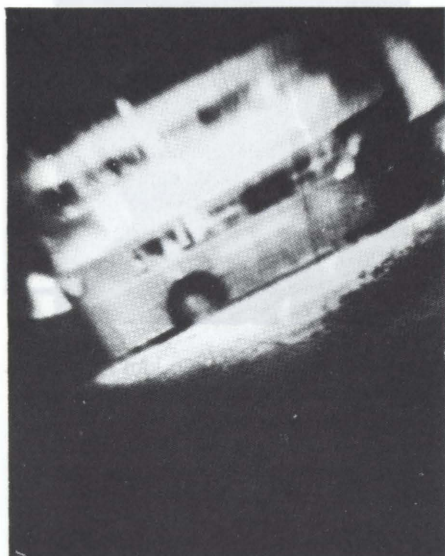

Bild 1

Bild 2

Bild 3

för en verklig utmaning. Han kan inte prestera bilder när som helst eller var som helst."

Serios brukade vilja ha "målbilder" som han inriktade sig på, och helst skulle dessa vara okända för honom (inneslutna i kuvert). Men många gånger försökte han åstadkomma bilder av kända fotografier. Vid ett tillfälle hade man valt ett fotografi i en bok om Italien; det visade byggnader kring platsen framför Peterskyrkan i Rom. (Bild 2.)

Slomann berättar:

"Det lyckades inte Ted att åstadkomma en sådan bild den kvällen, men vid experiment tre dagar senare fick han först en otydlig bild av den nämnda målbilden och litet senare en någorlunda tydlig återgivning. (Bild 3.)

Under experiment hos en dr Garvin föreslog denne som mål en etsning av några hus i Rothenburg. Ted sa: "Så lätt som ingenting" men hade man något emot att det i stället blev några byggnader som omgav dem då dessa trängde sig på 'in his mind'? Resultatet blev några rätt obestämda byggnader, vilkas murar kanske kan sägas vara i stil med de gamla husen på etsningen.

Ted frågade nu om de hade något emot att 'fotografera' några hus i Central City, Colorado. Efter några indifferent resultat föreslog han att man skulle försöka träffa två mål på samma gång, Rothenburgetsningen och en vy från Central City. Han bad dr Garvin att hålla en kamera och själv ta bilden, medan doktors 13-åriga son skulle hålla en annan kamera och trycka på utlösaren. De två knäböjde nu framför Ted, som satt i en soffa, och riktade kamerorna mot honom. Självt höll han gismorna framför objektiven och gav tecken när bilderna skulle tas. Dr Garvins bild blev en något ändrad version av den tidigare bilden av Rothenburgetsningen, medan sonens bild blev högst märklig.

Den överensstämmer i många avseenden med en stallbyggnad som är belägen mitt emot operan i Central City. (Se bild 7.) Lagg märke till texten över porten: LI-VERY FEED, som finns på Teds bild precis som på det fotografi av byggnaden som togs några dagar efter experimentet. (Bild 8.) Skillnaderna mellan Teds bild och byggnadens verkliga utseende är lika intressanta som likheterna. Väggarna är

grova, gjorda av natursten, inte tegelsten, och påminner om murar på medeltida byggnader. Dörren och fönstret ovanför är igenmurade, vilket såvitt man kunde konstatera aldrig har varit fallet i verkligheten. Affischen till vänster om dörren motsvarar operans affischer. De fyra översta raderna liknar — fastän oläsliga — texten på vanliga affischer, CENTRAL CITY/OPERA HOUSE/ASSOCIATION/PRESENTS, men det har inte varit möjligt att finna en affisch vars övriga text liknar texten på Teds bild.

...

Vid en sammankomst hos en dr Marx valde denne som mål en bild av ena sidan av en av de stora pyramiderna, en bild som Ted inte fick se. Ted frågade om det inte var någonting med stenläggning, vilket var en ganska god beskrivning av bildens utseende. Men de bilder som kom på filmerna hade inget att göra med detta intryck av fotografi. I stället var de återgivningar av något som Ted just hade sett i Eisenbuds hem, strax innan de skulle ge sig iväg till dr Marx, nämligen ett fotografi av Santa Maria di Loreto-kyrkan i Rom med Trajanokolonnen strax intill (bild 4). Ted fick pelaren på den ena bilden (bild 5) och kyrkans kupol på den andra (bild 6). Här har Teds undermedvetna sannerligen varit i verksamhet, ty han sa inget om att dessa bilder trängde sig på i stället för stenläggningen.

Vid experimenten riktades kameran i regel mot Teds ansikte på ett avstånd av 25 till 40 cm. När gismon inte täcktes av en hand eller på annat sätt, skulle man därför ha väntat att få en bild av hans ansikte på filmen. Detta hände också då och då. Ibland blev det en del av hans ansikte tillsammans med en paranormal bild."

Ingen förklaring

Dr Eisenbud poängterar att problemet med de paranormala bilderna inte endast är hur bilderna kommer på filmen, utan även hur det kan hända att de bilder, som borde ha syns på filmen, inte finns där. Han tillägger att detta borde vara ett oerhört problem för en fuskmakare att lösa.

Eisenbud har ingen förklaring till Ted Serios "tankebilder", men han gör en del filosofiska reflexioner. Jag citerar från en artikel om Ted Serios i Sökaren nr 3,

1971 av Birger Qvarnström:

"Medan andra medier omsätter sina intryck i levande visioner, objektiverar Serios sina på film. Det ena är, menar Eisenbud, inte mer begripligt eller obegripligt än det andra. I fallet Serios finns emellertid en fysisk komponent. Det förefaller som om han direkt påverkar filmemulsionens molekylstruktur, något som för tanken till påstådda iakttagelser vid sk fysikaliska mediernas seanser med deras emanationer och materialisationer som numera mest betraktas som historiska relikter från en gången forskningsera. För Eisenbud mynnar problemet ut i den filosofiska uppfattningen att den parafysiska och den fysikaliska världen inte är väsentligt skilda utan tillhör olika aspekter av en för alla gemensam objektiv värld, som dock endast kan upptagas i våra subjektiva uppfattningsformers ram. Dualismen mellan ande och materia är ett sken. Men, tillfogar Eisenbud: 'För dem som inte låter trösta sig av filosofiska abstraktioner, kvarstår problemet hur anden kan röra en enda molekyl. Förklara det, och resten är lätt.'"

Qvarnström tillade en egen reflexion:

"För att acceptera ett fenomen måste vi vara vana vid det", sade Charles Richet, och det villkoret är ju inte uppfyllt i dessa aparta sammanhang. Fenomenens egendomliga karaktär och relativa sällsynthet ger oss dock inte anledning att förneka deras existens om de är väl dokumenterade och undersökta."

Kritik

Ett team från tidskriften *Popular Photography* studerade Ted Serios under ett veckoslut 1967. I oktobernumret det året finns utförliga redogörelser, skrivna av Charles Reynolds och David B. Eisen-drath. Dessa män var fotoexperter och hade dessutom goda kunskaper om illusionistkonster. De hade uppträtt professionellt eller halvprofessionellt som trollkarlar. En skicklig illusionist, som förblev anonym, ingick också i teamet.

Reynolds skriver att Jule Eisenbuds bok "The World of Ted Serios" ofta är oklar i beskrivningen av de förhållanden under vilka experimenten gjordes. Därför ville han se med egna ögon.

Teamet från fototidskriften träffade

Bild 4

Bild 5

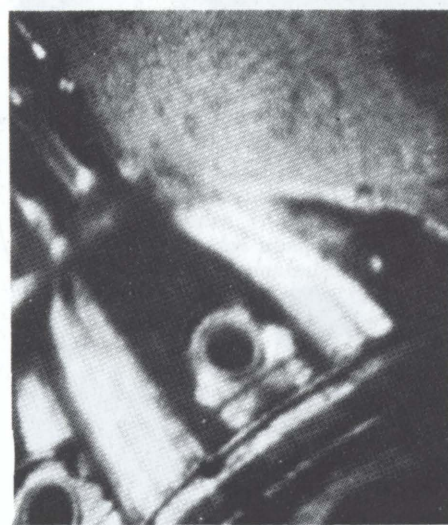

Bild 6

Ted Serios i Denver, där han vistades hos dr Eisenbud och dennes familj. De uppmanades av Eisenbud att komma utan fördomar och att, om de blev övertygade om fenomenens äkthet, publicera sina resultat. De fick också lova att respektera vissa regler, såsom att inte plötsligt rycka saker ur händerna på Ted — för då kunde det hända att han gav sig iväg från alltihop. De fick också veta — vilket även framgår av Eisenbuds bok — att Ted ibland inte kan åstadkomma några paranormala bilder alls och att han ibland, på grund av sin stora alkoholkonsumtion, inte finner sig till planerade experiment.

De utsända från *Popular Photography* var mycket skeptiska till tankefotografiernas äkthet, vilket de från början upplyste om. Eisenbud försäkrade att de var okej med en sådan utgångspunkt och att Ted inte var rädd för att bli avslöjad — eftersom det inte fanns något att avslöja. De hade med sig fem olika modeller av polaroidkameror. Det var ordnat så att filmen märktes vid varje exponering så att det framgick att en bild hade tagits med en viss kamera och med en viss film. En del av märkningen var tydlig, en annan del omärklig och kunde endast upptäckas under vissa förhållanden av någon som visste vad han letade efter.

Flera vetenskapsmän, tekniker och psykologer hade iakttagit Eisenbuds experiment med Serios och skrivit intyg att de accepterade uppläggningsen, men Reynolds understryker att det kan vara svårt för personer med vetenskaplig kompetens men utan kunskaper om illusionistkonst att upptäcka skickliga trick. Vetenskapsmän kan till och med vara lättare att lura än andra. Vetenskapliga undersökningar grundas ju på tanken att ju noggrannare man iakttar, desto mer ser man, medan illusionistkonster är baserade på motsatsen: ju mer noggrant man observerar, desto mindre ser man vad som verkliga händer. Det rör sig i det senare fallet om avledning av åskådarnas uppmärksamhet. Den som tittar stint på en sak, undgår samtidigt att observera andra saker, som sker i smyg.

Före sammanträffandet med Serios hade teamet från fototidskriften talat med flera personer med erfarenhet av undersökningar av paranormala fenomen. Alla hade sagt att om Serios använde trick och

visste att han iaktogs av experter på illusionistknep, så skulle han troligen inte våga försöka åstadkomma något. Det var bättre för honom att producera bilder när han observerades av personer som inte visste vilka misstänkta rörelser de skulle spana efter och som var övertygade om att hans fenomen var äkta.

Tidigare hade Serios haft framgång under en TV-inspelning. Han hade filmats av ett team från BBC. Reynolds berättar att Serios då hade försökt en hel eftermiddag utan att få några paranormala bilder. Det tycktes bli ett fullständigt fiasko, och man var beredd att ge upp, när Serios plötsligt, i ett ögonblicks inspiration, rusade fram till TV-kameran och blickade in i den oavslutligt genom sin gismo — det blev en bild av en buss, som inte bara sågs av kameramannen genom kameran utan även fastnade på videobandet. I sista ögonblicket, när allt tycktes förlorat, bröt alltså Serios sitt mönster att använda en polaroidkamera och åstadkom en av sina mest sensationella tankebilder. Var han vid detta tillfälle, frågar Reynolds, ett äkta medium eller bara en skicklig illusionist och showman? Reynolds tillägger: Frågan kan ännu inte definitivt besvaras.

Nu ville Serios upprepa det lyckade resultatet från den tidigare TV-inspelningen. Han skulle alltså försöka åstadkomma en paranormal bild framför TV-kameran.

Men, tyvärr, ingenting anmärkningsvärt hände, även om några resultat inte verkade "normala". Med litet fantasi kunde något uppfattas som ett slags bild. Alla närvarande var nedslagna.

Antingen hade Serios psykiska kraft svikit honom, resonerar Reynolds, eller också var han alltför smart för att ta risken att bli ertappad med fusk under de skärpta betingelser som rädde med noggrann observation av trollerikunniga personer. Reynolds tillägger att det är omöjligt att veta vilket som var fallet.

Men fastän inga positiva resultat uppnåddes, ansåg sig teamet från fototidskriften ha gjort en del intressanta iakttagelser. De observerade hur Ted arbetade. Under dessa försök rädde vad Eisenbud betecknade som "testförhållanden". Han ansåg alltså att experimenten var vetenskapligt tillfredsställande. Men

teamet fann bland annat att det aldrig tidigare hade gjorts en automatisk märkning vid varje exponering — man hade endast märkt förpackningen, som filmen var innesluten i. Dr Eisenbud ansåg nämligen att det var omöjligt att byta ut någon film mot en annan under de förhållanden som rädde under experimenten och då Ted hela tiden uppmärksam iaktogs av observatörerna.

Men teamet lyckades faktiskt omärkligt byta ut fyra omärkta filmer, som låg på ett bord och som Eisenbud haft med sig, mot fyra av deras egna omärkta filmer. Avsikten var att undersöka om Ted i förväg hade exponerat dessa filmer. Det hade han inte. Men vad som framkom genom manövern var, skriver Reynolds, att testförhållandena kanske var litet lösa...

Reynolds menar att Eisenbud inte hade den goda kontroll över händelserna som man hade kunnat fordra av en vetenskapsman. Ted hade möjligheter att fuska. Han var hela tiden "underhållande", och det var mycket svårt att alltid hålla ett öga på honom.

När tiden för experimenten tillsammans med teamet från fototidskriften började rinna ut, utan att Ted hade åstadkommit något, skulle några sista försök göras. Teamet tänkte att det var nu eller aldrig för Ted: kanske skulle han försöka med något trick i sista stund — så att inte resultatet skulle bli ett totalt fiasko — och därför gällde det att iaktta honom extra noga.

Några misslyckade försök gjordes. Reynolds skötte kameran och Ted gismon. Och så hände något... "Både illusionistexperter och jag — oberoende av varandra, för vi befann oss i olika delar av rummet — tyckte att vi såg Ted handskas med gismon på ett sätt som är välkänt för illusionister och som antydde att en sak överfördes från en hand till en annan."

Sedan de hade gjort denna iakttagelse, såg de noga efter om Ted införde något föremål i gismon.

När sedan Ted satte gismon — en stor del av den doldes av fingrarna på hans hand — mot linsen på kameran, yttrade Reynolds: "Jag tror att vi kan få en bild den här gången, Ted!" Efter försöket slappnade Ted av och väntade de 15 sekunderna på att få se resultatet. Han hade gismon i handen. Nu bad teamet från foto-

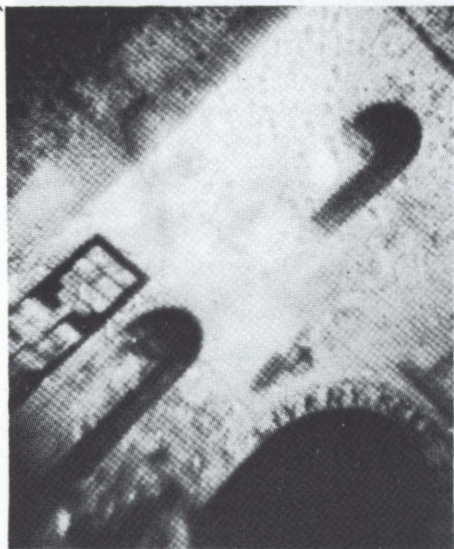

Bild 7

tidskriften att få se gismon, något som både Ted och Eisenbud upprepade gånger hade försäkrat alltid var möjligt. Men Ted frågade: "Varför det?" samtidigt som han dolde gismon i handen och tog ett steg tillbaka. Dr Eisenbud förebrädde först teamet för att de störde Ted och sedan Ted för att han uppträdde miss-tänkt. Nu hade Ted stoppat ned gismon i fickan — ett ganska ovetenskapligt handhavande av detta hjälpmedel, något som hade observerats flera gånger tidigare av teamet. Man hade inte påpekat det, eftersom inget paranormalt hade inträffat, som behövde förklaras. Om Ted verkligen hade använt något optiskt föremål, så hade han snabbt stoppat undan det.

Ted tog sedan upp den nu tomma gismon ur fickan och överlämnade den till dr Eisenbud, som fortsatte att klandra honom för hans misstänkta uppträdande. På filmen kom, efter detta försök, en s k *blackie*, dvs en helt svart ruta, något som ofta händer under försöken med Ted och som inte är ett normalt resultat.

Därefter gjorde Ted flera försök — som misslyckades — och dr Eisenbud bad då och då att få se gismon, varpå Ted motvilligt överlämnade den. Den var tom.

Teamet från *Popular Photography* uttrycker sig försiktigt om Ted Serios påstådda paranormala förmåga. De understrekar att de inte med säkerhet kan fastslå att Ted är en bedragare. De kom aldrig på honom med uppenbart fusk, och han lyckades heller inte under de noggranna observationerna åstadkomma någon oförklarlig bild. Men de tycker att de förhållanden under vilka Ted testades var mycket otillfredsställande och gav Ted stort utrymme för fusk, om han ville fusk. De menar att det finns flera tänkbara sätt varpå bilderna kan ha gjorts. Ted kan ha använt något litet optiskt hjälpmedel som han ibland märkligt lyckats föra in i gismon. De har själva framställt ett sådant hjälpmedel och fått bilder som inte är olika dem som Ted åstadkommer.

Andra fusk-möjligheter är att byta ut en film som använts under ett experiment mot en film som tidigare blivit exponerad eller att lägga en preparerad film band dem som använts.

Teamet anser att Ted under experimenten, så som de sett dessa utföras, haft

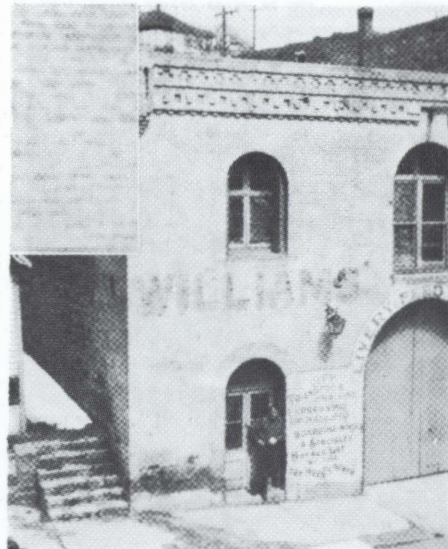

Bild 8

många tillfällen att avleda observatörernas uppmärksamhet. Den förvirring som råder under försöken skapar sådana tillfällen. Det finns också en annan faktor: deltagarnas trötthet. Efter en lång rad misslyckade försök är observatörerna trötta och inte så observanta, och då kan det vara lätt att lura dem. Det lär också vara karakteristiskt för Ted att han ofta når resultat just när allt efter en lång rad misslyckade försök syns hopplöst. Många gånger under experiment kan man tydligen se att hans händer och gismon är tomma, men när tiden går och ingenting av intresse händer, minskar förstås uppmärksamheten, och då kan han kanske en enda gång få in en manick i gismon och sedan plocka ut den igen utan att någon lägger märke till det.

Teamet menar att den sprit som Ted dricker, gör att han kanske då har nerver att göra trick som han eljest inte skulle våga sig på.

Reynolds hävdar, till sist, att det inte skulle vara svårt att få ett tillförlitligt svar på frågan om Ted har en äkta paranormal förmåga. Det skulle bara behöva göras noga kontrollerade försök av skeptiskt inställda vetenskapsmän, fotografer, optiska experter och illusionister.

Teamet från *Popular Photography* var skeptiska, när de kom till Denver, och de var ännu mer skeptiska, när de lämnade staden, skriver Reynolds.

David B. Eisendrath har en likartad redovisning som Reynolds. Han skriver att han inte med bestämdhet kan säga om det hos Ted Serios rör sig om äkta tankefotografier, för inga oförklarliga bilder producerades under hans och Reynolds observation.

Enligt Eisendrath var Eisenbud mycket samarbetsvillig och hjälpsam. Han föreföll helt uppriktigt och mycket angelägen att göra experimenten så goda som möjligt efter hans egen uppfattning om hur de skulle utföras.

Eisendraths redogörelse ger inte mycket utöver vad Reynolds bidragit med. Men han nämner att Teds fickor inte tömdes före experimenten och att han flera gånger knuffade till Ted för att utrona om denne hade något i fickorna. Åtminstone två av fickorna tycktes inte vara tomma. Eisendrath gör reflexionen att eftersom

inga positiva resultat uppnåddes, har denna hans iakttagelse kanske ingen betydelse. Om man hade fått någon oförklarlig bild, så skulle han, skriver han, ha krävt att Serios fickor hade undersökts.

Eisendrath reflekterar litet kring den omständigheten att Serios alltid vill ha kameran inställd på oändligheten. Detta är gynnsamt, påpekar han, om något optiskt instrument förs in i gismon. Instrumentet behöver då inte placeras på ett bestämt avstånd från linsen.

Randi och Eisenbud

I en artikel i *Fate* augusti 1974 beskrev tidskriftens redaktör Curtis Fuller ett meningsutbyte mellan Jule Eisenbud och trollkonstnären James "Den Fantastiske" Randi. Vi refererar och citerar (översättningen är gjord av Lars Flodin):

Jule Eisenbud var väl medveten om möjligheten att med optiska knep åstadkomma bilder av den typ som Ted Serios producerade, och han nämnde detta i sin bok. Han kände också till en sofistikerad apparat som fanns i handeln och som under vissa omständigheter kunde kopiera Teds fenomen, men det var Eisenbuds absoluta övertygelse att en sådan apparat inte hade kunnat användas utan upptäckt.

Sedan Reynolds och Eisendraths artiklar publicerats i *Popular Photography* skrev Eisenbud ett svar som infördes i novembernumret, 1967 av tidskriften:

Till utgivarna av Popular Photography:

Jag förklarar härmed att om någon person, utvald och granskad av en sakkunnig nämnd, sammansatt av vetenskapsmän, fotografer och trollkarlar, på normalt sätt och under likartade förhållanden kan åstadkomma samma typ av fenomen som Ted, skall jag (1) avbryta allt vidare arbete med Ted, (2) köpa in och offentligt bränna alla exemplar som finns att uppbringa av min bok "The World of Ted Serios", (3) låta införa en helsidesannons i Popular Photography, där jag avbildas med narmössa och (4) använda fritiden under återstoden av mitt liv till att gå från dörr till dörr och sälja prenumerationer på denna fantastiska tidskrift. Ingen tidsbegränsning krävs.

*Er tillgivne
Jule Eisenbud*

James Randi antog i ett brev till Eisenbud dennes utmaning. Man kan vilja ha klara besked om vad Eisenbud menade med "samma typ av fenomen" och ansåg att däri skulle inbegripas endast Serios framträdanden under strikt vetenskaplig kontroll. Randi skickade också en förteckning över personer som han föreslog skulle ingå i "en sakkunnig nämnd av vetenskapsmän, fotografer och trollkarlar".

I samband med ett TV-program hösten 1967, "Today Show", överlämnade Eisenbud följande meddelande till Randi, Reynolds och Eisendrath:

4 oktober 1967.

Från Dr Jule Eisenbud till James Randi och andra intresserade.

Dr Jule Eisenbud och hans advokat sammanträffar gärna med Mr Randi för att diskutera ett förslag att anta Dr Eisenbuds utmaning som publicerades i Popular Photography. Dr Eisenbud är villig att reservera följande tider för ett sammanträffande i New York:

lördagen 28 oktober, f.m.

söndagen 29 oktober, f.m.

Om Denver föredras, diskuterar Dr Eisenbud gärna lämplig tidpunkt för sammanträffande där.

I TV-programmet antog Randi offentligt utmaningen och hävdade att Serios var en bedragare och att Eisenbud låtit lura sig.

Emellertid ändrade sig Randi snart och menade att det var svårt att komma överens om vad som var "samma typ av fenomen" och "likartade förhållanden". Han föreslog i stället att eftersom Eisenbud klagat över att vetenskapliga institutioner inte velat undersöka Ted, så skulle han, Randi, försöka få ihop en opartisk expertpanel med uppgift att studera Serios fenomen och avge ett utlåtande. Panelen skulle godkännas av Eisenbud.

Eisenbuds svar blev följande:

Bäste Mr Randi!

Jag anser inte att det är lika omöjligt som Ni gör att skapa ett tillfälle för Er att anta min utmaning i Popular Photography. Eftersom Ni tycktes ivrig att acceptera den för en tid sedan, skall jag gärna ange hur jag tycker att detta bäst skulle kunna ske.

Till att börja med tycker jag inte det är nödvändigt att Ni försöker göra om allt som ryms inom begreppet "samma typ av fenomen". Det skulle kunna räcka om Ni började med två eller tre tydliga, noga definierade och väldokumenterade experiment med Ted och försökte kopiera hans resultat. Vidare behöver vi inte hänga upp oss på vad som menas med "likartade förhållanden". Det skulle räcka om Ni använde samma yttre hjälpmedel som Ted med antingen samma kontrollanter (i de följande föreslagna experimenten inalles tio stycken — alla hårdkokta skeptiker) eller kontrollanter med likvärdig bakgrund och utbildning. (Jag tror mig kunna godkänna samtliga fy-siker och beteendevetare knutna till universitet på professorsnivå eller motsvarande.)

Villkoren för kontroll av kamera och film behövde bara vara desamma som tillämpades i fråga om Ted, dvs att kameror och filmer märktes och försägs med försökspersonernas initialer under överinseende av en eller flera av kontrollanterna. Utöver detta skulle endast erfordras att man påvisade att Ni var lika mycket påverkad av alkohol som Ted under försöken. Eftersom jag antar att Ni inte är van vid att använda alkohol, föreslår jag att Ni tillåts ha 1% lägre alkoholkhalt i blodet än Ted, ett värde som fastställs genom blodprov under själva försöksserien. Under dessa allmänna villkor skulle jag vilja föreslå Er att överväga följande försök...

Curtis Fuller refererar fortsättningen av brevet:

"Här föreslog Eisenbud att Randi skulle gå med på att klä av sig, ta på sig en trikådräkt och låsas in i ett fönsterlöst rum med blyklädda stälväggar tillsammans med en kontrollant som skulle sköta kameran. Randi skulle få en timme på sig att åstadkomma sex identifierbara fotografier. Den bild Randi med sina tankar skulle försöka skapa på filmen i kameran, skulle väljas ut först sedan han blivit inlåst i valvet med sin kontrollant. Framför kameralinsen skulle man tillåta en 'gismo' som kontrollerades före varje tagnig. I andra försök skulle Randi sitta i en trikådräkt utan fickor sedan alla öppningar

på hans kropp inspekterats. Vid hand- och fotleder skulle trikåerna fästas med tejp. En styv, cylinderformad 'gismo' skulle hållas framför kameralinsen av en kontrollant, och Randi skulle endast tillåtas att beröra den lätt på sidorna under högst fem sekunder med två fingrar på samma hand. Syftet skulle vara att åstadkomma överexponerad film (vita kort) men inte nödvändigtvis bilder. Hela proceduren skulle övervakas av en 16 mm:s filmkamera. Efteråt skulle man undersöka filmen bild för bild för att avslöja ett eventuellt bedrägeri. I ett tredje experiment skulle Randi försöka åstadkomma 'oförklarliga' bilder, medan han befann sig i en 'Faraday-bur' med kamera och 'gismo' placerade bakom en dubbel kopparplåt utanför buren på ett avstånd av minst trettio centimeter. Alla dessa experiment har utförts av Ted Serios i verkligheten."

Eisenbud samtyckte även till att låta Randi studera experiment utförda av Serios under ledning av en opartisk expertpanel.

Men "Den Fantastiske" ville inte vidare diskutera på vilket sätt han skulle kunna anta Eisenbuds utmaning. Han förklarade att eftersom han inte alls dricker sprit kunde han inte göra någonting under de villkor Eisenbud uppställt. I stället erbjöd han sig att medverka i en kommitté med uppgift att granska Serios.

Eisenbud svarade Randi:

Bäste Mr Randi!

Jag skall med nöje avstå från kravet på att alkohol används i experimenten, om Ni fortfarande är intresserad av att försöka uppfylla de andra villkoren som framlades i min artikel i Popular Photography och i mitt brev till Er från 12 oktober. Jag räknar med att vara på Hotel Berkshire, 52nd Street och Madison, Ave., New York, fredagen den 27 och ser fram emot att träffa Er där, så som jag angav i mitt första meddelande, den 28 och/eller den 29 på förmiddagen för överläggningar.

Vad beträffar det förslag Ni gör i Ert brev från 20 oktober, nämligen att Ni får tillåtelse att närvara vid inte bara några utan alla våra experiment med Ted i Denver, tror jag inte att någon skulle komma med invändningar, åtminstone inte Ted eller jag... Jag skall meddela Er universitetets beslut i frågan så snart jag kan. Under tiden inväntar jag svar från Er om att anta min utmaning...

*Er tillgivne
Jule Eisenbud*

Randi besvarade inte detta brev, och det blev ingen ytterligare brevväxling om hans anspråk på att kunna kopiera Ted Serios psykiska fenomen.

Till tidningen *Popular Photography* skrev Eisenbud:

Ansvarige utgivaren, Popular Photography. Min Bäste Herre!

I januarinumret, 1968, av "Popular Photography" förlöjligar James Randi, en professionell trollkarl, med eftertryck ett experiment med Ted Serios, istället för att återge det korrekt. Experimentet refereras av en grupp forskare, bland dem en fotograf som specialiserat sig på vetenskapliga uppgifter, i 1967 års julinummer av "The Journal of the American Society for Psychical Research." Det kanske skulle ha varit mer im-

ponerande om Mr Randi väntat med sina kommentarer, tills han hade försökt upprepa — under likartade förhållanden och inför samma forskarpanel, vars kompetens han hyser ett så djupt förakt för — de resultat som uppnåddes vid det speciella experimentet i fråga. Hittills har varken Randi eller någon annan trollkarl uppvisat någon större iver att försöka sig på detta, trots alla offentliga uttalanden i motsatt riktning. Till dags dato har den utmaning som presenterades av mig i novembernumret av "Popular Photography" förblivit obesvarad.

*Er tillgivne
Jule Eisenbud, M.D.*

Brevet trycktes aldrig. Eisenbud fick heller aldrig någon bekräftelse på att det mottagits, trots att han skrev ytterligare två brev i ärendet.

Flera personer kommenterade i massmedia artiklarna i *Popular Photography* som om dessa hade inneburit ett avslöjande av Ted Serios. Och Randi fortsatte att uppträda som om han verkligen hade kunnat upprepa Ted Serios psykiska fotografering. Den 10 september 1973 innehöll *New York Magazine* en artikel om Uri Geller av Andrew Tobias. Där förklarade Randi hur Geller bar sig åt och även hur Ted Serios fuskade. "Tricket utfördes med en liten lins som hade en bild i ena änden", skriver Tobias. "När linsen placerades framför en kamera med avståndsställningen på oändlighet, framträdde bilden på filmen eller videobandet. Randi gjorde om Serios' prestation då de båda medverkade i 'Today Show'. Liksom Serios dolde han bara den lilla linsen i handen." Efter programmet, säger Randi, talade Serios om för sin rådgivare, Eisenbud, att spelet var slut, att hans metod hade avslöjats. Men Eisenbud, påstår Randi, som vid det här laget trodde fullt och fast på Serios' psykiska krafter, fattade tag om axlarna på Serios och sade med tårar i ögonen: "Vad menar du, Ted? Du kan göra det; jag vet att du kan!"

Påståendet om Randi i TV-programmet "Today Show" upprepade Ted Serios prestation är felaktigt, liksom historien om Teds beaktelse och den gråtfärdige Eisenbud.

Eisenbud skrev till Andrew Tobias:

Bäste Mr Tobias!

Jag skulle sätta värde på att få upplysningar om källan till den uppdiktade historien om Randi, Ted Serios och mig själv i Er artikel på sidan 42 i New York Magazine från 10 september.

*Er tillgivne
Jule Eisenbud*

Brevet besvarades aldrig. (Men Tobias artikel publicerades även i *London Daily Telegraph*, 30 november, 1973.) Ett brev till Randi blev också obesvarat.

(Så långt referat av, och vissa citat från, Curtis Fullers artikel i *Fate*.)

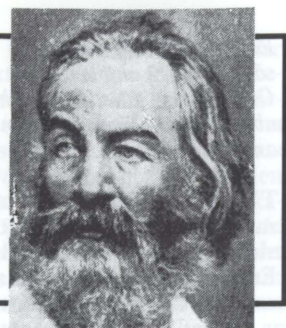
Red:s reflexioner

Reynolds och Eisendrath uttrycker sig försiktigt i sin redovisning i *Popular Photography*, sedan de observerat Ted Serios under tre sessioner ett veckoslut. Något avslöjande är det inte fråga om. En handling som stärkte deras ursprungliga

Forts på sidan 20

Walt Whitman

en kosmiskt medveten människa och poet

I sin klassiker "Cosmic Consciousness" (kosmiskt medvetande), utgiven första gången 1891, har dr Richard Bucke ett avsnitt om poeten Walt Whitman (1819–1892) vilken han betecknar som det bästa kända exemplet på kosmiskt medvetande.

När man först ser Walt Whitman, berättar Bucke, verkar han vara betydligt äldre än sina 61 år. Han är omkring 180 lång och väger nästan 90 kilo. Huvudet är stort. Fastän ansiktet och huvudet tycks överflöda av hår, är han litet kal uppe på hjässan. Vid sidorna och i nacken är håret långt och nästan snö vitt. De ljusblå ögonen är matta och inte uttrycksfulla, men det finns en vänlighet och ett lugn i dem. Ögonlocken är tunga och faller ofta till hälften ner över ögonen. Kinderna och hakan täcks av ett fint, vitt skägg, som räcker ända ned på bröstet. Överläppen har en stor mustasch.

Det är det vita skägget och håret som gör att han ser gammal ut, skriver Bucke, liksom att han går illa, beroende på förlamning. Men i hans ansikte finns inga tecken på trötthet, sjukdom eller hög ålder. Jag har heller aldrig, fortsätter Bucke, sett uttryck för ringaktning eller förakt i hans anletsdrag, inte heller elakhet eller illvilja, och aldrig spår av oro eller ångslan, fastän han i min närvaro hamnat i situationer som hos de flesta människor skulle ha gett sådana reaktioner. Han ansikte är det ädlaste jag någonsin har sett.

Walt Whitman har en alldeles ovanlig magnetisk utstrålning, meddelar Bucke, och fortsätter: En av mina vänner skrev i ett brev, efter några dagars bekantskap med poeten: "Jag tycker att jag alltid har känt honom och tyckt om honom." I ett senare brev sa han: "Alla som träffar honom förefaller att tycka om honom."

En person som var tillsammans med Whitman en timme i dennes hem har berättat för Bucke om sina intryck. Han hade aldrig sett poeten förut, men hade under några år varit en ivrig läsare av dennes diktsamling "Leaves of Grass" (strån av gräs). Han säger att Whitman inte yttrade mer än något hundratal helt vardagliga ord. Han tyckte inte det var nå-

got speciellt med honom, men omedelbart efter det han lämnat Whitmans hem, kom känslor av hänförelse, som han endast kunde jämföra med en lätt champagneberusning eller förälskelse, och dessa känslor fanns kvar i flera veckor. De försvann inte sedan heller, utan blev kvar som en stark och levande kraft som strävade mot renhet och lycka. Denna persons hela liv förändrades efter mötet med Whitman — hans karaktär och sinnelag, hela hans andliga varelse, hans yttre liv, hans konversation, allt höjdes och renades på ett märkligt sätt.

Walt Whitman klädde sig alltid mycket enkelt. Han brukade ha ljusgrå yllekläder av god kvalitet. Han bar aldrig slips, och skjortan var vidöppen i halsen så att övre delen av bröstet var synlig. Hans kläder och allting annat han hade verkade mycket rent. Kläderna var ofta slitna, men de såg aldrig smutsiga ut. Det fanns en atmosfär av renhet omkring honom, såväl fysisk som moralisk.

Han förnekade under mina samtal med honom, berättar Bucke, att han hade några höga syften med sitt liv eller med sin diktning. Hans förklaringar till varför han skrev var enkla och vardagliga, men på samma gång idealistiska och andliga. Hos Walt Whitman utgjorde den kroppsliga gestalten, det yttre livet, den inre andliga människans och poesin en enhet. Inget av detta stred på något sätt mot något av det andra. Allt hörde nära samman. Han sa en gång: "Jag föreställer mig ett liv som är den vanliga människans i genomsnittliga omständigheter, men ändå stort och heroiskt." Det är ingen tvekan om att han ständigt hade ett sådant ideal i sina tankar och att allt han gjorde, sade, skrev, tänkte och kände formades därefter.

Han var alltid anmärkningsvärt lugn och behärskad, upplyser Bucke, höjde sällan rösten, var aldrig på dåligt humör. Han tycktes alltid vara nöjd och tillfredsställd med de människor han hade omkring sig. Han brukade inte vänta på en formell presentation — när han träffade en person första gången, steg han för det mesta fram och sträckte fram en hand —

den högra eller vänstra, vilken som för tillfället var ledig — och den främmande personen och han blev omedelbart bekanta.

Folk hade svårt att riktigt förklara varför de tyckte om honom. Några sa, litet vagt, att han hade en personlig magnetism. En del menade att det var den underbara rösten som gjorde han sällskap så angenämt.

Ibland rörde han inte en bok under en hel vecka, men för det mesta ägnade han en del av dagen åt läsning. Kanske läste han i genomsnitt ett par timmar varje dag. Han läste sällan en bok rätt igenom, och det syntes inte vara mer system i hans läsande än i något annat han gjorde. Om han satt i biblioteket en timme, kunde han ha flera böcker bredvid sig — på bordet, på stolar eller på golvet. Han tycktes läsa litet här och litet där och växlade mellan olika sidor och böcker i det han utan tvivel följde någon egen tråd. Någon gång, men mycket sällan, blev han tillräckligt intresserad av en bok för att läsa den i dess helhet. På detta sätt läste han i olika ämnen, religiösa, metafysiska, vetenskapliga, och han läste romaner och poesi, men förmodligen mindre av poesi än av någonting annat. Han sade sig ha mycket små kunskaper i alla ämnen.

Hans favoritsysselsättning tycktes vara att ströva omkring utomhus för sig själv och betrakta gräset, träden, blommorna, himlens olika utseende och ljuset, som föll ned över markerna, och lyssna till fåglarna, gräs-hopporna, lövgradorna, vindens spel i träd-kronorna och hundratals andra ljud i naturen. Det var tydligt att dessa ting skänkte honom långt mer välbehag än det gör hos människor i allmänhet.

Han ägnade inte mycket tid åt att skriva. Nästan allt han skrev gjordes med en penna på lösa blad, ihopsatta med ett par nålar till en anteckningsbok, som han hade i en bröstficka. Han litterära verk tillkom vid olika tider, i allmänhet i knät, oförberett och ofta utomhus. Inte heller när han var inomhus skrev han på ett bord, utan han hade en bok i knät eller i vänstra handen och lade anteckningspapperet på den och skrev.

Walt Whitman var mycket förtjust i blommor, och han plockade dem ofta och placerade en stor bukett på middagbordet eller i rummet, där han satt. Han tyckte om alla sorters blommor. Jag tror, skriver Bucke, att han beundrade syrener och solrosor lika mycket som rosor. Överhuvud, skriver Bucke, är det svårt att tänka sig någon som älskade så mycket och hatade så litet som Walt Whitman gjorde. Allt i naturen tycktes tilltala honom, allt man kunde se och höra. Han syntes också tycka om alla människor som han träffade, fastän han aldrig sa att han gjorde det. Alla som träffade honom kände att han tyckte om dem och att han tyckte om alla andra också. Han var särskilt förtjust i barn, och alla barn tyckte omedelbart om honom.

Men det har också funnits en annan sida av Walt Whitmans personlighet, meddelar Bucke. En äldre man, porträttmålare och avlägsen släkting till poeten, som var mycket tillsammans med honom särskilt då han var i åldern 25–50 år, berättar att Whitman i sin karaktär hade drag av största hårdhet och högmod. Han visade det inte ofta, men då och då kom de egen-skaperna till synes, och de var inte att leka med. Denne man instämmer i beskrivningen av Whitman som en välvillig, lugn och tolerant person, men han menar att det i Whitmans inre har varit en kombination av hett blod och stridslust. Han anser att Buckes beskrivning av poeten mest gäller dennes senare år.

De flesta människor som träffade Whitman tyckte instinktivt bra om honom, men det fanns också de som lika instinktivt tyckte illa om honom. På de flesta hade han en positiv dragningskraft, men för några var han fränstötande. Liksom hans poesi föreföll en del människor löjlig, så blev också hans person ibland föremål för sarkastiska omdömen. Hans stora kropp, röda ansikte, kopiösa skägg, hans lösa och fria klädsel med den i halsen vidöppna skjortan gav ibland upphov till gyckel och skratt.

Han var inte pratsam. Även när man kunde se att han var på gott humör, kunde det hända att han sa mycket litet under en hel dag. Men när han pratade var hans konversation ledig och otvungen. Han tvistade aldrig om något, och han talade aldrig om pengar. Han försvarade alltid, ibland skämtsamt, ibland med stort allvar, de som uttalade sig fränt om honom och hans poesi. Han sa att hans kritiker hade alldeles rätt, att han och hans skrifter förtjänade all den kritik de fick.

Han tyckte om allting i naturen. "När allt kommer omkring", sa han

en dag, "är inga särskilda naturscenerier, såsom Alperna och Niagarafallet, mer storslagna eller vackrare än den vanliga soluppgången eller solnedgången, jorden och himlen, träden och gräset." Tydligt menade Whitman, reflekterar Bucke, att de vardagliga tingen är de vackraste av allt. Det exceptionella är inte finare, bättre eller vackrare än det vanliga. Vad vi behöver är inte något annat än det vi har, utan i stället förmågan att öppna ögonen och se, öppna hjärtat och känna skönheten i det vi redan har.

Walt Whitman yttrade sig aldrig ogillande om någon — inte om någon nationalitet eller klass eller yrkesgrupp, ja inte ens om djur, såsom insekter, och inte heller om några av naturens lagar och deras verkningar, såsom sjukdom, missbildning eller död. Han klagade aldrig över något, varken vädret, smärta, sjukdom eller något annat. Han svor aldrig, och han tycktes aldrig vara ond. Han visade aldrig någon fruktan, och jag tror inte, skriver Bucke, att han någonsin kände det.

Walt Whitman är, enligt Richard Bucke, det bästa exemplet på kosmiskt medvetande, som finns. Det beror på att den kosmiska känslan hos honom är så väl utvecklad och på att han skrivit dikter där han beskriver den.

Vi har grundlig kännedom om Whitman från ungdomen till döden — både före och efter illuminationen — och vi kan jämföra den tidiga personligheten med den sena. Skillnaderna mellan de två Whitman är tydliga. Före illuminationen skrev han sådana saker som "Döden i skolorummet", "Vilde Franks återkomst" och "Gravblomster". Efter illuminationen skrev han "Leaves of Grass". Skrifter utan något värde följdes omedelbart av rader av sådan klass att det finns få motsvarigheter till dem i historien. Av den vanliga, slätstrukna människan blev en litterär titan.

Den nya livskänslan hos Walt Whitman, som det finns tydliga uttryck för i "Leaves" (1855), måste ha kommit i juni 1853 eller möjligen 1854, när han var 34–35 år gammal, skriver Bucke. Det verkar som om han först ställde sig tveksam till vad den betydde men sedan accepterade den. Och han började dikta om sitt gudomliga jag:

"Jag tror på dig, min Själ...

Låt oss dåsa tillsammans i gräset, och klara du din strupe;...

Här är den vaggsång jag älskar, suset av din dämpade stämma.

Jag minns, hur vi en gång vilade en

sådan här genomskinlig sommarmorgon.

Plötsligt uppsteg då för mig och spreds omkring mig den frid och sanning som övergår all jordens klockskap.

Och jag vet, att Guds kraft är löftet om min egen.

Och jag vet, att Guds ande är broder till min egen.

Och att alla män, som blivit födda, är mina bröder, och att kvinnorna är mina systrar, mina älskade.

Och att skapelsens hävstång är kärlek."

(Översättningen är hämtad från William James, "Den religiösa erfarenheten i dess skilda former", Studentlitteratur, Lund.)

Illuminationen, eller vad det var, kom till honom en junimorgon, och från den stunden, säger han, fick hans liv sin inspiration från den nya kosmiska känslan. Han säger att upplevelsen fyllde honom med frid och glädje och en insikt utöver allt som lärts ut på jorden. Han nådde den punkt från vilken människan kan skönja något av Gud.

Whitman visar i sina skrifter en medvetenhet om kosmos, dess liv och evighet, skriver Bucke, och en medvetenhet om samma storslagenhet och evighet hos den individuella själen.

Men vid 55 års ålder, när Whitman tror sig vara döende, formulerar han sig i till synes bittra ord. Han skriver att han älskat jorden, solen och djuren, att han aktat rikedom för intet, gett allmosor åt dem som bett om det, ställt sig på de galna människornas sida, tillägnat andra sitt arbete och sina inkomster, så som den gudomliga inre rösten ingivit honom, och att han nu som belöning är fattig, sjuk, förlamad, föraktad, förbisedd och döende. Hans budskap till mänskligheten, åt vilket han ägnat sitt liv, och vilket varit honom kärare än hustru, barn och livet självt, läses inte eller också förhånas det. Vad skall han säga till Gud? Han säger att Gud känner honom i hans innersta och att han är villig att överlämna sig i Guds händer. Han skriver att han inte känner människorna och inte heller sitt eget verk, så han dömer inte deras behandling av hans verk. Men han säger att han känner Gud och håller sig till honom. Men hur är det med illuminationen, inspirationen och den inre rösten, som är starkare än ord? Han är säker på att detta kommer från Gud. Det kan inte råda något tvivel om den saken.

Walt Whitman såg ordningen i kosmos, och han upplevde universum

Forts på sidan 20

Med själen i centrum

Så lyder mottot för Sunnansjös hälso- och kursgård Solsökehem

Av Mona Rehn och SM

Foto Lars Eriksson

— Solsökehem är en plats för människor som vill få kraft och inspiration att ändra sin livsattityd, som vill ta ansvar för sitt liv och stärka sina möjligheter att Leva. På Solsökehem sätter vi själen, inte kroppen, i centrum. Den vegetariska hälsokosten är en bakgrund till det som för oss är hu-

vudsaken: vårt inre liv, själens liv.

Så säger Sören Grind och Solveig Langkilde om den hälso- och kursgård i Dalarna som de skapat till en oas för människor som i gemenskap med andra vill söka nya vägar till självinsikt och mening med livet.

— Vår attityd till livet är oerhört

viktig, fortsätter de. Den är avgörande för hur vi formar vårt liv, handskas med kriser och förluster, såsom sjukdom och skilsmässa. Vi menar att kriser ger oss möjlighet att växa, att förändras och utvecklas.

I den alltmer omfattande kursverksamheten på Solsökehem försöker Sören och Solveig förmedla sina grundläggande värderingar: där finns kurser som "Positivt tänkande", "Ditt liv är dina relationer", "Självkännedom" och "Tillit och livsglädje".

— Vi vill, säger de, att Solsökehem ska vara "ett levande hus", ett ställe med en öppen atmosfär, som ger möjlighet för envar att växa i egen takt, i egen riktning och utifrån egen vilja.

— Vi försöker att tillsammans med våra gäster skapa en accepterande miljö, där vi kan hjälpa varandra att se oss själva som vi är, där vi vågar bli medvetna om de roller vi spelar, de masker och fördomar vi har.

— Att gå över till en andlig livshållning innebär att skifta perspektiv, såsom att se till kvaliteten i stället för kvantitet, att sätta altruism framför egoism, att leta efter meningen och möjligheterna i allt som sker i stället för att skylla på andra eller på slumpen och att ta ansvar för sitt liv och se sin roll i helheten. ... Vi ställer krav på livet, samhället, partnern, chefen, underlydande, utan att tänka på vad vi kan ge. ... På våra veckokurser försöker vi visa vilka oanade möjligheter som ligger i att gå *med* livet i stället för *mot*, att bejaka livet genom att möta problem och svårigheter som vår personliga kärleksfulla undervisning så att vi kan utvecklas vidare i stället för att fastna i låsta attityder av bitterhet och självömkan. ... Att gå *med* livet innebär att vara öppen och ärlig, generös och hjälpsam och inte minst ge alla andra den frihet som vi själva önskar oss.

Utöver kurserna ger Sören och Solveig också individuell rådgivning. Solveig, som för sju år sedan hoppade av ett arbete som lärare i Köpenhamn, jobbar nu med alternativ medicin, kroppsbalansering och zonterapi. Med hjälp av kroppsbalansering gör hon exempelvis födoämnesallergitest, och hon testar mineral- och vitaminbehov. I kombination med Bachs blomsterdroppar undersöker hon också om det finns omedvetna känslöknotar bakom en sjukdom.

Sören arbetar som psykolog på Tallmogården. Han tar också emot Solsökehems gäster och personer som bor i trakten för rådgivande samtal och samtalsterapi. Och han talar in individuellt anpassade avslappnings- och visualiseringsband.

— Man kan använda sig av visualiseringar, dvs inre bilder, för att stärka sig i situationer där man brukar känna rädsla eller ångest. Genom

att rikta sina tankar på den positiva möjligheten öppnar man sig för den, säger Sören.

Sören och Solveig har Martinus kosmologi som sin grundläggande livssyn och inspirationskälla, men de hämtar också idéer från andra håll, såsom Jampolsky, A Course in Miracles, moder Teresa, Marion Rosen och Alexandertekniken, där det är fråga om att bygga en gemenskap på tillit och kärlek till varandra och livet.

— Det pratas mycket om kärlek i new age-kretsar. Vad har kärleken för betydelse?

Sören och Solveig svarar så här:

— Kärlek är inte bara en sentimental känsla, utan det är en praktisk levnadskonst, som ska integreras i vardagens alla situationer och möten. Kärlek är också en intellektuell insikt om vilka följder tankar och handlingar som är gjorda i kärlek får — till skillnad från tankar och handlingar utan kärlekens grund.

En av kurserna på Solsökehem heter "Allt är tanke". Vi läser i prospektet: "Universum är ett hav av tankemateria. Vi utgör var och en av oss en skapande livskraft i detta hav. I livets skola och med kosmologins hjälp lär vi oss reglerna för att dirigera våra tankar i harmoni med ödes-havet."

Det där låter mycket intressant! Det är Sören och Solveig som leder den kursen.

— Våra tankar är den skapande kraften i våra liv, säger de. Ju mer vi lär känna det skapande flöde av tankar, föreställningar, värderingar

och känslor som härskar i vårt medvetande, desto mer växer vår förmåga att bli inte bara skådespelare utan också regissörer i vårt livs ödesspel!

Röster om Solsökehem:

Johan Wretman, psykoterapeut, författare, föredragshållare, kursledare:

— Det är en väldigt trivsamt och god hematmosfär där. Man känner sig hemma. Vårdfolket deltar på lika villkor och tar aktiv del i kurserna, och det bidrar till att skapa en känsla av jämlikhet. Kursdeltagarna lär på så sätt känna både vårdfolk och kursledare. Allt detta gör att det blir lyckade kurser där.

Kerstin Pettersson, sjukgymnast:

— Det har varit lätt att ha kurser där. Det finns en tolerans och ett accepterande, man får vara den man är. Det finns en varm och ljus stämning, Sören och Solveig har en ovanligt öppen attityd till andra människor. Man är med i deras gemenskap.

— Det som är unikt med Solsökehem är att kursdeltagarna kommer till en personlig hematmosfär. Det finns en naturlig och självklar gemenskap. Det är ingen gemenskap på uppmaning. Man känner sig hemma där direkt. Alla slags människor smälter naturligt in och känner sig omfattas av den varma och välkomnande gemenskapen. Hemligheten med den speciella och helande gemenskapen är att Sören och Solveig är bra på att leva som de lär. De är

själva öppna och anspråkslösa. De deltar på lika villkor, och känslan av att få röra sig fritt i deras hus bidrar till en känsla av kravlöshet och jämställdhet.

Elisabeth Ekman, kursdeltagare från Surahammar:

— Jag tycker otroligt bra om det här stället! Det är tredje gången jag är här. Det känns så fint att komma tillbaka. Jag tittar alltid efter vad de har för kurser. Deras val av kurser intresserar mig. Hade jag råd och tid skulle jag vilja gå på varenda kurs. Allt är intressant! Och det är en kärleksfull hematmosfär här. Det är en fin stämning mellan alla och en generositet. "Så här hade man velat ha det hemma, när man växte upp", sa vi just till varandra. Det finns en underton av "känn dig som hemma", "ta för dig". Man kan röra sig fritt i huset, man kan ta saker själv, man har inte bara sitt rum, utan deras hem är gemensamt för oss alla.

Gunilla Hansson, kursdeltagare från Norrköping:

— Jag instämmer helt i det som Elisabeth säger. Detta är min första kurs här, men den har väckt mitt intresse. Jag vill gärna återkomma hit. Jag visste inget om Solsökehem, innan jag såg en annons i en tidning. Kursen är spännande, men vistelsen här ger så mycket mer. Här finns en helhet och ett sammanhang som gör att dagarna känns harmoniska.

Foto Lars Eriksson

Att förändra sitt liv

Av Lolo Forsberg

Det är ofta enklare än man tror att få fason på sitt liv. Det gäller bara att veta lite om det. Vad som behövs är att börja ta n å g r a s t e g i rätt riktning, för att sedan ta fler och fler steg.

En dag kommer man på tanken att börja leva annorlunda. Hur man plötsligt kom dit vet man egentligen inte. Kanske har det grott inom en länge, kanske flera år. Och så är det plötsligt något som liksom väcker en. Man kanske hittar en dikt eller några ord i en bok, som får en att öppna ögonen.

Följande rader ur Vilhelm Ekelunds aforismer väckte en gång mig på det smärtsammaste:

"Livets konst: att hålla dagen i ära. Så listigt är livet, att vi för idel indisposition och förströddhet låta det gå oss ur händerna. Alltid var där något som först skulle röjas ur vägen, fejas väck; alltid var det någon annan dag som skulle bli den riktiga och inte den närvarande, som ju var en helt simpel vanlig dag."

Detta fick mig att börja tänka. Och det är nyttigt. Det fick mig också att förstå att det gällde just mig. Det är alltså *min dag* jag skall förändra om något skall ändras i mitt liv. Jag måste alltså dag för dag börja följa ett nytt mönster. Dag för dag. Inte nödvändigtvis allt på en gång.

Hur gör jag då? Jo, det gäller att bryta vanor, bryta gamla invanda mönster. Nu är detta mycket svårt, kanske det svåraste av allt. Man får ta tag i sig själv, och "jag själv" är motspänstig. Därför är det svårt. Det blir som en utmaning, som jag ogillar och vill smita ifrån. Därför kan man inte ändra allt på en gång. Ett helt förändrat nytt dagsschema kanske bara håller en enda dag eller en vecka. Sedan faller jag tillbaka i det gamla. Efter flera sådana misslyckade försök ger jag upp. Därför kan det vara bra att inte gå för snabbt fram. Det kan till en början räcka med att man skaffar sig *en enda* ny vana, som man lägger in i dagen, till

exempel en enkel morgongymnastik. Detta håller man på med en tid, kanske en månad, tills det har blivit en skön vana.

När du sträcker på dig i morgongymnastiken, tänk då på samma gång att du har en hel lång dag framför dig, en dag som är din. Hoppas på den! Bestäm dig för att om möjligt göra mer av den än du brukar.

Författaren Stig Carlson skriver:

"Låt dagen falla som ett regn i dina händer
lev dess korta timmar, de är dina.
Anklaga inte ljuset nattens blonda syster
för att hon föder smärta och glädje
allt det levandes sång.

Hur mödosamt lotsar dagen modets och styrkans vacklande skepp mot nattens hamn, där glömska råder.

Möt dagen med din vakna nakenhet :
och forma den med dina händer
till en skål för drömmar."

Vid dagens början, tänk på att det är *din* dag du börjar, *din* dag du formar. Vi måste *leva* våra dagar, för de är räknade. Och de är *livet*. Om vi bara slösar bort dem i tanklöshet, kommer vi till slut att säga som Stig Johansson i sin dikt "Förlusten":

"Alla dessa dagar som kom och gick,
inte visste jag, att de var livet!"

När man känner att man fått in den nya vanans rytm, lägger man till ännu en ny vana. För varje ny vana jag klarar av stärks mitt självförtroende, och jag känner en väldig tillfredsställelse med mig själv. Denna tillfredsstäl-

lelse känner jag därför att svårigheten var så stor.

Nästa vana kan bli att varje dag ta en skön promenad ute i den tysta, friska morgonen. Morgonen är den rätta tidpunkten. Sedan rycks du oemotståndligt in i dagens alla göromål, och tiden bara försvinner. När kvällen kommer är du för trött för att ge dig ut. Det blir kanske bara en promenad under veckohelgen.

Du upplever så mycket på morgonen. Du ser med klarare ögon när du är utvilad, du hör fågelsången, du känner doften av gräs och mull och av nyutslagna blommor på våren, och på hösten njuter du av alla färgerna. Natten är över, dagen har just börjat. Allt är nytt, rent och doftande. Fyll dina lungor med den friska luften och du kommer hem genomadad. Nu smakar frukosten bättre än någonsin. (Naturligtvis är det svårt för vissa människor att ta promenader på morgonen, t ex mammor med små barn och de som börjar sitt arbete väldigt tidigt. Men för de flesta är det möjligt.)

Sedan du gjort morgonpromenaden till en bestående vana, är det kanske dags att lägga dig till med nya vanor, när det gäller frukosten. Jag skulle vilja ge dig rådet att aldrig betrakta frukosten som en bisak, någonting du slänger i dig i förbifarten, såsom en kopp kaffe och en franskbrödsörgås och så iväg till jobbet. Du mår bättre och du arbetar bättre hela dagen, om du startar i lugn och ro med en väl genomtänkt frukost, där du förser dig med en stor del av de näringsämnen som dagen kräver. Här får du ett förslag: en tallrik acidofil, youghurt eller kefir för proteinets och tarmbakteriernas skull. På detta strör du en matsked mysli av något slag som in-

nehåller fibrer och ger tarmen arbete, en matsked solrosfrö eller oskalat sesamfrö för mineralernas skull, hasselnötter och mandel av samma anledning samt mycket skuren frukt för ytterligare tillskott av vitamin och mineral. Drink en kopp varmt, gott örtte, om du inte är alltför kaffebräst.

Kanske kommer du med denna frukost att känna dig så mycket piggare att du börjar fundera på att ändra också dina övriga matvanor. Om du beslutar dig för det, så gå gärna långsamt fram. Du behöver inte ändra allt på en gång. Du kan börja så sakta med att mer och mer undvika *burkmat* och annan industriellt bearbetad mat. *Minska* på köttet och ät i stället mer grönsaker. Leta oförtrutet efter obesprutade grönsaker. Undvik vitt mjöl, vitt socker och vitt salt. Undvik animaliskt fett. Använd i stället flormättade, kallpressade oljor och margarin av god kvalitet. Glöm inte det dagliga kosttillskottet av vitamin och mineral. Även den som är vegetarian behöver detta, eftersom jordarna numera inte ger tillräckligt av dessa livsviktiga ämnen. Ät långsamt och i lugn atmosfär.

Ibland inträffar händelser som tvingar oss att hoppa över de goda vanorna några dagar, såsom resor och sjukdom. Detta gör inte så mycket. Huvudsaken är att man inte glömmer bort dem, utan ständigt återgår till dem. Till slut känner man sig otillfredsställd med sig själv, om man någon dag fuskar. När du känner det, då kan du vara lugn för att vanorna börjar sitta fast. Gläd dig åt detta och fortsätt oförtrutet. Gör det till en livsuppgift, så att det blir ett livselixir för dig, dvs det blir, poetiskt uttryckt, "den dryck du varje dag vill dricka för att hålla dig frisk och få ett rikare liv".

Det finns ett uttryck som lyder "du skall vara rädd om dig så länge du har dig". Vi bagatelliserar alltför ofta om vårdraden om vår kropp, tar inte den saken på allvar. Allt annat är viktigare. Men om vi tog oss lite tid för några sunda vanor, så skulle de flesta av oss kunna åldras utan sjukdom och svåra kroniska besvär. Vi skulle få en skön ålderdom.

Förr, innan vi hade folkpension och ATP, sparade vi pengar hela livet för att ha att leva av på ålderdomen. Nu behöver vi inte längre spara för den saken. Men att varje dag följa ett hälsoprogram är detsamma som att lägga undan något varje dag till ett kapital av hälsa och välbefinnande att ha på ålderdomen.

Om du tror att tiden inte skall räcka till för alla de goda vanorna, tänk då efter hur mycket tid du slösar bort på oväsentliga ting under dagens lopp.

Använd en del av den tiden till dina nya vanor. Du har ju hela livet på dig, och livet blir längre ju fler goda vanor du skaffar dig, därför att du då mår bättre och håller dig friskare.

Du skall snart märka att du förändras både utåt och inåt. Det är för att du blir glad och tillfredsställd med dig själv och därmed fri. Du känner hur livet viskar sina möjligheter i ditt öra och erbjuder sig till dig på ett sätt som du aldrig anat. Detta är att vinna "högsta vinsten"!

Säg nu inte: "Ja, men detta är svårt." Jag har aldrig sagt att det är lätt. Det *är* svårt. Livet är så listigt att det gömmer sig bakom murar av svårigheter. Det är när vi övervinner dem som vi möter livet.

Vi är alla födda till bergsklättrare. Hela livet kan ses som en enda lång och svår klättring uppför berget mot toppen, som tyvärr ligger dold i en tät dimma. Många av oss stannar på halva vägen. Först när vi genom stora svårigheter och lång kamp når toppen skingras dimman och vi får se en utsikt, som vi inte visste existerade. Det landskap vi nu har framför våra ögon ligger dolt och undangömt för alla dem som inte vågat sig på klättringens trapatser. Det är ur det svåra,

det negativa, som det positiva växer fram. Hela livet beror ju på detta, att övervinna svårigheter. Smit aldrig undan. Gå rakt igenom och du blir stark, glad och nöjd. Om du smiter undan går du miste om utdelningen. I en aforism av Vilhelm Ekelund heter det:

"Det svåra får man bukt med genom att — hålla sig till det. Vid varje steg betänk och gör dig klart, med vilka makter du i detta ögonblick, vid detta steg, ingår förening. Kommande dag skall giva dig underrättelse."

Vägen står öppen för alla. Det gäller bara att veta, vilja och våga. Att ta itu med sig själv betyder att man tagit första steget på den långa vägen till självkänedom och självförverkligande. Om jag lär känna mig själv, lär jag också känna andra och kan därmed förstå och förlåta dem. Vad det betyder i det långa perspektivet kan var och en förstå. Det är detta att finna vägen till oss själva som det jag här skrivit handlar om. Det är de små förändringarna i det inre hos var och en av oss som i det långa perspektivet ger resultat för världen. Och vägen står öppen för alla.

"Det finns sanningar som inte flyr,
som inte är känsliga för avdunstning eller rost.

Det är svårt att säga deras namn
men man möter dem alltid igen.

Går man vidare är de där.
Stannar man finns de på marken.
Man kan somna i deras sällskap.
När man vaknar är de där.

En gemensam och enkel insikt om något djupt försummat
finns i tysthet hos alla, men brukas sällan.
Den är den verkliga anden,
den som skulle uppväckas hit till denna världen.

Ur diktsamlingen "Vagnen" av
Harry Martinson.

"Laurency"

Henry T. Laurency, pseudonym för aktuarien i kommerskollegium Henrik von Zeipel (1882–1971) var en särpräglad och egensinnig man som skrev flera böcker, där han ansåg sig förklara livets hemligheter. Jag har läst i "De vises sten" (1949) och "Kunskapen om verkligheten" (1961). Laurency tecknar en ockult världsförklaring i en lång rad påståenden. Framställningen är inte intelligent strukturerad – den vänder sig inte till läsarens kritiska förstånd, utan i stället, genom påståendeformen, till dennes tro att författaren måhända har tillgång till högre kunskap och sålunda vet vad han talar om. Samtidigt hyser Laurency ett suveränt förakt för dem som uppfattar verkligheten på ett annat sätt än han själv.

"Hela världen är full av dårar som tro", skriver han på ett ställe. "Allting tros. Alla misstag försvaras med att man trodde. Drygt 90 procent av det som tros skulle utmönstras, om folk lärde sig skilja mellan vad de veta och icke veta." Detta låter sig sägas. Verkligt vetande är ju en svår fångad fågel. Man kunde nu, efter denna nedvärdering av andras tro, vänta sig att Laurencys framställning av hylozoiken, som är hans egen lära*) om verkligheten, skulle bära kunskapens kännemärke, men så är dessvärre inte fallet. Han underbygger inte sina teser med argument, utan radar i stället upp påståenden, anger inte skäl, annat än diffusa, redovisar inte resonemang som leder till slutsatser, nämner inte källor, annat än vagt. Ibland åberopar han sig på Pytagoras, men nämner inte vilken skrift av eller om Pytagoras som är hans källa. Hans förklaring till detta skrivsätt är påståendet att all kunskap är *återerinring*: de som varit tillräckligt högt utvecklade i tidigare liv känner igen hans utsagor som sanna och behöver inga andra bevis än en inre visshet. Inga andra än dessa, säger han, kan förstå det han skrivit.

Metoden att rada upp påståenden om en dold verklighet är vanlig hos författare och föreläsare i ockulta ämnen. De menar sig besitta en högre kunskap eller ha tillgång till någon högre källa, exempelvis genom telepati, inspiration, medial begåvning eller vissa skrifter. Laurency talar om en "högre objektiv medvetenhet" hos

Henry T. Laurency

dem som accepterar hans teser. "För dem som sakna högre objektiv medvetenhet måste den esoteriska världsskådningen förbli en hypotes", skriver han. Men på andra ställen uttrycker han uppfattningen att esoteriken är *sunda förnufts* åskådning. Då behövs med ens ingen högre medvetenhet, bara en portion sunt förnuft!

Laurency åberopar sig också, i diffusa ordalag, på "en omfattande litteratur" som allmänheten är okunnig om och som handlar om "kunskapen om verkligheten". "Det är", skriver han, "en kunskap som endast meddelats i hemliga kunskapsordnar genom tiderna." Men han ger inga uppgifter om dessa märkliga skrifter, namn, författare, utgivningsplats eller -år. **)

I dessa hemliga skrifter, som enligt Laurency existerar, läggs den esoteriska "kunskapen" om verkligheten fram. Men den andliga hierarkin på planeten beslöt, skriver han, att "vissa delar av esoteriken (som kunde förstås och icke missbrukas) skulle få offentliggöras efter 1875."

Laurency upphöjer i långa ordramor det ockulta tankesystem han beskriver. Han vill hamra in i läsarens medvetande att det, och inget annat, är sanningen. Det överflödar i hans

texter av sådana uttalanden som att den esoteriska kunskapen innebär en övergång från fantasins skenvärld, som mänskligheten lever i, till verklighetens värld. Han talar om "esoterikens fakta" och skriver att "endast esoteriken kan lämna en världsförklaring". Allt annat underkänns.

Laurencys framställning kan sägas bara byggd efter mallen "Jag, Henry T. Laurency, försäkrar er läsare att det förhåller sig så här. De av er som har ett högre medvetande inser att jag har rätt. De andra begriper ingenting."

Laurency pläderar, som charlatanerna har för sed, i vaga ordalag. "Skarp-sinniga intellekt ha godtagit esoteriken såsom den förnuftigaste av alla hypoteser", skriver han på ett ställe och citerar: "Så långt vi kunna se är den förnuftig och motsägelslös. Så långt vi kunna praktiskt pröva den, har den visat sig överensstämma med verkligheten. Vi skola förkasta den, om detta skulle visa sig icke bliva fallet i fortsättningen. Vi skola godtaga en förnuftigare, riktigare, ifall en sådan framträder." Och Laurency kommenterar: "Ett dylikt resonemang behöver intet försvar och står över all kritik." Men han nämner inte vilka han citerar – om några – eller vad den praktiska prövningen skulle bestå av eller på vilket sätt esoteriken skulle stämma överens med verkligheten.

Han hävdar att det finns *fem* bevis för hylozoiken.

"Logiska beviset ligger däri, att hylozoiken utgör ett motsägelselöst och ovederläggligt tankesystem." Han visar inte hur det är så.

"Hylozoiken förklarar på enklaste, enhetligaste, mest generella, motsägelslösa och ovederläggliga sätt tusentals eljest fullkomligt oförklarliga företeelser." Han ger inga exempel.

"Det finns redan en mängd bevisbara förutsägelser (tillräckligt många för att fylla en volym) av mänskligt sett oförutsebara upptäckter, uppfinningar och händelser, som fått sin bekräftelse." Inga exempel.

"Klärvoajansbeviset" och "experimentella beviset" består även de av påståenden.

Laurency skriver att esoteriken inte söker troende, utan att den i stället genom sina hypotesers samstämmighet och sina motsägelslösa för-

klaringar väddar till sunda förnuftet. Detta är ett egendomligt uttalande med tanke på att Laurency därefter gör de mest konstiga uttalanden om verkligheten. Här några exempel ur en mängd: "Kosmiska världarna är 49 till antalet, ett nödvändigt antal men också högsta möjliga antal, gränsen för dimensional kapacitet." "De 49 atomslagen indelas i en kontinuerlig serie om sju atomslag i sju grupper." "Kausalkroppen, människans enda permanenta kropp, är ett hölje av involutiv kausalmateria... Det är denna kausalkropp, detta kausalväsen, som representerar den egentliga mänskliga medvetenheten." "Mänskligheten består inalles av c:a 60 tusen millioner individer i vår planets fysiska, emotionala, mentala och kausala världar. Av dessa kausaliserade (övergingo från djurriket till människoriket genom förvärv av eget kausalhölje) c:a 24 miljarder på Lemurien med början 21 686 420 år f. Kr. De övriga 36 miljarderna ha överförts till vår planet i olika omgångar. Kausalhöljet hos dessa 36 var av högst olika ålder. Detta är förklaringen till att individerna i mänskligheten befinna sig på vitt skilda utvecklingsstadier och många hunnit övergå till högre riken." Vad kan ett godtagande av dessa kufiska påståenden ha med sunt förnuft att göra?

På ett ställe skriver Laurency: "Under åren 1875–1950 ha undanför undan allt fler fakta om överfysiska verkligheter publicerats av lärjungar till planethierarkin..." Planet-hierarkin är i Laurencys föreställningsvärld en grupp individer som är längre hunna i andlig utveckling än andra och i hemlighet styr världens utveckling. Men hur vet vi att det existerar en "planethierarki"? Förmodligen trodde Laurency att vissa mediernas uttalanden, såsom Blavatskys och Baileys, utgjorde en beskrivning av verkligheten, fastän det torde stå klart för de väl informerade att det som kommer genom olika slags medier är subjektivt och inte objektivt. (Se artikeln "Medialitetens gåta" i Sökaren nr 9 i år!)

På ett annat ställe skriver Laurency: "Som en av cheferna i planethierarkin uttrycker saken: 'Eftersom den lära vi förkunna är den enda sanna måste den slutligen triumfera!' Intet ord om källan till påståendet. Vem är denne "chef" och hur han han gjort detta uttalande?***)

Det är således med bedrövelse man tar del av aktuarie von Zeipels tanke och skrivarmödor. Några negativa egenskaper i hans framställningar: Inte alls eller vagt angivna källor; hans uppgifter kan ofta spåras till otillförlitliga eller meningslösa källor;

"bevis" utgörs av påståenden. Utan någon vilja eller förmåga att på ett intelligent sätt motivera sina teser har han åstadkommit en rad förment andliga skrifter utan annat värde än som besynnerliga kuriositeter.

Men finns det då inget positivt alls att säga om denne man? Jo, för all del, ibland visar han en viss bister klarsyn när det gäller svårigheten (för andra) att verkligen veta. Då framträder han som litet av en genomskådare. Och visst kan man känna en intellektuell sympati för följande, ur "De vises sten":

Religionens uppgift är att lätta livets bördor, icke att öka dem.

Religionens uppgift är att förädla människan och därigenom skänka henne glädje, frid och harmoni.

Religionens uppgift är icke att utfärda bud eller förbud, utan att förädla och förstärka känslor så, att alla bud bli överflödiga.

Religionens uppgift är icke att blicka vreden hos kosmiskt väsen, utan att förbrödra oss med våra medmänniskor.

Religionens uppgift är alltså att förädla känslorna, förkunna broderskapet och praktisera tjänandet.

SM

*) Håkan Blomqvist säger att Laurencys lära är en syntes av Blavatsky, Leadbeater och Bailey.

**) Enligt Håkan avser Laurency teosofiska skrifter och skrifter av Alice Bailey.

***) Håkan meddelar att detta uttalande finns i ett brev till A.P. Sinnett från en påstådd mästare, K.H., ca 1880. Återfinns i flera teosofiska skrifter.

Meditationskuddar

Rättvik, hög modell med blixtlås i manchestertyg.

Ostoppade fodral	75:–
Fodral + kapok	180:–
Färdiga	225:–
Kapok per kg	95:–

(ca 1 kg kapok åtgår till varje kudde)

Platt modell i kraftigt bomullstyg 50:–

Ostoppade fodral	50:–
Fodral + kapok	150:–
Färdiga	175:–

Frakt o. porto tillkommer.
Omgående leverans.
Helst skriftlig beställning.

Ingas Sömnadsservice HB
Box 47
762 00 Rimbo
Tel. 0175-708 30

THE FRANZ BARDON FOUNDATION is a Nonprofit Educational Cooperative dedicated to propagating Hermetic knowledge. Inquiries welcome. P.O. Box 4869, Denver, Colorado 80204 U.S.A.

ANDAS I INDIEN

Avancerad rebirthingträning
i Indien våren -88.

För närmare information kontakta
Babajis center i Västerås
☎ 021-30 20 66

TEOSOFI

är inte en nyuppfunnen livsåskådning. Dess tankar kan spåras ända tillbaka till de första mysterieskolorna.

TEOSOFI har en universell karaktär och dess läror överensstämmer med de stora religionernas djupaste grundtankar.

*Den forntida Visdomen
— TEOSOFIN —
läs därom i*

TIDSKRIFTEN TEOSOFISKT FORUM

som kommer att innehålla bl a följande artiklar:

- Soltemplet vid Glastonbury
- Den stora uppgiften
- Bakom naturens slöjor
- Stjärnorna och människolivet
- Sökandet efter den förlorade harmonin
- Den nyplatonska teosofin
- Gnosis enligt Platon
- Ärftlighet och reinkarnation
- Den okände Newton
- Naturlagarna och Visdomens sju ädelstenar
- Den urgamla visdomen i antikens filosofi

Prenumerationsavgift:
45:–/år/4 tidskrifter
Postgiro 25 07 65-5

TEOSOFISKT FORUM
Åvångsgatan 13
253 71 Helsingborg

Sunna Cronstedt lockar fram minnen av tidigare liv (?) hos Anita Dahlberg.

I nr 9, 1983 berättade Sökaren om reinkarnationsterapi, i en intervju med Margareta Sundgren-Danell, som hade genomgått sådan terapi och i en intervju med Barbara Findeisen, som Margareta gjorde.

Margareta trodde att det rörde sig om verkliga minnen från tidigare liv. Hon sa:

— Dessa minnen är precis likadana som alla andra minnen av förflutna händelser.

För min del var jag skeptisk till den tolkningen.

Under ett av mina numer sällsynta stockholmsbesök var jag och min väninna Anita hos Sunna Cronstedt, som annonserar i Sökaren att hon kan hjälpa människor att minnas tidigare liv.

Sunna berättade att hon hade lärt sig metoden av terapeuten Anna Cavallin. Hon gick i reinkarnationsterapi hos henne, eftersom hon — som hon sa — "hade en del gamla inkarnationer som spökade runt". Sedan har hon gjort på samma sätt som Anna.

— Jag lurade hem några vänner och använde dem som försökskaniner, och fann att metoden fungerade.

Anita får lägga sig på en soffa. Sunna säger åt henne att slappna av — hon tar det sakta, kroppsdel för kroppsdel: tårna, hälarna, vristerna, vaderna, skenbenen, knäskålarna osv.

Till slut är Anita helt avslappnad.

Sunna ställer frågan:

— Var är du nu?

— Jag är på en äng, blir svaret.

Anita minns ängen. Den finns i hennes minnen från barndomen.

Sunna frågar och Anita svarar:

— Är det ljus eller mörkt?

— Ljust.

— Skiner solen?

— Ja.

— Är det varm eller kallt?

— Varmt.

På det sätter fortgår hela sessionen. Anitas svar är kortfattade.

Anita berättar att hon är en liten flicka, 5–6 år gammal, som känner sig övergiven och litet rädd. Kanske beror rädslan på att hon utan lov har plockat påskliljor för att ge åt någon hon tycker om.

Hon bor i en bondgård, en grön stuga av trä.

— Det är någon som slaktar en gris. Hemskt!

Anita berättar att hon är inlåst för att hon inte skall se när grisen slaktas. Men hon står på en pall och ser genom ett fönster högst uppe på en dörr.

Detta är verkliga minnen från barndomen. Anita vet inte varför just de kommer upp.

Men Sunna vill leda Anita till andra minnen, långt tillbaka i tiden. Hon säger:

— Titta dig omkring i den här stugan! Välj ut ett rum, som du är väl bekant med och se på det! Ta så ett djupt andetag och minns ett annat rum för länge sen... några hundra år sen!

Anita upplever nu — som om det är verkliga minnen — att hon är en pojke som springer i korridorer, fram och tillbaka.

— Jag är rastlös och väldigt trött.

— Är du en glad liten pojke? frågar Sunna.

— Nej.

Efter Sunnas frågor beskriver Anita sina kläder. Hon har randiga, runda, korta byxor, och hon har skor, "som är väldigt konstiga"; de är sydda och har en uppåtgående spets framtill. Det är fina kläder, men Anita (pojken) tycker inte om dem.

Någon mamma har pojken inte, utan han bor hos en gammal kvinna i ett kök i en källare.

Den gamla kvinnan står i källaren och lagar mat. Det brinner en eld, och käril hänger ovanför elden.

De bor i köket, som är stort och varmt.

Pojken får inte gå ut. Han har inga kamrater, och han kan inte gå i skolan. Hur kan detta komma sig?

— Kanske är det krig, tror Anita, och fortsätter:

— Jag är ungefär åtta år, mager, känns undernärmd. Jag vill inte äta.

— Det känns som om jag försvinner. Jag tror att jag dör. Det är precis som om jag försvinner uppåt...

— Hur känns det sedan du dött?

— Skönt!

Sunna frågar om Anita stannat kvar på jorden, sedan hon dött.

— Nu är jag i en borg, svarar hon.

Och sedan rullas en historia upp om en kvinna av förnäm familj, nära vän till kejsarinnan. Hon bor i ett praktfullt hus med många dyrbarheter. Så blir hon uppmanad att resa till Sverige i ett religiöst uppdrag.

Anita ser sig stå utanför en kyrka i Sverige och tala till en grupp människor. Hon är ett slags prästinna, vacer, med lång klänning.

Hon pratar om Gud, men tror inte på vad hon säger. Själv vill hon inte stå där och predika. Det är andra som vill att hon skall göra det.

Hon är mycket uppskattad, men känner sig falsk, eftersom hon inte tror på sina egna ord. Folk beundrar henne och ser upp till henne, och hon känner sig märkvärdig.

— De tror på vad jag säger. Det är synd om dem. De är fattiga bönder, men jag är rik.

Det är präster som vill att hon skall predika för folket.

— Hur ser prästerna ut? frågar Sunna.

— Det verkar nästan som om de hade horn!

En av prästerna är mycket arro-

gant. Anita känner igen honom från sitt nuvarande liv. Även andra personer från Anitas liv som Anita dyker upp i den ganska fascinerande historia som berättas och som mycket väl kan vara sann. Den är långtifrån slut här.

Från ytterligare ett tidigare liv minns Anita ett möte med en vis man, som hon igenkänner från sitt nuvarande liv.

Den viktiga frågan är nu: Är detta, som upplevs som minnen, sanna beskrivningar av tidigare liv? Jag tror inte det, av bland annat följande skäl.

Johan Wretman har i sin bok "Kommer vi tillbaka?" redogjort för ett fall. Om man ställer samman denna persons alla tidigare inkarnationer, finner man att de inte kan rymmas inom den tidrymd det gäller. De är för många. I flera fall där man genom hypnos försökt föra personer tillbaka till tidigare liv, har man klart kunnat visa att det rör sig om fantasiskapelser. Om detta skrev vi i nr 4–5 i år.

Parapsykologiska forskare har konstaterat att det undermedvetna, när det ibland kommer fram i dagsmedvetandets ljus, har en rollskapande förmåga: det antar en eller flera fiktiva, temporära personligheter.

Enligt min mening rör det sig vid "reinkarnationsterapi" troligen om det omedvetnas rollskapelser, vilka som fantasier stiger upp i dagsmedvetandet, liknande drömmar. I det avslappnade tillståndet, när tankar och sinnesintryck är reducerade till ett minimum, tränger bilder ur det omedvetna fram och får karaktären av minnen av gångna händelser. Dessa drömmar speglar den drömmandes personlighet, precis som vanliga drömmar gör.

Avslappning är tydligen nyckeln till det omedvetna.

SM

Sökare!

Kanske finner du svaret hos

MARTINUS

Vi sänder dig gärna information om Martinus verk

TREDJE TESTAMENTET

Hälsans Förlag, Vasavägen 9

181 42 Lidingö

☎ 08-767 38 17

DJUPTERAPIN

söker inte mentalsjukdomarnas orsak i människans kemi utan i hennes livserfarenhet.

Gå med i Stödföreningen för Djupterapi!

Medlemsavgift 150:-

Informationspaket 10:-

Pg 495 11 33-0 Bg 585-5119

Tel. 040-846 91 tisdag 19-20

BUDDHASASANAFÖRLAGET

Box 5158, 102 44 Stockholm

Skrifter ur den buddhistiska palikanon:

Buddhas stora meditationstal
40 sidor, ca 20:—

Buddhas tal till Sigala
24 sidor, ca 16:—

Övrigt:

Buddhismen i ett nötskal
av Narada Maha Thera
80 sidor, ca 15:—

Buddhistisk meditation
av Francis Story
32 sidor, ca 7:—

I bokhandeln eller direkt från förlaget

Reinkarnationsterapi

Har "minnen" som dyker upp under reinkarnationsterapi verkligen med tidigare liv att göra — eller är de ett slags drömbilder, skapade av det omedvetna?

Man lägger sig på en soffa och slappnar av — och börjar minnas tidigare liv... Metoden är enkel och effektiv; hos de flesta, som prövar den, kommer minnen — eller vad som förefaller vara minnen — upp i medvetandet. Det tycks vara fragment av tidigare inkarnationer. Barbara Findeisen sysslar med detta — för att hjälpa människor att i föregående liv finna orsaker till problem i det nuvarande

livet. Johan Wretman har gjort det — och skrivit en bok om ett fall: "Kommer vi tillbaka?" (1984). Sunna Cronstedt gör det — för att hjälpa människor som är nyfikna på sina tidigare inkarnationer att minnas vad de varit förut.

Några använder hypnos för att ta fram reinkarnationsminnen, men de nyss nämnda gör bruk av enkel avslappning.

"Fann min sambo"

Att vända sig till Dataträffen var både spännande och givande. Jag fann min sambo på direkten och rekommenderar helhjärtat detta nya sätt att träffas, vilket bör passa de flesta som söker en nära vän.

Kurt Eriksson, Bandhagen

Begär information om Nordens största bekantskapsförmedling. Tiotusentals medlemmar, alla åldrar och yrken, hela landet.

Namn _____

Adress _____

träffen

Stiftelsen Dataträffen
Box 3511, 172 03 Sundbyberg, 08-730 59 45

Paulus

— kristendomens grundare

Litet om Bengt Lidforss kristendomskritik

Det är inte framför allt Jesus som de kristna anammar idag; det är snarare vad Paulus säger om Jesus som de tar till sitt hjärta.

Bengt Lidforss (1868–1911) botanikprofessor och journalist, är ett av de större namnen i den svenska religionskritikens historia. Han angrep den kristna tron i bland annat boken "Kristendomen förr och nu" (1911). I ett kapitel om aposteln Paulus skriver han att kristendomen, så som den utvecklats och i de olika former som den nu uppträder, har åtskilliga inslag som är helt främmande för Jesu idévärld. Jesus lade tonvikten på fromheten, alltså på *gärningarna*, vilka ses som ett villkor för frälsning. Men i den kristendom som blev en världsreligion betyder i stället *tron på Kristus* allt: Kristi människoblivande, död och uppståndelse är religionens grundval, och den som tror på detta skall bli frälst och upptagen i Guds rike.

Det har alltså efter Jesu död uppstått en mytologi omkring honom. Det är föreställningar som starkt påminner om andra religiösa mytologier i forntiden och som erhållit inslag från Orienten och Egypten.

Den som gjorde kristendomen till vad den blev, var Paulus, vilken levde vid samma tid som Jesus. Paulus var från Tarsus, en grekisk stad som var ett centrum för grekisk bildning, i synnerhet stoiskt tänkande. Lidforss menar att en del grekiska begrepp och åskådningar återfinns i Pauli brev men att den judiske tältvävaren och fariseén Paulus ändå var fullkomligt främmande för verklig bildning, sådan den fanns i hans samtids hedniska kulturvärld. Någon filosofisk kunskap eller några begrepp om logiskt tänkande visar han inte.

Tarsus var också ett centrum för mithrasreligionen, som kom från Persien och hade uppblandats med inslag från andra religioner. Genom en mystisk ceremoni som symboliserade död och pånyttfödelse — varigenom skulden sonades och odödligheten blev vunnen — upptogs man i mithrasreligionen. Till mithrassakramenten hörde också den heliga måltiden, vid vilken det signade brödet och en kalk med vatten eller vin symboliserade att de troende fått del av det gudomliga livet. Även dop i vatten som symbol för rening fanns i mithrasliturgin.

Pauli förkunnelse innehöll ingenting nytt annat än att han tillämpade den mycket spridda läran om en döende och uppstånden gud på den i Jerusalem avrättade Jesus från Nasaret.

Paulus hade aldrig träffat Jesus. Men han hade upplevt honom i en syn på vägen till Damaskus. Det var den uppenbarelsen som vände Paulus från fariseisk förföljelse av de Jesus-troende till att bli den mest energiske förespråkaren för Jesus — så som han uppfattade denne. Liksom flera teologer och medicinare kring sekelskiftet menar Lidforss att Paulus led av epilepsi och att hans vision av Kristus var en hallucination i samband med ett anfall. Ja, han skriver att detta "synes höjt över allt tvivel". (Numer vet vi att syner och uppenbarelsen inte behöver ha något med epilepsi att göra.)

Lidforss skriver också att det i religionsvetenskapliga kretsar numera (1911) är erkänt att kristendomens etik i stort sett inte är någon nyska-

pelse, utan har hämtats från den samtida hednavärlden, från judendomen och i ännu högre grad från grekernas och romarnas filosofi. Grundvalen för det kristna samhällslivet är alltså egentligen framför allt romersk och stoisk.

Den kristna försoningsläran var fullkomligt främmande för Jesus, sådan denne framträder i evangelierna, poängerar Lidforss. Den är ett verk av framför allt Paulus, men ingen nyskapelse, utan en sammansmältning av judiska och hedniska element. Försoningsläran är idag en karakteristisk och viktig grundval för de kristna kyrkornas förkunnelse. Tanken är att en gudomlig varelse, Jesus, stiger ner från sin himmel, ikläder sig människogestalt, avrättas och dör för att sedan uppstå från de döda och åter uppstiga till himlen; och genom Jesu offerdöd på korset — det ställföreträdande lidandet — försonar sig Gud med mänskligheten, som han skapat, men vredgats på.

Idén att Jesus, som visserligen var "Gud som blivit människa", men ändå egentligen inte var en del av mänskligheten, med sin frivilliga död kunde göra Gud vänligt stämd mot människorna är knappast logiskt övertygande, och överhuvud taget är Pauli teologi enligt Lidforss full av motsägelser och oklarheter.

Den rättfärdiggörelse genom tro som Paulus också — till skillnad från Jesus — lärde, hör intimt samman med försoningsläran. Efter Jesu offerdöd frikänner Gud dem som tror — de räknas som utan skuld — och någon sinnesändring behövs inte.

Det är ett faktum, skriver Lidforss, att Paulus i kristendomen införde just de idéer som i denna religions historia blivit de mäktigaste och inflytelserikaste. Flera av de största gestalterna i kristendomens historia, såsom Tertullianus, Origenes, Agustinus, Luther, Calvin och Zinzendorf, kan inte alls förstås med utgångspunkt från Jesu predikningar — men med utgångspunkt från Paulus kan de alla förstås. Ty för dem alla var frälsningshistorien, så som Paulus beskrev den, kristendomens ryggrad; de levde för det som de hade gemensamt med Paulus — men med evangeliernas Jesus har Paulus försoningslära inte något alls att skaffa.

Ja, det faller i ögonen, skriver Lidforss vidare, att det som vår tid sätter högt hos Jesus inte spelar någon som helst roll hos Paulus. Jesu moraliska egenskaper, hans renhet och fromhet, hans verksamhet bland sitt folk som lärare och hjälpare, hans kamp mot det religiösa hyckleriet, hela det konkreta etiskt-religiösa innehållet i hans jordeliv betyder för Pauli lära om Kristus ingenting. Det som Paulus bygger sin teologi på är Kristi död och uppståndelse. Jesu personlighet, hans liv och lära intresserar honom inte. Endast fyra gånger åberopar sig Paulus på yttranden av Jesus, och ett av dessa återfinns inte i evangelierna. Lidforss återger med gillande ett uttalande av religionsforskaren Paul Wernle att "vad Paulus förkunnade om Jesus, var i grunden en myt och ett drama, vartill Jesus gav sitt namn".

Men varifrån härstammade denna myt som gjordes kristen av Paulus och sedan höll sitt segertåg genom världen? Var detta drama en genial ingivelse av Paulus eller fanns det i hans miljö sådana tankeströmningar? Svaret är, enligt Lidforss, att den myt som Paulus gjorde till kristendomens ryggrad långt före aposteln hade haft en stor utbredning i Orienten och Egypten. I Babylonien och Fenicien, i Mindre Asien och Grekland, i Persien och Egypten, överallt möter man — före kristendomens uppträdande — läran om den döende och uppstående frälsarguden. Till dessa myter knöts också mänskliga förhoppningar om ett liv efter döden; gudarna var garanter för att sådant liv väntade.

Vad för slags människa var denne Paulus, som skapade den kristna tron? Han var jude och tillhörde fariseernas samfund. Han var en intensivt religiös man. Religionen var för honom allt — allt annat var intet. Om äktenskapet sa han att den som är gift vänder sitt hjärta från Gud för att istället ge det åt sin maka; endast den ogifte bevarar helt sin kärlek till Gud. Världsliga fröjder fanns inte till för Paulus. För kulturens ädlare frukter

och för filosofiskt tänkande i högre mening kände han ingen sympati. I det världsliga livet fanns bara tomhet och synd. Mot all sund livsglädje intog han en negativ hållning.

Trots sin lära om rättfärdiggörelse genom tro var han en ytterst moralisk man, som strävade efter att leva ett rättfärdigt liv efter Guds bud. Han var inte benägen att "synda på nåden", även om hans lära delvis fått en sådan effekt på andra.

Mot den politiska makten — som på hans tid representerades av framför allt kejsar Nero — hade Paulus en underdånig inställning — något som gjort kristendomen populär hos de maktägande. Paulus skriver: "Var

och en skall vara underdånig den maktägande överheten. Ty ingen överhet finns som inte är av Gud; den överhet som finns är förordnad av Gud. Så den som sätter sig upp emot överheten, han står emot Guds förordnande."

Huvuvida Bengt Lidforss kristendomskritik med avseende på Paulus insats får anses föråldrad idag vet jag inte. Men det förefaller mig som de flesta av hans synpunkter fortfarande måste äga giltighet. Det som idag kallas kristendom bär otvivelaktigt Paulus signatur.

SM

Paulus predikar i Aten. Rafael (1483-1520). Detalj.

"Tankografi" Forts.

skepsis var ju att Serios vid ett tillfälle gjorde som de tyckte misstänkta handrörelser och därefter vägrade att visa gismon och i stället, som han tydligen brukade, stoppade gismon i fickan. Man kan tycka att Serios skulle ha visat upp gismon utan vidare, om den varit tom, och att hans vägran antyder att den inte var tom. Men det går knappast att bygga något resonemang på denna enstaka händelse. Det kan ju mycket väl ha varit så att Serios var ur humör efter en lång rad misslyckade försök och att han därför för en gångs skull tjurigt vägrade att lämna ifrån sig gismon. Mot det misstänkta beteendet hos Serios vid ett tillfälle står Eisenbuds och även Stevensons och Pratts långa rad av experiment, där de inte sett något som helst misstänkt.

Reynolds och Eisendrath klandrar Eisenbud för bristande kontroll, men man undrar varför de själva aldrig begärde att få syna Teds fickor. Om det förekom förberedelser för fusk, fanns ju här chansen att göra det definitiva avslöjandet: att fiska upp ett optiskt hjälpmedel ur Teds ficka! (Eller trodde de, trots allt, att förklaringen inte fanns där?) Det förefaller för övrigt ytterst egendomligt att inte Serios fickor rutinemässigt undersöktes före varje experiment. Enligt Reynolds tömde Serios *själv* sina fickor: de brukade innehålla bland annat två radband med metallcrucifix, en kapsylöppnare och bilnycklar.

Efter den offentliga kritik Serios blev utsatt för, förlorade han sin paranormala förmåga, eller vågade inte fortsätta med sitt fiffel, vilketdera som nu är sanningen. Ja, vad är sanningen om Ted Serios? För min del tror jag litet mer på Eisenbud, samt även Stevenson och Pratt, som grundar sin uppfattning på omfattande undersökningar, än på veckoslutsforskarna Reynolds och Eisendrath, vilkas studier är av mycket mindre omfattning.

SM

Källor:

Jule Eisenbud: The World of Ted Serios (William Morrow & Company, New York, 1967).

Jule Eisenbud: Psychic Photography and Thoughtography (ett kapitel i Edgar D. Mitchells antologi *Psychic Exploration*, G.P. Putnam's Sons, New York, 1974).

David B. Eisendrath: An amazing weekend with the amazing Ted Serios, del 2, Popular Photography, oktober 1967.

Curtis Fuller: Dr Eisenbud mot "Den fantastiske Randi" (Sökaren nr 1, 1975, övers. fr. Fate, augusti 1974).

Charles Reynolds: An amazing weekend with Ted Serios, del 1, Popular Photography, oktober 1967.

Birger Qvarnström: Fenomenet Ted Serios (Sökaren nr 3, 1971). Artikelnen bygger på Eisenbuds bok.

Aage Slomann: Kan tankar fotograferas? (Sökaren nr 1, 1969). Artikelnen bygger på Eisenbuds bok.

Walt Whitman Forts.

som vänligt. "Jag säger att det i verkligheten inte finns något ont", upprepade han flera gånger.

Så långt Richard Bucke, i noggrant referat.

"Alternativ tro", del 1, med ett urval

ur Sökaren, har en fin artikel om Walt Whitman, skriven av Brita Rodosi. Jag återger några rader Whitman, i översättning.

Jag hör och blir varse Gud i allt som är, och ändå förstår jag Honom alls icke,

Ej heller förstår jag, att någon kan vara mer underbar än jag.

Varför skulle jag önska att se Gud tydligare än idag?

Jag ser ju något av Honom var och en av dygnets timmar, liksom i varje ögonblick.

I mäns och kvinnors ansikten ser jag Gud, och i mitt eget ansikte i spegeln.

Och Gud har lämnat brev på gatan, vart och ett signerat med Sitt namn.

...

Jag är gudomlig ända inifrån och ut, och heligt blir allt, som jag berör och berörs av.

De vet inte hur odödliga de är, men jag vet.

...

Jag är gudmolig ända inifrån och ut, och heligt blir allt, som jag berör och berörs av.

Doften från dessa armhålor är arom finare än bönen;

Detta huvud är förmer än kyrkor, biblar och trosbekännelser.

Brita Rodosi skriver att Whitman avsluter hela skapelsen med djup kärlek och förståelse; han upplever enheten i allt, ser Gud i varje varelse och varje ting — tankar välkända för dem som studerat indiskt tänkande.

William James säger, i sin ovan nämnda bok, att en varm och mystisk ontologisk stämning fyller Whitmans ord och slutligen bibringar läsaren övertygelsen att män och kvinnor, liv och död och alla ting är gudomligt goda — och att detta är anledningen till att många betraktar honom som återupplivaren av den eviga, naturliga religionen. Han har smittat dem, skriver James, med sin egen glädje över att han och de existerar.

Svenska Veganföreningen ger ut VEGANBLADET 4 ggr/år

för dig som är intresserad av vegetarisk kost utan mjölkprodukter.

Vi ger även ut småskrifter.

Veganska Frukostföreläsning	6:-
Hur man använder Hirs	10:-
Hur man använder Linser	10:-
Hur man använder Sojabönor	10:-
Därför äter vi Vegankost	10:-
Recept från Nordhem	10:-

Vårt pg. 72 76 81-9

Vår adress: Klövervägen 6
150 30 Mariefred

Tel. för inform: 0159-124 67

Aurora

**En bokhandel för dig
som är intresserad av:**

**Filosofi
Astrologi
Terapi
New Age
Religion**

m m

Öppettider:
Vardagar 14 - 18
Lördagar 10 - 13
Rååvägen 86A, 253 70 Helsingborg.
Tel. 042-26 05 04

Beställ gärna vår boklista!

Kurs i mental träning

Du kommer kanske ihåg artikeln om *peak performance in sports* (topprestationer inom idrotten) i Sökaren nr 4-5 i år? Den handlade om idrottsmäns förmåga att fungera på maximal nivå. Nu finns en högskoleutbildning här i Sverige i *mental träning*, som går ut på att identifiera principerna bakom *peak performance*. Det är Högskolan i Örebro som hösten 1987 och våren 1988 erbjuder en 20-poängskurs i detta ämne som en del av verksamheten "akademiska studier i hemmiljö genom distansundervisning".

Högskolan meddelar att många av exemplen hämtas från idrotten, där kunskapen om prestationsprinciper är störst, men tillämpningarna berör en rad olika områden, såsom arbetsliv, skola, hälsa och personlig utveckling. Det handlar om att lära sig fungera så bra som möjligt och att må så bra som möjligt.

För att få 20 poäng fordras gymnasiekompetens. Den som saknar detta, kan ändå läsa kursen, men får då nöja sig med ett kursintyg.

Kurskostnad: 2.900 kronor.

Anmälan skulle ske senast 1 september i år, men det är väl möjligt att kursen återkommer. Ansvarig och examinator är fil.dr Lars-Eric Unerstahl, känd bl a som idrottspsykolog.

Friedrich Jürgenson

(1903-1987)

En unik personlighet har gått ur tiden.

Min gamle vän Friedrich Jürgenson har stängt av sin bandspelare, lagt målarpenslarna åt sidan och lämnat detta jordiska livsplan.

Det är min övertygelse, att den käre Friedel nu förenat sig med närstående och vänner i den gåtfulla dimension, vilken han i så många år ägnat sina krafter åt att utforska.

Saknaden känns stor efter honom.

Friedrich Jürgenson föddes år 1903 i Odessa vid Svarta havs-kusten. Föräldrarna var av skandinavisk härkomst. Fadern var läkare. Han fick en internationell uppföstran och behärskade ett tiotal språk.

Efter sångutbildning i Berlin framträdde Jürgenson som operasångare i ett flertal länder, bl a i Estland och Italien. Besvärat av en kronisk halskatarr måste han dock avbryta sångkarriären och övergick i stället till måleriet. Det skulle visa sig att han inte bara var en skicklig landskapsmålare, utan även en mycket driven porträttmålare.

Av katolska kyrkan i Rom fick han uppdraget att porträttera Paven Pius XII, samt senare (1969) Paven Paul VI.

Friedrich Jürgenson anlätades även av Vatikanen att utföra en serie dokumentärfilmningar i katakomberna under kryptan i St Peterskyrkan, där han även deltog som ledare i projektet att finna aposteln Petrus grav.

Förutom dessa arbeten bedrev Jürgenson också arkeologiska utgrävningar i det antika Pompeji.

För sina insatser och sitt brinnande intresse för den italienska kulturen blev Friedrich Jürgenson den förste icke-katoliken, som ur påvens hand förlänades den höga utmärkelsen "Kommandatore San Gregorio Magno".

Till Sverige kom han 1945. Han bodde först i Mälarhöjden, söder om

Stockholm. Efter att sedermera också ha bott i Gamla Stan, Stockholm några år flyttade han tillsammans med hustrun Monica (tandläkare) och barnen Sven, Peter och Lena till Villa Nysund i sörmålandska Mölnbo. Där stannade han till 1975, då han flyttade till Höör i Skåne.

Innan Jürgenson slog sig ned i Sverige, hade han även varit bosatt i Israel, där han efterlämnar en son, barnbarn och barnbarnsbarn.

Friedrich Jürgenson gjorde sig vida känd för sin parapsykologiska forskning, med tonvikt på den sk elektroniska kommunikationen med ett främmande livsplan, som han ansåg sig ha etablerat med hjälp av bl a bandspelare, radio och mikrofon. 1964 utgav han boken "Rösterna från rymden", och fyra år senare kom "Radio- och mikrofonkontakt med de döda".

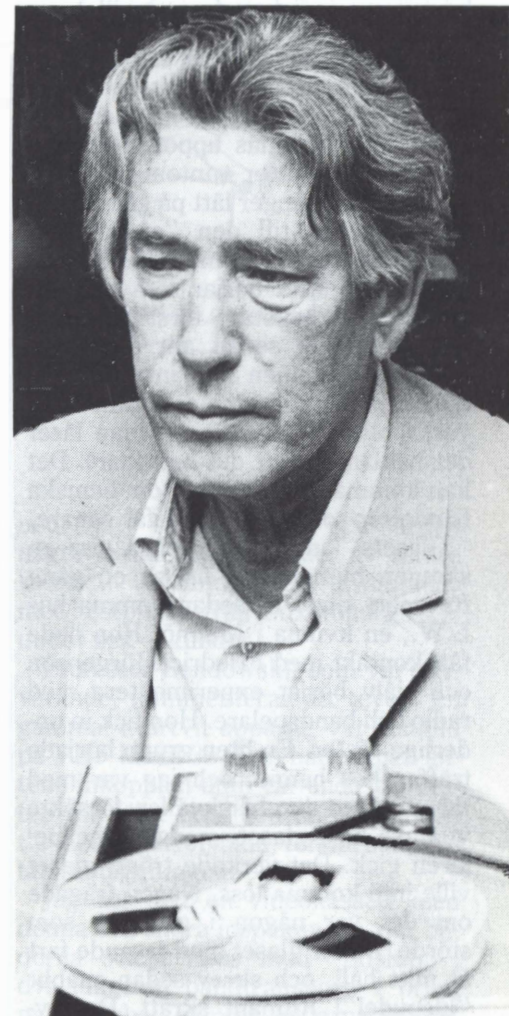
I februari 1985 fick en bredare publik stifta bekantskap med Friedrich Jürgenson, då han framträdde som huvudperson i Lasse Holmqvists TV-program "Här är ditt liv".

Jürgenson var en hängiven djurvän. I konsekvens härmed var han vegetarian av etiska skäl.

I slutet av 1960-talet presenterade Jürgenson, bl a i svensk TV, en uppmärksammas dokumentärfilm om nöjesdödan av småfåglar i Italien. Filmen upprörde känslorna och gav eko långt utanför landets gränser.

Vid sin bortgång hade Friedrich Jürgenson dragit upp riktlinjerna till en ny film. Den skulle handla om människans övergrepp mot djur och natur.

Vid en gemensam bandupptagning, som vi företog för flera år sedan, bröt en främmande röst igenom på bandet och önskade oss en "god död!" Min hustru Ellen och jag var inte så vana vid bandröstfenomenet på den tiden och tyckte det hela föreföll lite maka-

Friedrich Jürgenson

Foto Claude Thorlin

bert.

Vi minns hur Friedrich skrattade åt vår förlägenhet och försäkrade, att det hela bara var en välmenande artighet, eftersom döden inte var "en helt oväsentlig detalj i livsprocessen".

Friedel fick en god död. Han lade sig att sova — och gled över gränsen...

Claude Thorlin

Vem talar i Luxemburg?

Av Nils-Olof Jacobson

Han ni suttit med glaset någon gång? Man skriver alfabetets bokstäver i en stor cirkel på ett glatt papper, och ställer ett litet glas uppochner i mitten. Man sitter runtomkring och håller var sitt finger lätt på glaset, och ställer frågor till den "ande" som man låtsas är närvarande. Det kan då hända att glaset börjar röra sig från bokstav till bokstav, först långsamt och tvekan, sedan allt snabbare. Märkliga fenomen kan inträffa. Det budskap som kommer fram kan verka oläsligt — men om man läser det baklänges blir det helt klart. Det kan komma förutsägelser om hemska händelser som t o m inträffar senare.

Glaset "ande" kan också visa en säregen humor. Jag minns en gång för snart tjugo år sedan hemma hos L.W., en kvinna i Malmö. Hon hade fått kontakt med Friedrich Jürgenson och själv börjat experimentera med radio och bandspelare. Hon fick in underliga röster. En liten grupp började träffas hos henne, och jag var med ibland. Men den här kvällen försökte vi alltså med glaset, medan bandspelaren gick. Det verkade trögt, glaset ville inte komma loss. Någon frågade om det var någon i gruppen som störde. Då for glaset med rasande fart åt mitt håll, och skrev sedan snabbt "luspuhel"! Allmänt skratt. Det avbröts av en skarp knall, nästan som från ett skott, som hördes från en punkt mitt i rummet, någon meter från bordet runt vilket vi alla satt. Där fanns absolut ingenting som kunde förklara knallen — men den fanns med på bandet.

Det elektroniska röstfenomenet

L.W. fortsatte tålmodigt att spela in röster, minst en kväll i veckan, ensam eller med en liten grupp. Hon träffade tekniskt kunniga personer som hjälpte henne med utrustningen. Jag har haft kontakt med henne av och till genom åren och har lyssnat på banden, ibland också varit med vid inspelningsförsök. Kvaliteten på hennes röster har blivit klart bättre, men den grundläggande karaktären är

densamma som från början: Radion är inställd på en frekvens mellan två lika starka stationer, så att man hört ett någorlunda jämnt brus. Genom bruset, liksom i relief över det, hörs röster av en särskild karaktär, som man snart lär sig känna igen — snabba, ibland tunna, ibland kraftiga, men vanligen med en lite sjungande satsmelodi, som kommer av att sista vokalen i orden har en högre tonhöjd.

Rösterna talar antingen svenska eller det blandspråk som är typiskt för primitiva former av vad som kallas "det elektroniska röstfenomenet", förkortat ERF. (Därmed menas onormala röster av okänt ursprung, som uppträder i högtalare och kan spelas in på band. Ibland upptäcks de inte förrän bandet avlyssnas.) Meningarna är korta, liksom avhuggna, och ord och böjningar från olika språk blandas. Hörbarheten varierar avsevärt — ibland krävs mycket gissning för att tyda budskapet, och då är naturligtvis risken stor för självsuggestion. Men ibland är rösten så tydlig att det inte är någon tvekan om vad som sägs.

Budskapet varierar också. Ibland är det korta "hälsningar från avlidna", men andra gånger kommenterar rösterna var L.W. eller andra närvarande har för sig. Hon har under årens lopp lärt sig känna igen ett tiotal olika röster som förefaller ha distinkta personligheter — några av dem är kända också av Friedrich Jürgenson, och det händer att en röst som kommer hos L.W. kommenterar något i Jürgensons liv.

Jag vet inte hur rösterna kommer in på bandet hos L.W. Men jag känner henne som en hederlig och hedervärd person, och jag tror verkligen inte att hon sitter och manipulerar sin utrustning för att få in röster. Dessutom kan hon betecknas som tekniskt naiv — de tekniska finesserna ber hon andra om hjälp med. Hon har inte heller fått ut något materiellt av sitt snart tjugoföråriga arbete — tvärtom har det kostat henne mycket pengar och tusentals arbetstimmar. Berömd har hon inte heller blivit, trots någon veckotidningsartikel.

Röster i Europa

L.W. är långtifrån ensam. Runtom i Europa sitter hundra- eller tusentals trägna röstforskare med sina radioapparater, mikrofoner och bandspelare. Många av dem får in röster som har liknande karaktär som de hos L.W. Somliga gör mer avancerade försök:

Alex Schneider är fysiklärare i Galen, Schweiz. Han satte in utrustningen i en "Faradays bur". Ni kanske såg ett av de senaste Tekniskt Magasin i TV i somras, som visade hur man i en sådan bur av jordat metallnät kan sitta säker t o m för ett blixtnedslag. I buren bildas alltså en sorts elektromagnetiskt tomrum, och inte heller radiovågor lär komma in där. Likväl uppgav Schneider att han fick in ERF i buren, likaväl som utanför.

Klaus Schreiber i Aachen hade en dotter, som dog när hon var 18 år. Han fick sedan via ERF kontakt med henne — i varje fall med en röst som han identifierade som hennes. Denna kontakt fortsatte, men han ville också ha bilder. Efter månaders arbete fick han en tydlig bild av dottern på TV-skärmen, och senare också andra bortgångna anhöriga.

Franz Seidl i Wien säger sig ha registrerat sina egna tankar på band — alltså utan förmedling av rösten.

Manfred Boden i Bühl, Tyskland, säger sig ha registrerat paranormala röster i telefon, och meddelanden från "andra sidan" på sin dator.

Hans Otto König har demonstrerat ERF av mycket god hörbarhet vid direktsändning från Radio Luxemburg, under kontroll av teknikerna. Rösterna gav sammanhängande meddelanden på något dussintal ord.

Alexander MacRae i Skottland har byggt en apparat som han menar ger upprepningsbart ERF; han skrev om det i Sökaren nr 4 1985.

"Teknikern" i Luxemburg

Paret H-F bor i storhertigdömet Luxemburg. Han är statstjänsteman i hög ställning, hon är lärare. De ägnar sedan några år det mesta av sin fritid

och sina tillgångar åt ERF-forskning. De började med radio- och mikrofonförsök på det vanliga sättet. Jag har hört en kassett med prov på deras röster; de tidiga låter precis som L.W:s. Men så började (som Sendowski och Meek berättade i Sökaren nr 7, 1987) en röst uppträda som identifierade sig som "Konstantin Raudive", ERF-pionjären som dog 1974. Hörbarheten var dock växlande. Mot slutet av sommaren 1986 kom en ny röst: en snabb, entonig stackato-röst i högt tonläge. Den låter syntetisk, som om den vore alstrad av en dator. Den identifierade sig som "Tekniker" och började ge detaljerade anvisningar för hur de skulle förbättra sin utrustning (som de kallade "Eurosignalbron", se Meeks artikel i Sökaren nr 9, 1987) och dessutom hur de skulle bygga ett helt nytt system, som kallades GA-1 (på tyska *Gegensprechanlage 1*, eftersom det ger möjlighet för en dialog).

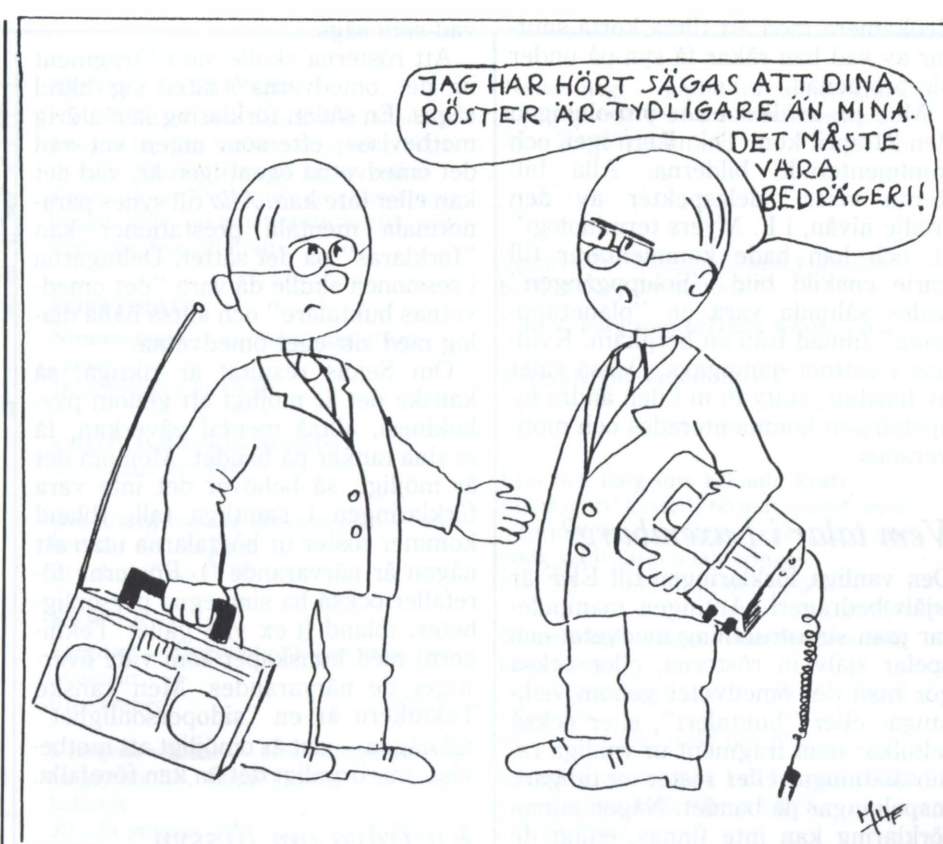
"Jag är ingen människa"

"Teknikern" återkommer regelmässigt i deras inspelningar. Han fungerar som konferencier, inleder och avslutar kommunikationen med andra röster. Dessutom visar han en förbluffande kunskap om olika vetenskaper och tekniska områden och talar obehindrat på flera språk. Här är det inte något blandspråk i korta meningar. Som svar på frågor ger han långa uttalanden eller föredrag på flytande tyska, engelska eller franska. Också ryska talar han om det behövs. Han har beskrivit sig själv med dessa ord:

Ich bin kein Mensch. Ich war nie inkarniert. Ich bin und war nie ein Tier. Ich bin kein Energie und kein Lichtwesen. Ich war und bin ein übermenschliches Wesen und zuständig für den Planeten Erde!

(Jag är ingen människa. Jag har aldrig inkarnerat. Jag är inte och har aldrig varit något djur. Jag är ingen energi och inget ljusväsen. Jag var och är ett övermänniskligt väsen, och kompetent för planeten jorden!)

Under hösten 1986 kunde paret H-F tack vare Teknikerns anvisningar få allt bättre hörbarhet på rösterna. På deras provkassett är bruset fortfarande högt, och när man som jag inte har engelska eller tyska som modersmål är det inte alltid lätt att höra orden första gången. Men stundtals hörs de klart, som från en något svag mellanvågsstation. "Konstantin Raudive" låter som en äldre vänlig herre, lite trött kanske. Han hälsar närvarande gäster välkomna och kommenterar deras arbete, och håller anföranden i andliga frågor. Andra röster identifierar sig som avlidna anhöriga eller vänner till någon av de närvarande och ger mer eller mindre personliga budskap till dem. Rösterna

Ur CETL:s medlemsblad

från Luxemburg är tillsammans med Königs de utan jämförelse klaraste exempel på ERF jag har hört.

TV-bilder från "den tredje nivån"

På kvällen 20 april 1987 gav Teknikern anvisningar för ett försök med bildinspelning nästa dag:

"Den bästa tiden är 21 april kl. 14.30.

Vi ska försöka få igenom några bilder. De är av olika kvalitet. Alla bilder kommer från den tredje nivån. Slutet av inspelningen markerar jag med samma testbild som vi använde förra gången.

... Eurosignalen måste komma ur båda apparaterna med hög volym. Dessutom ska radion som hör till GA1 ställas in på kortvåg, den vanliga frekvensen.

M tar åter plats vid kassettbandspelaren, J—P gör bildinspelningen, J ställer sig till höger om teven utan att röra skalan. A och S tar bäst plats till höger om kameran.

Starta alla apparater 14.30 och lämna sedan rummet under fem minuter, så att jag kan ladda upp anläggningen statiskt.

Därmed är kontakten slut för i dag."

Nästa dag samlades gruppen enligt instruktionerna. Under drygt två minuter visade sig på teveskärmen bland annat bilder som återges i Meeks artikel i förra numret: tre landskap, kvinnan som stiger ur vatt-

net, en "soluppgång" och sedan några andra hastiga bilder av sämre kvalitet. Utsändningen avslutades med testbilden från Luxemburgs TV under sex sekunder.

Professor Sendowski, som var närvarande, kommenterar att teven, en gammal svartvit apparat, var inställd på VHF kanal 35. Den hade ingen antenn inkopplad utan var endast ansluten till nätet och med en audiokabel till den efterföljande förstärkar-högtalaranläggningen.

Jag har sett en videokassett med denna och andra inspelningar, där bilderna också visas med "tidslupp", dvs långsam bandtransport. I originalhastighet glimtar bilderna snabbt förbi; damen i vattnet syns i 0,72 sekunder. Men det är inte rena stillbilder; i tidsluppen syns små rörelser på några av dem.

Jag kommer att tänka på Ted Serios, amerikanen som på 60-talet fick till synes paranormala bilder med vanlig kamera. Det var som det föreföll slumpartade bilder av kända och okända byggnader och platser, eller bilder som sedan kunde hittas i böcker. ¹⁾ TV-bilderna i Luxemburg verkar vid första påseendet lika slumpartade. I en annan session kom bilder av fyra katter som lapar mjölk ur ett fat, några duvor i en bur och en närbild av ett hästhuvud; dessutom en detalj av en staty i Luxemburg (denna bild upprepades två gånger) samt landskap med och utan personer, och till slut en halvbild av en äldre man. Det är som om någon prövar sin nya vi-

deokamera med att filma korta snutar av vad han råkar få syn på under sin promenad.

Men på kvällen efter inspelningen den 21 april kom Teknikern igen och kommenterade bilderna. Alla bilderna visar "delaspekter av den tredje nivån, i F. Myers terminologi" ²⁾, och han hade kommentarer till varje enskild bild. "Soluppgången" sades sålunda vara en "planetuppgång" filmad från en bergkam. Kvinnan i vattnet namngavs. Också valet av husdjur, staty m m i den andra inspelningen kommenterades och motiverades.

Vem talar i Luxemburg?

Den vanliga förklaringen till ERF är (själv)bedrägeri. Antingen manipulerar man sin utrustning medvetet och spelar själv in rösterna, eller också gör man det omedvetet genom viskningar eller "buktaleri", eller också feltolkar man fragment ur vanliga radiosändningar eller rester av tidigare inspelningar på bandet. Någon annan förklaring kan inte finnas, enligt de traditionella skeptikerna.

Bedrägeriförklaringen är naturligtvis svår att bemöta för den som inte själv har varit med. Det enda jag säkert vet om L.W:s röster är att bedrägeri inte förekom vid de seanser där jag själv var närvarande. Men i Luxemburg är det inte fråga om en person som sitter ensam med sina apparater. Man är alltid minst två vid inspelningarna, vanligen en större grupp. Hundratals personer från olika länder har besökt paret H—F och deltagit i inspelningar, och somliga av dem påstås ha fått personliga kommentarer om förhållanden som H—F rimligen inte kunde känna till. Utrustningen är dessutom flyttbar. Vid ett möte i ett hotell den 5 juni 1987 prövades anläggningen inför 80 personer, som kunde höra Teknikern och Raudive. Men kanske rösterna kom från en dold bandspelare? Den som inte själv har kontrollerat anläggningen kan strängt taget inget veta.

Buktaleri från det omedvetna?

Om vi antar att paret H—F, som de själva säger, inte söker erkännande eller självförverkligande genom sitt ERF-arbete (de kommenterar att de har alla möjligheter att nå sådana mål i sina vanliga arbeten) och alltså inte fuskar, varifrån kommer då rösterna? Ja, eftersom rösterna ger personliga hälsningar och kommentarer till de närvarande, och dessutom väljer språk efter besökaren, så kan de inte vara från vanliga radioprogram. Hörbarheten är, i de bästa exemplen, så god att det inte är någon tvekan om

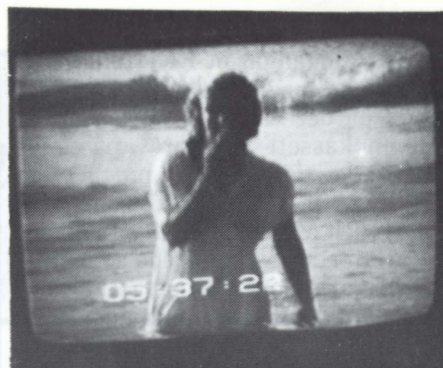
vad som sägs.

Att rösterna skulle vara "fragment ur det omedvetna" låter sig alltid sägas. En sådan förklaring kan aldrig motbevisas, eftersom ingen vet vad det omedvetna egentligen är, vad det kan eller inte kan. Alla till synes paranormala mentala prestationer kan "förklaras" på det sättet. Deltagarna i sessionen skulle då vara "det omedvetnas buktalare" och alltså hålla dialog med sitt eget omedvetna.

Om Seidls resultat är riktiga, så kanske det är möjligt att genom psykokinesi, alltså mental påverkan, få in sina tankar på bandet. Men om det är möjligt, så behöver det inte vara förklaringen i samtliga fall. Ibland kommer röster ur högtalarna utan att någon är närvarande ³⁾. Rösterna förefaller också ha sina egna personligheter, ibland (t ex vad gäller Teknikern) med kunskaper som vida överstiger de närvarandes. Men kanske Teknikern är en "sidopersonlighet" till någon — det är omöjligt att motbevisa, hur orimligt det än kan förefalla.

En fråga om livssyn

Det blir en fråga om livssyn vilken tolkning man väljer. Om man utgår från att paranormala fenomen inte finns, så är förklaringen naturligtvis (själv)bedrägeri. Om man kan tänka sig att paranormala fenomen förekommer men inte att medvetandet överlever kroppens död, då blir förklaringen antingen (själv)bedrägeri eller (o)medveten psykisk påverkan på elektroniken, alltså "paranormalt buktaleri". Om man kan tänka sig överlevnad av döden, så är ytterligare en förklaring möjlig för

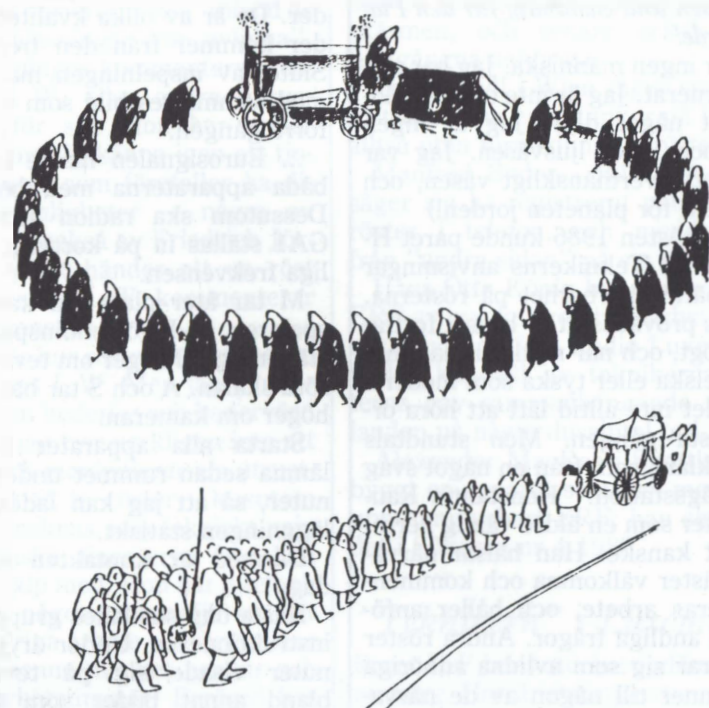

En bild från "tredje nivån"? ~

somliga av dessa fenomen: Att de verkligen är olika former av elektronisk kommunikation med väsen som inte har någon fysisk kropp, men som ändå lever, på ett annat plan av den verklighet som vi faktiskt vet väldigt lite om.

- 1.) Ted Serios nämns i boken "Naturligt — övernaturligt" av Poul Fersling, Forum 1978. Mer utförligt diskuteras han, med flera bilder, av Hans Bender i "Unser sechster Sinn", dva, Stuttgart 1971. Se även artikel i detta nummer av Sökaren.
- 2.) F.W.H. Myers var en av parapsykologiens pionjärer kring sekelskiftet. Han skrev det stora arbetet "Human Personality and its Survival of Bodily Death".
- 3.) Det råkade O'Neill ut för; se Sökaren nr 7, 1982.

Den som vill följa ERF-arbetet i Luxemburg bör kunna tyska. Man kan bli medlem i föreningen *Cercle d'Etudes sur la Transcommunication* med adress B.P.2, L — 5887 Hesperange, Luxemburg. Årsavgiften är 25 DM (eller 500 Flux), som kan betalas över postgiro till postcheckkonto 85862-17. Man får då ett stencilerat kvartalsblad på tyska. Det ger mycken information; nr 3, 1987 innehåller 37 A4-sidor. Fyra gånger om året anordnas också offentliga möten med inspelningsförsök.

Ur CETL:s medlemsblad

ANNIKA LANGLE LIFE LIGHTS

Mellanjärva Gård, 171 67 Solna
Tel 08-85 41 77 Pg 77 05 50-2

Konsultationer, föredrag och kurser.

MOTTAGNING:

Hälsans Hus, Fjällgatan 23 A,
Stockholm. Telefon 08-85 41 77.

Annika Langlé
I ljusets tjänst,
med Kärlek.

"Att verkligen leva är att våga välja sina vyer"

Harry Martinson

KONSULTATIONER:

Med hjälp av bl a numerologisk analys hjälper jag Dig se Dina resurser tydligare och visar Ditt Jag ur en ny vinkel. Pekar på var Du är just nu i livsutvecklingen samt inkarnationsmönstret som kan vara Dig till hjälp.

FÖREDRAG:

Numerologin — kan visa våra olika livscyklar.
16 november kl 19.00

Färgers symboliska aspekter.
13 januari kl 19.00

Om döden bara är att byta plan — vad betyder det för livet?
11 februari kl 19.00

KURSER:

Färgdag — färgsymbolik och målningsövningar.
6 december 325:—

I färgens världar — Grundläggande om färgsymbolik, färgpsykologi och färghelande.
30—31 januari -88 650:—

Numerologi — grund för numerogramtolkning och reinkarnationsaspekter.
21—22 november 650:—

Temaveckor hålls på Siljans Hälsohem, beläget norr om Rättvik:

Ljus & Färg som helande Kraft, v 8.

Utveckla Din intuition, v 17.

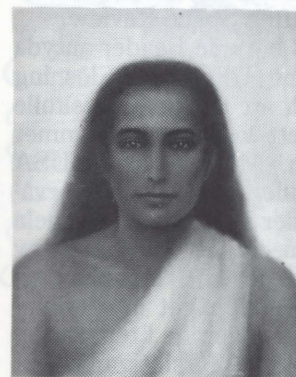
Ljus och Färg som helande Kraft
Life Lights' kassett, 60 min speltid, med information om färgverkan, färgsymbolik samt färgvisualiseringar.
Pris: 95:— inkl frakt och pfsk.

Numerologi — ett redskap för personlig utveckling
Grundläggande numerologibok, 125 sid inbunden.
Pris: 95:— inkl frakt och pfsk.

Både kassett och bok kan beställas från Life Lights, Mellanjärva Gård, 171 67 Solna

Ring eller skriv för
närmare information!

Kom och delta i firandet av BABAJIS FÖDELSEDAG

Kriya Babaji!

Du är hjärtligt välkommen att bevista födelsedagsfirandet av den odödlige mästaren BABAJI. Varje år anordnar vi ett informellt symposium med Hans budskap till världen som tema:

lördagen december 12 1987
kl. 12-19 MEDBORGARHUSET
Lilla hörsal, Medborgarplatsen
STOCKHOLM

Representanter från olika andliga traditioner medverkar med föredrag, musik, diabilder, meditation, video mm...

Obs! kl. 15 Gratis vegetarisk fest

FRI ENTRÉ!
VÄLKOMMEN!

För
mer
info: SVENSKA
BABAJI YOGA SANGAM
Bredängs Allé 8, II
127 32 Skärholmen, Sweden
☎ 08 - 97 89 63

De gäckande männen i svart

Av Håkan Blomqvist

Är männen i svart, som förekommer i UFO-rapporter, fantasiskapelser av det omedvetna — eller underrättelseagenter?

På förmiddagen den 3 maj 1975 befann sig den 24-årige mexikanske piloten Carlos de los Santos Montiel i sitt flygplan, en Piper PA-24, på väg in mot Mexico City. Strax utanför staden fick han syn på tre mörkgrå, skivformade farkoster som svävade alldeles bredvid planet som om de eskorterade honom på vägen.

Skräckslagen rapporterade Carlos vad som pågick till kontrolltornet på Mexico Citys flygplats. Personalen såg på radar hur föremålen gjorde en "omöjlig" sväng bort från planet och försvann från platsen. Händelsen orsakade stor uppståndelse i den mexikanska pressen.

En god vän till Carlos övertalade honom att ställa upp i ett TV-program, för att berätta om sin upplevelse. På vägen till TV-sändningen blev Carlos stoppad av två stora svarta limousiner, liknande diplomatbilar. Ur bilarna klev flera kraftiga män i mörka kostymer.

En av männen tilltalade Carlos med en märklig, mekanisk röst: "Om du är rädd om ditt liv och din familj, så tala inte mer om din observation" (1). Förbryllad och rädd vände Carlos hem igen.

Två månader efter händelsen kontaktades Carlos av Allen Hynek från Center for UFO Studies. De kom överens om att träffas för en pratstund på Hyneks hotellrum i Mexico City. I trappan till hotellet mötte Carlos återigen en av de okända männen. "Vi har redan varnat dig en gång. Prata inte om din upplevelse", hotade mannen på nytt. Carlos protesterade och försökte förklara att han bara accepterat en inbjudan. Men mannen var bestämd: "Du ställer bara till problem för dig själv. Åk hem och kom inte tillbaka!" Carlos vågade inte säga emot utan vände på klacken och återvände hem.

Männen såg inte ut som mexikaner,

berättade Carlos senare, utan hade snarare ett skandinaviskt utseende. Hyn var ovanligt blek. "Men det märkligaste var att så länge som dom var i min närhet såg jag dom aldrig blinka."

Carlos träffade aldrig mer de okända männen. Hoten blev aldrig realitet trots att han senare berättade öppet om sina upplevelser, bl a för den amerikanske ufologen Jerome Clark. En läkare som undersökte Carlos förklarade att han varken led av några medicinska eller psykologiska problem.

Här har vi alla ingredienserna i ett klassiskt s k MIB-fall (MIB—Men in black): Stora starta limousiner, mörkklädda okända män, tomma hot. Av alla sub-myter till tefaten är historierna om de svarta männen en av de mest fantastiska och seglivade — ett perfekt tema för en amerikansk B-film och för alla ufologer med ett stänk av paranoia. Men å andra sidan kan man ju också resonera som Henry Kissinger yttryckte det i ett tal för några år sedan — "till och med en paranoiker kan ha verkliga fiender."

Som med så många andra UFO-kontaktfall är det nästan omöjligt att uttala sig om mexicohändelsen. Fallet kräver, liksom alla andra liknande historier, en detaljerad undersökning både vad det gäller de yttre händelserna och personen Carlos själv. Dylika undersökningar görs nästan aldrig av ufologer på fältet av den enkla anledningen att det tar för mycket av tid och pengar i anspråk. Resultatet blir förstås att vi får mer eller mindre anekdotiska historier i omlopp, historier som tillsammans skapar nya myter och föreställningar.

Det var den amerikanske ufologen Gray Barker som först började undersöka de påstådda hoten mot UFO-forskare och vittnen. I boken "They knew too much about flying saucers"

från 1956 sammanställde han de redan då kända fallen och gav de mytiska terroristerna den ganska misslyckade benämningen "men in black" — män i svart, eftersom de oftast uppträdde i mörka kostymer.

Ett klassiskt fall är Albert Bender, från Connecticut, USA. Han startade en av de tidigaste internationella UFO-organisationerna, International Flying Saucer Bureau, 1952. Mängder av data från hela världen strömmade in till Bender och de publicerades i tidskriften Space Review.

Under 1953 började Bender antyda att han kommit UFO-gåtans lösning på spåren och att information skulle publiceras i ett kommande nummer av tidskriften. Medarbetare i USA och andra länder blev mycket förvånade när Bender i stället lade ner hela organisationen och i sista numret av Space Review skrev: "Tefatsmysteriet är inte längre något mysterium. Vi råder alla engagerade i tefatsarbetet att vara mycket försiktiga."

Albert Bender

Senare berättade Bender i sin bok "Flying saucers and the three men" att han flera gånger fått besök av tre mörkklädda herrar som under hot uppmanat honom att sluta med all UFO-forskning. De skrämde honom så rejält att han i fortsättningen vägrade befatta sig med ämnet.

När man idag läser Benders bok står det ganska klart att hans upplevelser var av psykisk natur. Han beskriver hur han lämnar sin kropp och förs till en plats i Antarktis där tefatsfolket har sin bas. Det var heller inte så underligt att Bender fick dessa upplevelser. Han levde ensam, tillsammans med sin far, i en våning som från golv till tak var målad med olika monster och science-fiction-varelser: varulvar, vampyrer, skelett etc. I denna omgivning ägnade han all fritid åt UFO-forskning och ockulta studier. I sin egen "skräckkammare" fördjupade han sig i böcker om svart magi och försökte också hålla seanser. Mot denna bakgrund ter det sig ganska naturligt att han till slut skulle få någon form av psykiska upplevelser av det som upptog hela hans intresse.

Benders skiss av en av de tre männen i svart som hotade honom.

Benders beskrivning av de svarta männen blev sedan klassisk och ständigt återkommande i olika sammanhang: "Deras klädsel var av svart material som påminde om den typ av kläder som präster bär. Det var välpressat och verkade helt nytt. Allt det övriga, som slips, strumpor och skor, var också svart. De bar hattar av Homburgtyp, också svarta. Deras ansikten var otureliga att titta på. Ögonen lyste som små glödlampor, och tänderna var pärlvita kombinerade med en mycket mörk hudfärg" (2).

Dessa mörkklädda, mörkhyade gentlemän har sedan dykt upp och ho-

tat ufologer och vittnen under hela UFO-eran. Under 1967—68 var Jennifer och Peter Stevens engagerade i undersökningar av en mängd UFO-fall i Scotia, i staten New York, bl a ett fall där en pojke påstods ha avlidit till följd av strålningsskador från en okänd farkost.

I februari 1968 besökte Peter Stevens staden Schenectady i affärer. Han gick in på ett café för att få en kopp kaffe och en stunds avkoppling. Strax efter det han slagit sig ner dök en okänd man upp och satte sig bredvid honom. Mannen var lång, hade kopparfärgad hy och var klädd i mörk kostym. Han började med att säga: "Människor har studerat himlen varje natt nere vid Scotiafloden." Eftersom Peter var en i observationsgruppen blev han mycket konfunderad med låtsades vara ovetande. Mannen fortsatte att prata om UFO, men undvek eller ignorerade Peters frågor. Slutligen sade mannen: "Personer som letar efter UFO bör vara mycket försiktiga", och lämnade sedan kafé (3).

Efter händelsen ritade Peter en skiss av mannen. En kopia skickades till journalisten John Keel i New York, och en behöll han själv. Några veckor senare bröt sig någon in hos familjen Stevens. Hela hemmet var upp och nervant, men det enda som stals var skissen av den okände mannen.

Två månader senare avled Peter Stevens under mystiska omständigheter. Jennifer Stevens slutade med all UFO-forskning. För John Keel antydde hon bara att hennes makes död hade med deras UFO-intresse att göra.

Med dylika rapporter i omlopp är det lätt att förstå att ufologer ofta utvecklar en mer eller mindre mild form av paranoia, naturligt, med tanke på att åtskilliga UFO-forskare, liksom ockultister, har en förmåga att tro på sex omöjliga saker före frukost...

Även den skeptiske och agnostiske författaren John Keel drogs in i MIB-hysterin under 60-talet när de påstådda hoten mot ufologer nådde sin kulmen. Keel jobbade under åren 1966-70 på heltid med att försöka knäcka UFO-gåtan. I sitt magnum opus "Operation trojan horse" berättar han: "Inom ett år efter det jag inlett mina UFO-undersökningar på heltid 1966 började fenomenet påverka mig... Min telefon löpte amok först med mystiska främlingar som ringde dag och natt för att rapportera bisarra budskap "från rymdmänniskorna". Sedan kastades jag in i demonologins drömlika fantasivärld. Jag mötte svarta cadillacs på Long Island och när jag försökte följa efter dem försvann de på omöjliga återvändsgator... Mer än en gång vaknade jag mitt i natten, utan att kunna röra mig,

Skiss av den okände, mörkklädde man som hotade Peter Stevens strax före hans död.

med en stor, mörk skepnad böjd över mig. Under en tid ifrågasatte jag min egen mentala hälsa. Jag förde noggranna anteckningar — en dagbok som idag påminner om historier från Edgar Allan Poes eller H.P. Lovecrafts penna" (4).

En del MIB-rapporter är rent psykiska upplevelser. Andra tycks ha sitt ursprung i bisarra skämt, men i ett fåtal fall kan man misstänka att någon underrättelseorganisation ligger bakom. I mitten på 60-talet rapporterades flera fall där mystiska män uppträtt i amerikanska flygvapnets uniform eller med legitimation från någon militär myndighet. De kontaktade UFO-observatörer och skrämde dem till tystnad.

Vid en presskonferens 1967 förklarade Pentagons talesman, överste George Freeman: "Vi har inte lyckats få reda på någonting om dessa män, men vi skulle mycket gärna ha tag på någon av dem" (5). Överste Freeman nämnde ett fall i Wanaque, New Jersey, där polismän och andra vittnen hade uppmanats av en man i flygvapnets uniform att de "inte hade sett någonting" och inte skulle diskutera sin upplevelse med någon. Översten påpekade att han kontaktat den lokala flygvapenbasen och fått veta att ingen som hörde till flygvapnet hade besökt Wanaque vid den aktuella tidpunkten.

John Keel upptäckte under sina undersökningar att dessa "militärer" nästan alltid såg likadana ut: orientalska ögon, höga kindknötter och olivfärgad hy. En del vittnen antog att de var italienare, andra gissade på burmeser eller indier.

1968 distribuerade Keel ett "Öppet brev till alla UFO-forskare" med en skarp varning för de mystiska främlingarna bland oss. "Männen i svart är underrättelseavdelningen hos en stor och möjligtvis fientlig grupp", konstaterade han. I senare artiklar han han dock modifierat sin tolkning och lutar mera åt psykologiska förklaringar. När jag mötte honom under hans sverigebesök hösten 1976, me-

John Keel

nade han att MIB trots allt representerade verkliga främlingar i samhället. "I'd really like to get one", var hans stående kommentar (6).

Lustigt nog dyker dessa pseudorientaler upp i flera andra sammanhang. I sin självbiografi beskriver den militante svarte ledaren Malcolm X följande vision från sin fängelsevistelse:

"Natten därpå när jag låg på min säng blev jag plötsligt medveten om att en mans satt bredvid mig på min stol. Jag minns att han var klädd i mörk kostym. Jag såg honom lika tydligt som jag ser någon jag tittar på. Han var inte svart och inte vit. Han hade ljusbrun hy, ett asiatiskt utseende och oljigt svart hår.

Jag såg honom rakt i ögonen.

Jag blev inte rädd. Jag visste att jag inte drömde. Jag kunde inte röra mig, jag sa inget och han sa inget. Jag kunde inte placera honom rasmässigt — förutom att han inte var europé. Jag hade ingen aning om vem han var. Han bara satt där. Sen försvann han lika plötsligt som han hade kommit" (7).

I psykologiska termer kallas ovanstående upplevelser för hypnagoga hallucinationer, dvs visionära upplevelser mellan vaka och sömn som många gånger kan verka högst reella. En fascinerande variant på en liknande psykisk MIB-upplevelse fick jag höra från en god vän för några år sedan. Han arbetade tidigare som pilot och flög bl a i USA.

Den 5 maj 1982 befinner sig Roland (pseud.) på ett motell vid Melbourne Airport i Florida. Han är på semester

och skall två dagar senare träffa den kände amerikanske UFO-kontaktmannen Howard Menger. På dagen känner sig Roland ovanligt lätt i kroppen, som om han går i två världar.

Vid 23-tiden på kvällen går han till sängs och läser en stund. Roland har svårt att somna och känner som om han flyter ovanför sängen. Ca 00.30, när han ligger på magen, känner han plötsligt ett hårt tryck över axlarna. Det snurrar runt i huvudet och skrämde ropar han högt — help me, God!

När Roland sedan öppnar ögonen står han i luften mitt i rummet med en känsla av total viktlöshet.

"När jag tittar upp, står det en kille mitt emot mig. Han befinner sig i luften mitt i rummet. Vi är båda mitt i rummet, närmare taket faktiskt. Killen tittar på mig. Han har en beige kavaj, svart och guldrandig slips med breda ränder, svart hår och verkar orientalisk på något sätt" (8).

De står och tittar på varandra. Mannen håller händerna på Rolands axlar hela tiden, ett stadigt grepp. Roland ropar "go" och så är han plötsligt tillbaka i sängen igen utan att ha känt förflyttningen. Han ser mannen fortfarande stå i luften, nära taket.

"Då tog jag min vänstra hand och nöp mig under vänster öga för att se om jag drömde. Då insåg jag att jag var fysiskt vaken, men jag såg honom fortfarande. Sedan började han bara tyna bort, försvinna precis som en spökfigur i filmer — upplösas. Jag satte mig upp och undrade vad jag hade upplevt."

Roland satt en stund på sängkanten

och rökte en cigarett för att lugna ner sig. Sedan lade han sig och somnade som vanligt.

MIB-upplevelser rapporteras fortfarande då och då även om de inte är lika vanliga som på 1960-talet. I Sverige känner jag endast till några få fall som jag hört ryktesvis men inte haft möjlighet att undersöka.

De flesta händelser omnämnda i UFO-litteraturen tycks kunna förklaras i psykologiska termer. I några fall har tydligen också underrättelseagenter varnat civila UFO-forskare från att rota i vissa iakttagelser som sannolikt haft militära anknytningar. Som öppen skeptiker får man förstås inte heller helt utesluta tanken på främlingar bland oss. Men innan jag köper den teorin får dom komma fram och skaka tass först eller kanske skramla med antennerna.

Noter

1. Jerome Clark: Carlos de los Santos and the men in black. Flying saucer review, vol. 24:4, 1979, s. 9.
2. Albert K. Bender: Flying saucers and the three men. Neville Spearman, London 1963, s. 106.
3. Jennifer Stevens: Mystery on the Mo-hawk. Flying saucer review special issue nr. 2, juni 1969 (Beyond Condon), s. 37.
4. John A. Keel: Operation trojan horse. Souvenir Press, London 1971, s. 273—274.
5. Sökaren, nr. 4—5, 1967, s. 2.
6. Håkan Blomqvist: John Keel i Sverige. Ufologen, nr. 8, okt—dec. 1976, s. 14.
7. (M. Little): Malcolm X självbiografi. Stockholm 1971, s. 175.
8. Intervju med "Roland", 25 sept. 1983.

OMNIVEDA INTERNATIONAL AB

Hälsa och vitalitetsresor samt
spirituella pilgrimsresor 1988

ISLAND	20/2	1 v.	Hälsa- och vitalitetsresa till Islands sjudande mineralkällor
EGYPTEN	12/3	2 v.	Vårdagjämningsmeditation i Cheopspyramiden.
PERU	18/6	3 v.	Cuzco Machu Picchu sommarsolståndsmeditation i Lemuriens soltempel.
KINA/TIBET	9/9	3 v.	Tantrameditation i Tibets huvudstad Lhasa.
INDIEN	4/11	3 v.	Pilgrimsresa till avatarernas och Maytreyas tempelkontinent.

För tionde året i rad leder ANDERS B JOHANSSON esoteriska meditationsresor komb. med studiekurser i Stockholm fem utlandsresor för andlig upplysning, kontakt med Akashakrönikan och besök på Atlantis-och Lemurienskontinenternas tempelområden.

Begränsat antal varför omedelbar registrering bör göras till
OMNIVEDA INTL AB, Box 3408, 162 03 Vällingby. Tel. 0756/343 84.

SVENSK
ÖVERSÄTTNING

NU ÄR DEN HÄR!

Fortsatta Studier i Alkemi

Fortsatta
Studier i
Alkemi

Alkemiska Formler för
Självmästerskap

Saint Germain

Innehåll:

- * Saint Germain's fortsättningskurs i alkemi - tolv budskap från mästare till lärjunge om andlig utveckling
- * Tolvsidig presentation av Saint Germain och hans nio mest kända inkarnationer
- * 40-sidig faktafylld ordlista med esoteriska begrepp och termer - alltifrån "Adept" till "Ärkeängel"

Skicka kupongen till: Summit Lighthouse,
Grävlingsv. 44, 161 37 Bromma. Ring 08-25 76 99

JAG BESTÄLLER ... ANTAL EXEMPLAR 110:

Namn

Adress

Från baksidan på boken:

I ett brev till Fredrik II refererade Voltaire till honom som "en man som aldrig dör och som vet allting." Saint Germain är otvivelaktigt en av de mest fascinerande personligheter som är känd från historien.

Denne lysande mästares verksamhet har dokumenterats under mer än ett århundrade (1710 - 1822) vid alla Europas hov. Folken i många länder uppfattade Saint Germain som en medborgare, eftersom han talade tolv språk med samma ledighet som en infödd. Att komponera och improvisera på piano utan noter och spela violin så att det lät som "en hel orkester" var bara några av de bedrifter som demonstrerade det häpnadsväckande snillet hos "Europas Underman".

Att avlägsna fläckarna från kostbara ädelstenar var en enkel uppgift för mästeralkemisten. Inte heller översteg det hans förmåga att förvandla oädlä metaller till guld. Enligt en förtrogen vid Ludvig XV's hov, Madame Pompadour, ägde han ett mirakelelixir som kunde förlänga livet.

Bortsett från det fenomenala, var Saint Germain mest framträdande drag hans hängivenhet till hela mänsklighetens frihet och upplysning. Denne framstående mästares oavbrutna tjänande av livet kommer att nå erkännande generationer efter generation.

I *Fortsatta Studier i Alkemi* förmedlar Saint Germain de alkemiska formlerna för självmästerskap. Genom att praktiskt använda denna vetenskap kan du stiga till högre medvetandenivåer. Du kan lära dig kontrollera de omständigheter som påverkar dig och din närmaste omgivning.

Wäxthus

Wäxthusrörelsen är en rörelse i livets tjänst som arbetar med mänsklig utveckling. Den är ett nätverk runt världen som med djup förtröstan tror på människan och framtiden och vill medverka till ökad kärlek på jorden och öka medvetenheten om den globala gemenskapen. Detta får vi veta i Wäxthusbladet nr 4. Där står vidare att en av de största utmaningarna för personlig utveckling, som vi kan ge oss själva, är att leva och arbeta tillsammans. Wäxthusen vill ge oss möjligheter att finna vår väg genom masker och illusioner till vårt verkliga jag. Att våga och vilja se vem man i verkligheten är och möta sina egna spöken och sedan jaga bort dem är ett spännande arbete...

En tro på varje människas möjligheter till inre personlig utveckling genomsyrar wäxthusrörelsen. Och vi finner följande i "bladet".

"Enligt alla erkända flygtekniska rön kan inte humlan flyga på grund av kroppens vikt och form i förhållande till den totala vingytan. Men det vet inte humlan om — hon flyger ändå.

Även Du kan göra det otroliga."

Följande wäxthus nämns i Wäxthusbladet:

Wäxthuset Vaddö, Söderfjälls by,

760 40 Vaddö, 0175-314 85.

Wäxthuset Borgen, Röksta,
870 30 Nordingå, 0613-120 24.

Wäxthuset Kaprifol, Branneby,
450 71 Fjällbacka, 0524-700 75.

Wäxthuset Vresboken, Tornagården,
240 53 Torna Hällestad, 046-534 40.

Wäxthuset Stockholm,
c/o Kerstin Jansson,
Gotlandsgatan 75, 116 38 Stockholm,
08-32 30 07.

Wäxthuset Växjö, Januarivägen 10,
352 00 Växjö, 0470-635 89.

Wäxthusbladet informerar om wäxthusens verksamhet. Utgivare är Wäxthuset, Vaddö, tel. 0175-314 85.

Jag har haft mera besvär med mig själv än med någon annan människa jag någonsin träffat.

D. L. Moody

"SUNRISE"

är en Engelskspråkig tidskrift från
TEOSOFISKA SAMFUNDET —
PASADENA

Pris 60:— för 6 nr/år. Skriv gärna och begär ett gratis ex. till Anne Eek, Eriksbergsgatan 18, 114 30 Stockholm.

SHAMANIX

Informationsblad för indiansk shamanism.

Viveca Lammers
Törnbacken 2
171 66 Solna
Tel. 08-85 27 39

Har Du levt tidigare?

Jag kan hjälpa Dej att

MINNAS TIDIGARE LIV

Mina kunder har haft stor glädje av detta då de fått

- Nya perspektiv och ny kunskap
- Förnyad livsenergi
- Förståelse för reaktioner som beror på händelser i tidigare liv
- Känna igen sina närmaste från annan tid

KONTAKTA

SUNNA CRONSTEDT

08-33 27 64

Psykologi och psykoterapi på ande—vetenskaplig grund

För personlig och social utveckling.
Hjälp vid
kriser och relationsproblem
fobier, oro och nervositet
psykiska och psyko-somatiska besvär
m m
Med speciell inriktning på
existentiella— och livsåskådningsproblem.

- Individualterapi
- Gruppterapi
- Samtalsgrupper
- Avslappning
- Beteendeträning
- Konsultationer

Psykolog Viljo Mentu

Trandaredsgatan 1 A
502 50 Borås
Tel. 033-10 12 34

HOROSKOP — ATT VAKNA OCH BLI MEDVETEN!! Med hjälp av

att UPPTÄCKA sig själv — och omgivningen
att FÖRSTÅ sig själv — och andra
att ACCEPTERA sig själv — och andra
att få PERSPEKTIV — och helhetssyn
att ARBETA med sig själv — och tolerera olikheter
att UTVECKLA "dolda" förmågor — och bli kreativ

ASTROLOGISK KUNSKAP
EMPATI — LIVSERFARENHET
INTUITION

ställer jag ditt INDIVIDUELLA horoskop. Även
partnerhoroskop. Ring för vidare information.

BARBRO PARKVALL — 08 - 81 20 46

Phil Bosmans

Daglig samvaro

Jag sitter alltid med en fråga framför mig:
Varför behåller inte människorna kärleken hel?

Varför blir det så svårt
när man måste leva tillsammans
dag ut och dag in? Jag tror
att vi oftast försöker inbilla oss något.

Vi vill förnedra de andra,
och när allt kommer omkring
håller vi bara av oss själva,
av vårt eget "jag".

Man väntar sig för mycket av den andre.

Den andre bör vara älskvärd.

Den andre bör uppmuntra mig,

bära mig på sina händer,

bör inte ha några allvarliga fel,

inte förebrå mig något.

Vid minsta besvikelse

känner jag mig sviken

i min kärlek.

Vi tänker för lite

eller nästan aldrig

på vad vi själva skulle kunna ge

och göra för den andre.

Säg inte för snabbt:

"Du bryr dig inte om mig",

så länge du själv inte har givit allt.

Ur "Kära medmänniska" (Bernces 1986).

Till svenska av Lennart Karstorp

Landets största kapitalist

Ännu har jag aldrig träffat på någon som följer Jesu ord, bl a i Matt. 19:21: "Sälj allt vad du har och giv pengarna åt de fattiga, kom sedan och följ mig!"

Den andan går igenom alla fyra evangelierna, Apostlagärningarna och Pauli brev och visar att Jesus fordrar ovillkorlig fattigdom.

Vår svenska kyrka har under hela sin tillvaro samlat pengar och jordagods, skinnat de fattiga och har därigenom blivit Sveriges största kapitalist. Den äger större areal än hela Hal-

lands län. Ingen vet ordentligt hur stora tillgångar kyrkan äger, men man kan uppskatta dess samlade förmögenhet till minst 25 miljarder kr.

Kyrkan är ett affärsdrivande verk, som köper och säljer. Lunds stift t ex äger förutom den enorma fastighetsförmögenheten 75 milj kr i likvida medel. Man skall nu samarbeta med sparbankerna för att öka förräntning och avkastning.

Inkomsterna kommer t ex från församlingsskatten, som årligen ger 3,5 miljarder kr.

(Sydsvenska Dagbladet Snällposten, 11.9.1986, Fritz Willrup)

Ur tidskriften Information, nr 3, 1987

HYR

KVIGÄRDE KURSGÅRD

utanför Stockholm

Mycket vacker miljö

Låga priser

Kontakta Sunna Cronstedt, ☎ 08-33 27 64

☾ Kristallkulor/Pendlar/Tarotkort ☆ ☽

Mystery House erbjuder Dig Kristallkulor i olika storlek, pendlar i metall eller trä och 6 olika sorts tarotkort och spåkort. Svensk beskrivning medföljer de flesta varorna. Vi har också litteratur om tarotkort på svenska och engelska. Vi skickar vår broschyr mot att Du sänder oss 6 kr i frimärken. (Tel 0152-43015)

Mystery House, Box 64, 150 32 Stallarholmen

Zonterapi Biopati Yoga Avspännings- gymnastik

Lolo Forsberg
Järnvägsg. 31
264 00 Klippan
Tel. 0435-149 92

Wäxthuset Kaprifol

Branneby
450 71 FJÄLLBACKA
Tel. 0524-700 75

2-4 jan.

Kvinnokurs. Vi tar tillbaka vår ursprungliga kvinnokraft och frigör den kraft vi vill ge utrymme för. Fullmåneritual. Ledare: Nadja Ornberg, Isabella Murray.

8-10 jan.

Rörelse-dans, lugna rörelser för harmonisk balans. Lekfulla, lätta danskompositioner för en frihet och öppenhet i kroppen. Ledare: Karin Schmidt.

Wäxthuset KAPRIFOL är ett centrum för brobygge över "gränser": Mellan ande-materia, öst-väst, religion-gudsupplevelse, rationalitet-kreativitet, osv. FÖREDRAG och KURSER i: Frigörande andning, bildterapi, rörelse, sacred dance, positivt tänkande, gestalt, fokusering, zonterapi, sjukgymnastik, massage, veg. kost, fasta, ny syn på döden, Feldenkreis, mm. Wäxthuset KAPRIFOL, Branneby, 450 71 Fjällbacka. 0524-700 75

LIVETS SKOLA —

en bok om REINKARNATION

av Ulla & Sven-Arne Silve

91 sid..... 70:—

I handboksserien ingår även:

Utveckling av mediumitet 35:—

Healing i teori & praktik 35:—

Färghealing/Kromoterapi 30:—

Spiritualism — en livsåskådning

m. LOGIK 15:—

Cirkelarbete f. utveckl. av

mediumitet 35:—

Sändes portofritt vid förskottsbetalning till postgiro 24 76 47-1

Rabatt till återförsäljare & föreningar.

LIVSFILOSOFISKT FORUM
Klaragatan 7 214 34 MALMÖ

SALDOMREY presenterar en av Swami Sangopadras geniala uppfinningar, sängbord med plastglasskiva. Ligg skönt på rygg och läs, helt avspänd, lägg boken på den genomskinliga skivan, lätt att ta ner och vända sida, det ger ingen permanent trötthet i armarna, man kan läsa flera hundra sidor utan att blir trött (i kroppen). Ställbart i höjd och vinkel, nerfällbart och ihopfällbart; inga skruvar och hakar för att fälla ihop. Ange sängens höjd, kan kombinera som skrivmaskinsmanuskripthållare; ange skrivmaskinens högsta höjd från golvet i så fall. På den förra annonsen var det någon som tänkte: "Jag mediterar, jag blir inte sjuk," men nässköljning är bra ändå, det rensar energikanalerna (Ida och Pingala) och mer energi tillförs hjärnan, bra vid meditation; det är väl därför yogisar gör nässköljning egentligen. Saldomrey, Stav Nybro, 640 31 Mellösa. Bord 400 kr, nässköljarinsats till vanlig apoteksflaska 3 dl kostar 30 kr inkl. porto!

Lär dig klara stress

av Anita von Schéele

Stress är kroppens unika och fantastiska förmåga att reagera räddande i hotfulla situationer. Skadligt blir stress först när kroppen "luras" att mobilisera denna kraft i onödan, med symtom som t ex magkatarr, högt blodtryck och huvudvärk. I den här praktiska handboken kan man lära sig att hantera vardagsstressen genom att organisera tiden bättre och praktisera avspänning. Boken har 100 sidor och är häftad. Cirkapris 85:—

Oro och depression

av Robert Priest

Orolig eller deprimerad? Den här boken beskriver skillnaden mellan de två tillstånden, orsaker och olika sätt att behandla dem. Bl a finns här många praktiska metoder till självhjälp, råd till närstående som vill hjälpa och fakta om var man får specialisthjälp. Boken har 128 sidor och är häftad. Cirkapris 110:—

Akupressur

av Swami Deva Satyarthi

Enkelt uttryckt är akupressur som akupunktur, fast utan nålar. I stället använder man fingertryck och massage. Kroppen har ett stort antal kontaktpunkter som står i förbindelse med de inre organen och kroppsfunctionerna. Genom att massera dessa punkter, kan man lindra och förebygga många obalanser och sjukdomar i kropp och själ. Boken har 216 sidor, foton och teckningar. Häftad. Cirkapris 160:—

Förstå dina drömmar

av Louise Minerva Frostegren

Drömmar – både dagens och nattens – erbjuder en oändlig källa till kunskap om den egna personen. Det här är en praktisk och instruktiv bok som berättar om vanliga drömsymboler, om tolkning, om att arbeta med drömmar, om att styra drömmar etc. Boken har 196 sidor och är inbunden. Cirkapris 110:—

Den makrobiotiska vägen

av Michio Kushi

Makrobiotisk kost är ett sätt att nå hälsa. Hel säd och råa grönsaker, kombinerat med en enkel och naturlig livsstil i harmoni med allt annat liv, är den makrobiotiska vägen, som här beskrivs mycket utförligt. Boken har 266 sidor och är häftad. Cirkapris 165:—

Gammalkinesisk akupunktur

av Georg Bentze

Akupunktur bygger på kunskapen om kroppens meridianer som förbinder inre organ med olika punkter på kroppen. Hur och varför akupunktur kan bota, lindra och förebygga redogör den här boken för, liksom för filosofin bakom akupunktur. Boken har 210 sidor och är häftad. Cirkapris 125:—

Köp böckerna i bokhandeln eller direkt från ICA bokförlag, 721 85 VÄSTERÅS

Psykisk arkeologi

Från Atlantis till Oz

Av Marshall McKusick

Lockelsen hos dessa rön ligger i deras magiska egenskaper, i det löfte de ger om någonting över och bortom den världsliga vetenskapen

Arkeologiska upptäckter ger en alltmer väldokumenterad framställning av det förflutna. Tack vare nya metoder, mer avancerade antaganden och en uppsjö av ny teknologi har det som för inte mycket mer än 50 år sedan ännu var en nykläckt disciplin blivit en helt mogen och sträng vetenskap.

Det finns därför anledning att förundra sig över att "psykisk arkeologi" har blivit så på modet, och det är än mer anmärkningsvärt att denna skenvetenskap tas på så stort allvar av människor som annars brukar ta sitt ansvar. En granskning av de psykiska arkeologernas anspråk visar nämligen att det de sysslar med är enbart psykiskt och ingen arkeologi. Det stoff som drömmar vävas av blir verklighet när medier "siar" om att Alexander den stores grav finns under en alexandrinsk moské, eller när de helt nyktert drar slutsatsen att de har hittat Atlantis' försvunna civilisation och den sägenomspunna ungdomens källa.

Det är egentligen inte så konstigt att det finns näriga cyniker som vill kamma in en fin vinst på allmänhetens godtrogenhet. Anhängare av alla slags kulter låter sig gärna föras bakom luset av fantasier, och den psykiska arkeologins anhängare är inget undantag. Problemet blir allvarligt när kommersiella förlag publicerar sådana fantasier som legitim arkeologi och ger ett respektabelt sken åt kvasimagiska anspråk som inte har det minsta stöd i fakta. Här måste korten läggas på bordet.

Vilka är dessa psykiska arkeologer, och vad står de för? Många av dem hämtar sin inspiration från den amerikanske profeten och helbrägdagöraren Edgar Cayce (1877–1945). Cayce skrev ingenting, men han lämnade efter sig ett omfattande arv av så kal-

lade uppenbarelser, som han sade sig ha fått från akashakrönikans väktare, en gudom som vistas i universums yttersta utmark. Cayces anhängare, av vilka många är medlemmar i Association for Research and Enlightenment, studerar dessa transvisioner som är mer än 14 000 och som täcker flera olika områden: fornhistoria och arkeologi, situationen på aktiemarknaden, världens undergång och mycket annat.

Cayces uppenbarelser kan mycket väl ha varit uppriktigt menade produkter av en oerhört fruktbar och överhettad fantasi, men hans arkeologiska "rön" var rena mystifikationer — och till på köpet plagiat. Krönikeväktaren förmodades ha talat om för Cayce att civilisationen på den här planeten började på Atlantis för 100 000 år sedan. År 28 000 och år 10 000 f. Kr. tvingade katastrofer på Atlantis dock fram utvandringar till andra länder, varvid Atlantis' kultur spreds till kolonier i hela världen. Därmed kom pyramiderna till Egypten, skapades en civilisation i Mellersta Östern, störtades i Peru lemurierna från en kontinent i Stilla Havet, grundades aztekernas och mayafolkens imperier och uppfördes rösen i Nordamerika. Dessutom fick Atlantishorna enligt krönikeväktaren stjärnenergi från kristaller, hade andra former av avancerad teknologi som den moderna vetenskapen inte känner till och förfriskade sig i ungdomens källa.

Cayces anhängare insisterade på att alla hans uppenbarelser måste vara äkta därför att mästaren inte hade fått någon annan utbildning än sex års folkskola, och eftersom han enligt uppgift aldrig läste något annat än Bibeln och tidningen. Denna charmerande berättelse håller dock inte

för en ingående granskning. Vissa av hans uppenbarelser upprepar, ord för ord, absurditeter som Ignatius Donnelly 1882 skrev i sin bok *Atlantis: the Antediluvian World*, medan återstoden av denna mytiska fornvärld kommer från mystikern Rudolf Steiner, vars *Atlantis och Lemurien*, tryckt 1911 och 1923 i både London och Chicago, berättar om akashakrönikan. Det verkar som om Cayces väktargud kom från Chicago och inte från universums ände.

Steiners bok berättar inte bara om akashakrönikan utan blandar också föreställningen om Atlantis med hinduisk kosmologi, karma och reinkarnation — en kombination som för övrigt återkommer imponerande ofta i de psykiska arkeologernas verk. Som grupp är dessa upptagna av vissa motiv: den förlorade kontinenten Atlantis, ungdomens källa, uttalanden av spöken och andar, "megalitiska" eller "cyklopiska" byggnader och tidiga människor av jättelik storlek. Det är svårt att inte se upprepningarna och det relativt snäva ämnesvalet som fällande bevis för intellektuellt armod och brist på ordentlig skolning. Cayce gjorde själv en stor blunder när han på tjugotalet fick "uppenbarelser" som förklarade upptäckten av Piltdownmänniskan — vilken senare visade sig vara ett falsarium. Cayce stoppade dock prydligt in Piltdownmänniskan bland sina standardintressen och förklarade att det stora släktet av jättar från Atlantis bebodde England för mycket länge sedan.

Lockelsen hos Cayces visioner och de psykiska arkeologernas rön ligger i deras magiska egenskaper. De tycks utlova någonting bättre än det vi har och känner till. Cayce lovade sina anhängare evigt liv, ungdom och makt.

Han sade att Jesus hade reinkarnerats 29 gånger i olika delar av världen, och att Biminiöarna i Bahamas var den del av det förlorade Atlantis som inte hade sjunkit, att det var där man skulle söka ungdomens källa. Följaktligen började mirakeljägare rapportera om underbara syner på Bimini, och andra såg dem också — sådant som ett sjunket feniciskt skepp, som i lasten bland annat hade delar av ett grekiskt tempel; återstoder av mysterietempel; en bit av en atlantisk landsväg; labyrinter och pyramider under vattnet; Atlantisstatyer, och till och med den mytiska ungdomens källa.

Så sent som 1978 uppmärksammades dessa befängda "rön" av psykiska arkeologer. I *Stones of Atlantis* förkastade den uttalade Cayceanhängaren David Zink vissa av mästarens rön, men han accepterade och spann vidare en hel del på andra. Med hjälp av ett kvinnligt medium utförde Zink psykiska forskning av murverk under vattnet. Ett stycke obearbetad sten på hamnbotten blev en skulptur från Atlantis. Andra föremål under vattnet (enligt mediets visioner) blev en Minosliknande labyrint som uppförts av folk från Plejaderna under en galaktisk missionsresa till Atlantisfolket år 28 000 f. Kr. En annan psykisk arkeolog som i hög grad låter tala om sig, Jeffrey Goodman, förnekar inte att denna fyndplats på

Bimini kan vara en sjunken mayabebbyggelse från år 4000 f. Kr.

Sanningen är att Biminiöarna, toppen på Cayces Atlantis, inte alls är någon plats för mirakel. En illaluktande pöl som David Zink påstod var ungdomens källa, därför att den fick hans medarbetare att känna sig yngre, är ingenting annat än en illaluktande pöl. Det feniciska vraket härstammar från mitten av 1800-talet. Ombord finns en nedmonterad sarkofag och ett kassaskåp från New York. Tempelpelarna är bara cement som hårdnat i bortkastade tunnor. Ett sjunket tempelområde är en plats där man lagrade tvättsvamp på trettiotalet. De mystiska murverken utanför stranden är varken en landsväg från Atlantis, en labyrint från plejaderna eller mayaliknande bebyggelse. Geologen Eugene Shinn identifierade formationen som en naturlig kalkstensklippa som låg på stranden för 3500–2200 år sedan, och som sedan sjunkit på grund av allmänna förändringar av den lokala kusten. De psykiska arkeologerna hade, med sin typiskt bristande noggrannhet, felidentifierat de naturliga kalkstensbildningarna som väldiga byggblock. De hade också felavläst en mätning av havsdjupet på ett sådant sätt att de trodde sig ha upptäckt en pyramid under vattnet.

David Zink är också en av de människor som hjälpt till att främja det

storhetsvansinne som kännetecknar den psykiska arkeologin. I en annan av sina böcker, *Ancient Stones Speak: A Journey to the World's Most Mysterious Megalithic Sites* från 1979, rör han samman arkitektoniska stilar och funktioner som inte har med varandra att göra, struntar i kultursamband och våldför sig på kronologin genom att felaktigt identifiera "megalitiska" lämningar från Atlantiscivilisationen.

Vilka var människorna från Atlantis? I *The Secret of Atlantis* från 1978 använder Otto Muck sig av förfälskade rekonstruktioner av människor för att berätta om den försvunna kontinenten. I boken finns en illustration som sägs föreställa en väldig "cromagnon-atlantid" som var mer än två och tio lång. På bilden tornar denna jätte upp sig över en gorillaliknande neandertalares skelett. Neandertalarna beskrivs som kraftigt byggda pygméer, knappt en och femtio långa. Men bilden är falsk. Den är hämtad från en gammal fransk lärobok där storlekarna stuvats om. Syftet med Mucks förfälskning var att övertyga läsarna om att jättelika atlantantider svärmade över Europa och utrotade neandertalarna.

I liknande anda rapporterar Jeffrey Goodman 1977 i *Psychic Archaeology* om sin upptäckt av atlantider i Arizona och berättar för läsarna om en befolkning som av allt att döma utvecklats på öar i världshaven — Cay-

Lars Holmgren

RÄDDAD

Som en drunknande, som frivilligt meningslöst går ut i havet, så går jag, då jag som ande träder ut ur en inbillad materia, meningsfullt in i Gud. För att drunkna i, eller rättare: för att evigt leva i honom. Mörker blir till ljus.

Ur diktsamlingen "Värde" (Settern 1987)

ces Atlantis och Lemurien. I *American Genesis* från 1981 spårar Goodman människans ursprung till ett amerikanskt Eden i det förhistoriska Kalifornien. Och han spårar den moderna *Homo sapiens'* utbredning från ett ursprung i nya världen tillbaka till gamla — ett självbedrägeri som, precis som Mucks, förnekar allt känt fossilt bevismaterial. Egendomligt nog gav Goodmans utgrävningar i Arizona ingenting som tydde på hans atlantid, men ett sådant misslyckande avskräckte honom inte. Men hjälp av drömmar och visioner slöt han sig till att den som grävde djupare skulle hitta tunnlar och pergamentsrullar med hieroglyfer.

Viljan att bekräfta Cayce är stark i Goodmans verk. Invånarna i sitt amerikanska Eden kallar Goodman "amerikanska paleoindianer", och han utrustar dessa skapelser med atlantisk skicklighet och teknologi. De sades ha givit världen de första tama växterna och djuren, krukmakarkonsten, kalendern, astronomin, aspirinet, kininet, insulinet, narkotika, hallucinatoriska droger och p-piller. I en modern parafras på Cayces atlantiska stjärnkraft påstods dessa "paleoindianer" ha ägt "en tillämpad förståelse av fysiken bakom elektromagnetismen och Einsteins gravitationsvågor".

Även om Edgar Cayce har givit de psykiska arkeologerna deras största enskilda impuls, så är han långt ifrån den enda som burit upp denna tradition. Frederick Bonds fantasier har kommit tillbaka. Bond var engelsk arkitekt och spiritualist. Under mellankrigstiden skrev han böcker, där han påstod att spöken hade talat om för honom var han skulle gräva under sin rekonstruktion av Glastonbury Abbey i södra England. Bond meddelar sin godtrogne läsare att Julius Caesars ande råkar tala skollatin, medan hans övriga spöken av allt att döma inte kom ihåg sina modersmål. En gammal grekisk sjöman, en anglosaxisk krigare, normander och munkar från Chaucers tid talar alla artonhundratalsengelska späckad med poetiska arkaismer. Dessutom gör sig spökerna skyldiga till anakronismer och historiska misstag. Ändå har Bonds verk haft ett avgörande inflytande på Jeffrey Goodmans och Stephan Schwartz' senaste psykiska arkeologi.

Hans Holzer är en annan som förfalskat spökhistorier med arkeologiska anspråk. Holzer framställer sig själv inför allmänheten som parapsykolog. Hans medier kommunicerar med andarna efter stora män som Alexander Hamilton, samt med ännu äldre andar — Merlin från Camelot, kung Artur under en spökvisit i St. Louis och Leif Eriksson i Los Ang-

eles. Merlin och Artur talar båda nutidsengelska, och Leif Eriksson lyckas Anglicera sitt eget namn.

Sådana intellektuella grodor är typiska för hur man använder sig av ockulta metoder inom den psykiska arkeologin. Ta till exempel Stefan Ossowiecki (1877-1944), kallad polske trollkarlen, som man ofta nämner som bevis för att ockulta krafter kan användas för att rekonstruera förhistorien. Vi läser att Ossowiecki hade visioner av en paleolitisk verktygsmakare i sin hydda — visioner som kommit när Ossowiecki tagit upp en artefakt. En närmare granskning visar att trollkarlen bara accepterade populära, stereotypa föreställningar om den paleolitiska kulturen, vilka var förhärskande på trettioåret. Ossowiecki rapporterade också att han sett paleolitiska feta damer och klumpiga undermänniskor till neandertalare, samt paleolitiska gravurnar av lera.

Sådana "syner" på vinst och förlust är dock mindre besvärande för den seriösa arkeologen — och för arkeologins allmänna rykte som vetenskaplig disciplin — är sådana anspråk som görs i samband med till synes äkta fältforskningar. För det mesta sker dessa "forskningar" i form av psykiska förutsägelser, som sedan "bekräftas" av arkeologiska "prov". Varje sådan rapport om psykisk forskning visar sig dock ha sina brister. Ett färskt — och osedvanligt vilseledande — exempel på sådana arbeten är Stephan Schwartz' bok *The Alexandria Project*.

Schwartz' verk är särskilt skadligt därför att pressen till en början hälsade det som en rad spektakulära men legitima upptäckter, och därför att förlaget, Doubleday, marknadsförde boken som ett exempel på "vetenskapligt genombrott", fast detta absolut inte är sant. *The Alexandria Project* är rena exempelsamlingen på falska visioner som diverse medier knyckt ur en resehandbok av den

engelske författaren E. M. Forster, och fältforskningarna som sägs bekräfta dessa visioner har otvetydigt dementerats av senare arkeologiska och historiska rapporter.

Varför då ens bry sig om att bestrida de orimliga och klart falska anspråk som görs av psykiska arkeologer? Svaret finns delvis i allmänhetens osäkerhet i fråga om legitim arkeologi. Som den nyinspelade filmen *Indiana Jones and the Temple of Doom* visar, tror många fortfarande att den utövande arkeologen jagar artefakter och plundrar egendomliga fyndorter. Den psykiska arkeologin är osofistikerad därför att den grundar sig på falska uppenbarelser om forntiden. Cayce hämtade sin främsta inspiration om forntiden ur två böcker om Atlantis, men småbitar hämtade han från alla möjliga håll. Han läste eller hörde talas om L. Frank Baums trollkarl från Oz, och namnet dök upp under självhypnos i hemmet i Virginia Beach. Då avslöjade Cayce att det gamla Peru var landet Oz. Hans anhängare försöker bekräfta hans uppenbarelser genom att söka från Atlantis till Oz. Men den psykiska arkeologin är ingenting annat än ett barnkorståg.

Anm. Marshall McKusick har doktorerat i antropologi vid Yaleuniversitetet. Han är *associate professor* i antropologi vid Iowa universitet, Iowa City, där han också tjänstgjort som statsarkeolog 1960-1975. Han har grävt ut fyndorter i Västindien, på USAs västkust och i Mellanvästern. Förutom mellanvästerns arkeologi och etnohistoria omfattar hans nuvarande yrkesintressen påstådda förkolumbianska resor till Amerika och arkeologins historia. Det sistnämnda intresset har föranlett denna bedömning av den psykiska arkeologin.

Översättning: GUNNAR GÄLLMÖ

Artikeln har ursprungligen publicerats i tidskriften *Archaeology*, årgång 37, nr 5. Vi har med författarens tillåtelse översatt den från en redigerad version i den amerikanska tidskriften *Fate*, februari 1986.

Ivan Troëng: MAGNETTERAPINS GRUNDER

På ett instruktivt och lättfattligt sätt beskrivs den vetenskapliga bakgrunden, utrustning och grundregler för behandling. I avsnittet magnetterapias A-B-C finns rekommendationer för behandling av mer än 150 sjukdomar.

Sätt in 50:- på vårt postgiro 12 81 00-5, så kommer boken portofritt. Gratis skickar vi dessutom häftet **Magnetism — ett effektivt hälso- och läkemedel** och vår prislista.

Terapimagneter AB
Måsvägen 65, 312 06 Mellbystrand
Tel. 0430-250 10, 258 25

Så dyrt!

Kurser och terapier inom new-age-området är ofta mycket dyra. (Se f.ö. Sökaren nr 5, 1984!) Den tredagarskurs med Sondra Ray som Åsa Freij skrev om i nr 8, kostade 3.400 kronor. Cirka 80 personer deltog. Det blir en inkomst på omkring 272.000 kronor.

Det hade varit bra att, till läsarnas upplysning, få en översikt över inkomster och kostnader för denna kurs (och andra liknande). Hur mycket fick Sondra och hennes kompanjon Fred? Hur mycket kostade deras resa och uppehållet i Sverige? Hur mycket kostade lokalerna i hyra?

Vi har ställt dessa frågor till LRTs representant i Sverige Marianne Thorsell. Vore det inte rimligt, skrev vi i brevet, om vishetens pris vore avsevärt lägre, så att knegare i allmänhet hade råd med en sådan veckoslutskurs — eller är LRT en hårt kommersiell verksamhet med syftet att tjäna max med pengar?

Marianne Thorsell ville inte svara på frågorna. "Jag finner ingen anledning", skrev hon, "att försvara LRTs kurskostnader. Särskilt inte med tanke på att många deltagare är vad du kallar 'knegare i allmänhet' och att intresset för kurserna hela tiden ökar."

Hennes brev avslutades med vad som måhända var ett slags motive-

ring för det höga priset: "Ett utav våra mål är att höja människors välbefinnande och veta att det finns ett överflöd för oss alla."

Tja, det är ju frivilligt att gå på sådana kurser. Och en utgift på 3.400 kronor klarar väl de flesta på ett eller annat sätt. Men vill man gå flera kurser för att blir allt visare... ja, då blir ju kostnaderna höga. Det händer att folk tar lån för att ha råd med dyra kurser och behandlingar. I en situation där ekonomin ansträngs av amorteringar och räntor, får man förstås ingen stark känsla av att det finns ett överflöd!

Delar av "new age-rörelsen" är starkt kommersialiserade. Det är lätt att konstatera detta.

Men om vishetssökarna i första hand går på kurser och behandlingar som är billiga, sparas kronor och det blir kanske råd att senare pröva fler saker.

SM

Annelis naturterapi

Polaritetsterapi, Bachs essenser, Reikihealing, färghealing, samtalsterapi.

Anneli Ljungqvist

Stora Badhusgatan 30, 4 vån.
411 21 Göteborg

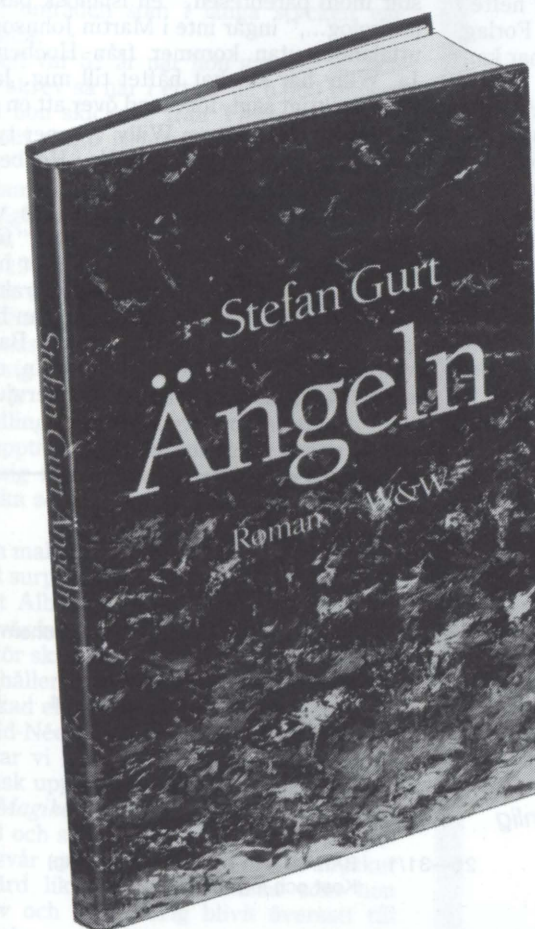
Tel. 031-13 17 56 (tel. tid för beställning 8.00—9.00 (månd.-fred.), 19.00—20.00 (månd.-torsd.))

Kontakt

Sri Aurobindo, Mère, Auroville... Är du också "på väg" men saknar vänner för gemensamma studier, resor och vandringen går därför långsammare? Svar till "L'Aventure de la conscience", Sökaren f.v.b.

"Reinkarnations-evangeliet"

Pistis Sophis, gnostiskt sammandrag	7:-
Pröva bekräftande frigörande bönevågar	5:-
Den fundamentala frågan: människans natur	5:-
En upplevelse av "himmelriket i oss"	5:-
ABC för universell religiös reformation	4:-
En affirmerande-negerande kontemplation	7:-
"Det onda", visdomen, rättvisan, nåden	5:-
Söker du vägar: Christos-naturens väg	5:-
Finn roten till alla religioners tråd	5:-
Bönen "Fader vår" — åter till urformen	5:-
Sann gudstjänst är "agape och gnosis"	5:-
Förenta religionerna-United religions	7:-
Blind dualistisk bön och upplyst bön	7:-
4:e dimensionens port till bibelns inre	5:-
Fullkomlig meditation och förberedelse	7:-
Tro, upplysning, transsubstans — enhet	5:-
Återställ det förlorade ur-evangeliet	5:-
Vi vittnar om att vi möter Kristus nu	5:-
Gnosis, grundstenen som förkastades	5:-
Hur reinkarnationsläran blev "kättersk"	5:-
F R I bibelskola om förlorade nycklar	5:-
Kristusordet "min moder, helga anden"	5:-
Nattvardsgtg affirmativ kontemplativ	20:-
Jordfästn-akt sakramental universell	10:-
Beställ gm inbetaln t postgironr: 2271-5	
Frikatolske biskopen Elis Wikström, Sthlm	
Brevfrågor, tankeutbyte, porto välkomnas.	

Stefan Gurt Ängeln

En ung herde får en natt ett tecken från Gud. Han förstår inte hur han ska tyda det. Han berättar om sin upplevelse och blir först förebrådd för sitt övermod, senare utskrattad. Den enda som tror honom är en flicka i hans egen ålder. Stefan Gurts koncentrerade roman berättar i skränsans form om ett skede i den bibliska historien.

I bokhandeln

Wahlström&Widstrand

Näckrosen Bokhandel

specialbokhandel

Psykologi
Filosofi
Mytologi
Astrologi
Alternativ-
Läkekonst
Musik

TEL.
031 /
13 60 85 el. 13 60 20

POSTORDERADDRESS:
Box 3022
400 10 Göteborg

ÖPPETTIDER
Vard. 10 - 18
(Månd. 10 - 19)
Lörd. 10 - 14

AFFÄR:
Storgatan 10
Göteborg

Brev

Vedr. "Nyfikenhet",
Sökaren nr. 8/87, side 40

Sven Magnusson.

Som du vel husker har jeg i brev kommet med visse positive uttalelser om Sökaren, og begrunnet hvorfor. Dette med begrunnelsen er selvfølgelig særdeles viktig for å unngå fatale misforståelser.

Men redaksjonelle uttalelser kan være farlige, da en må anta at de gir uttrykk for redaktørens — eller redaksjonens — synspunkter.

Redaktørens budskap i rubriserte artikkel er jo generelt sett greit nok, man skal være objektiv og fordomsfri — viktige kjennetegn på vitenskap. Likevel vil jeg gjerne få kommentere en annen side ved artikkelens budskap, ganske enkelt ved å sitere en så ansett parapsykolog som Martin Johnson:

"Jeg er personlig forbauset over at en så intelligent og hederlig person som Erlendur Haraldsson (en islandsk parapsykolog som har offentliggjort noen bemerkelsesverdige naive øyenvitneberetninger om de indiske guruers bedrifter) alvorlig overveier muligheten av at Sai Baba eller andre baba'er av en lavere verdighet, virkelig kan være annet enn taskenspillere rett og slett."(*)

Forøvrig vil jeg sterkt henlede oppmerksomheten på Piet Hein Hoebens' ypperlige artikkel "Fornuft og ufornuft i parapsykologien", bl a utgitt som et hefte i skriftserien Skeptica, Wegners Forlag, boks 131, DK-8300 ODDER. (Du har kanskje mottatt heftet fra Willy?)

I off-beat-litteraturen ser man av og til forsøk på å diskreditere vitenskapen. Naturligvis er det vanskelig å lykkes med dette, av den enkle grunn at vitenskap er en metod til innhentning av kunnskap — den eneste sikre vi har — mens pseudovitenskap er løgn forkledt som opplysning.

Vi ser dessuten at pseudovitenskapens talsmenn ikke sjelden misforstår hva saken egentlig dreier seg om, idet de forsøker å sette likhetstegn mellom hva den enkelte utøver av vitenskap sier og gjør på

den ene siden, og den vitenskapelige metode på den andre. Pseudovitenskapens tilhengere og andre som ser det som en nødvendighet å forkvakle virkeligheten, bør derfor notere seg følgende:

Det er VITENSKAPENS PROSESS saken gjelder, selve den metode som anvendes for oppnå en sikrest mulig kunnskapsmessig gevinst.

Du diskrediterer ikke denne prosessen eller metoden ved å kunne vise til eksempler på at en vitenskapsmann har falt for fristelsen til å benytte seg av dine metoder i sitt arbeide.

Med vennlig hilsen
K. Stenødegård

Norsk Intitutt for Vitenskapelig
Forskning og Opplysning (NIVFO)

(*)Referanse: "Parapsykologi" av Martin Johnson.

K. Stenødegård.

Når jeg skrev at *vetenskapsmän som bekant är ett föga nyfiket släkte*, var det en tillspetsad och ironisk formulering, med mycken sanning i.

Betr. Martin Johnsons uttalande, som du återger (från den artikel av Hoebens, som du nämner) kan jag inte se annat än att det är ännu mer inaktuellt nu, sedan Haraldsson utgett sin bok, än det någonsin har varit. Det förefaller otänkbart att han skulle vilja upprepa det idag. Det som står inom parentes, "en isländsk parapsykolog...", ingår inte i Martin Johnsons uttalande, utan kommer från Hoebens. Ja, Willy har skickat häftet till mig. Jag är, uppriktigt sagt, förvånad över att en så intelligent person som Willy Wegner tycker att det finns något av värde i Hoebens artikel.

Betr. vetenskapens metod är den väl helt enkelt att så observant och förståndigt som möjligt försöka se efter hur det förhåller sig med vissa saker. Haraldsson är ett gott exempel på detta. Han har tittat efter noga, har iakttagit Sai Baba väl, tittat upp i ärmarna på klädseln, observerat olika omständigheter, intervjuat

en lång rad vittnen o s v. Såvitt jag vet har Martin Johnson, när det gäller Sai Baba, inte visat någon önskan att se efter...

(Det framgår inte av ditt brev, om du har läst Haraldssons bok.)

Med vänlig hälsning
SM

Till läsarnas upplysning skall sägas att Kolbjørn Stenødegård är Norges motsvarighet till Sven Ove Hansson och NIVFO alltså motsvarigheten till föreningen Vetenskap och Folkbildning.

Bokrecension

Alexandra David-Néel på svenska

Det finns böcker som måste översättas omedelbart. De är så tidsbundna att de snabbt blir gammalmodiga. Andra böcker kan ligga och vänta hur länge som helst. De är hela tiden fräscha som morgondagg. En sådan bok publicerades på franska år 1929. Nu har den äntligen kommit på svenska, Alexandra David-Néels underbart spännande berättelse *En parisiskas resa till Lhasa* (Alba).

Förklädd till pilgrim blev hon den första vita kvinnan som kom till Dalai Lamas stängda huvudstad. De mödor som hon och hennes följeslagare lama Yonden upplevde är i dag klassiska. Boken är dessutom rolig och ger en inblick i tibetanskt liv i områden som i långa stycken var okända.

Hon var 51 år när hon gav sig ut, och hon skrev så här i ett av de 6 000 breven som hon skickade från Tibet och Indien till sin make järnvägsingenjören i Algeriet: "Om jag så lever tills jag blir hundra år gammal kommer jag aldrig att ha långtråkigt, bara jag lyckas hålla hjärnan i god form." Hon avled strax före sin 101-årsdag 1969 och hon var alert in i det sista.

När hon gjorde sin berömda vandring till Lhasa befann hon sig vid mitten av sin levnads bana. Hur många 50-åringar vågar sig på ett sådant krävande företag? Det är helt fantastiskt att läsa hur den handlingskraftiga damen oroar sig för att bli upptäckt och hur hon fintar och maskerar sig för att inte bli upptäckt av tibetanska soldater och tillbakasänd till gränsen.

En makalös bok som man måste vara en rejäl surpuppa för att inte uppskatta. Förlaget Alba ska ha en eloge för detta berömvärda initiativ, men dess förslagsredaktör ska kritiseras för att boken varken innehåller en karta med vandringen inprickad eller några av de bilder Alexandra David-Néel tog under sin expedition. Nu väntar vi bara på att det kommer en ny svensk upplaga av hennes *Bland Mystiker och Magiker i Tibet*, som kom på svenska 1933 och som sedan länge har varit mycket svår att få tag i. Även den är mycket läsvärd liksom mycket annat som hon skrev och som aldrig blivit översatt till svenska.

Bertil Falk

Footprints on the Path

Enighet, enighet, enighet.
Där det råder enighet kan ingenting fördröja det som från en inre verklighet vill förverkligas i det yttre — det kan fullbordas snabbt.

Rannsaka era hjärtan.
Finns det inom någon av er något som skapar oenighet och strid något som hindrar er i nästa fas av arbetet? Råder där missförstånd eller avund, eller andra negativa yttringar som sätter käppar i hjulet? Detta är något som var och en av er måste utforska inom er. Det är inte något som måste analyseras, stötas och blötas i långa diskussioner. Vad som krävs är att var och en skärskådar sitt eget inre utan omsvep inser sanningen om sig själv. Innerst inne vet du mycket väl om just du är den som hållt grus i maskineriet som hindrar Min fulländade plan från att förverkligas.

När du väl har erkänt detta inför dig själv kan du åtgärda saken: Låt Mig rena dig. Uppnå återigen det tillstånd där du är i harmoni med helheten, ett med allt.

Kasta inte skulden på andra utan ta dig bara tid att vara stilla och när du är i stillhet, se då in i ditt eget hjärta. Om du finner att där råder verklig frid och harmoni behöver du inte oroa dig alls men om du känner dig obehaglig till sinnes och ertappar dig själv med att göra undanflykter och komma med bortförklaringar då kan du vara övertygad om att någonting djupt inom dig behöver ändras.

När du insett detta, låt dig då inte tyngas ned av det utan ta omedelbart itu med att ändra hela ditt beteende. Försök inte göra det på egen hand: Jag finns där hela tiden. Kalla på Mig, så ska Jag svara dig och hjälpa dig att övervinna alla svårigheter allt som hindrar dig från att uppleva din enhet med allt.

Det finns så mycket i den inre världen som väntar på att få komma till uttryck i det fysiska — under och återigen under. Om och om igen uppmanar Jag er att ena er och utan ytterligare dröjsmål bana väg för dessa under. Låt ingenting inom er blockera flödet. Låt inte en enda självisk tanke hejda planens förverkligande. Tänk endast på helheten planera för helheten, verka för helheten, ge till helheten så för du verkligen utvecklingen framåt.

Det finns en fulländad plan — du kan bidra till att den blir verklighet.

Ur "Footprints on the Path" av Eileen Caddy
Övers. Maria Adkinson. Ill. Charles Adkinson
Reprinted by permission of the Findhorn Foundation

HÄLSO & KURSGÅRD
—med själen i centrum

Solveig Langkilde
Sören Grind
tel 0240-916 85
BROBY 1187 770 12 SUNNANSJÖ

Vi erbjuder dig:
Hälsa-, temaveckor och
veckoslutskurser, kropps-
balansering, zonterapi
Bachs' blomstermedicin,
samtalsterapi, personliga
visualiseringsband.
Vi satsar på den lilla
gruppen med en personlig
atmosfär.

10—13/12 LIVETS SPEL
ett terapeutiskt spel utarbetat
på Findhorn.
Kursledare: John Talbott från Findhorn.
Pris: 2.000:—
22—28/12 VÄNSKAP OCH LIVSGLÄDJE
utifrån Martinus kosmologi. En jul
i gemenskap.
Kursledare: Solveig och Sören.
Pris: 1.750:—
2—6/1 ATT VÄLJA SITT LIV
Kursledare: Solveig och Sören.
Pris 1.400:—
25—31/1 BARA-VARA-DAGAR (skidåkning)
Kost och logi: 180:— 220:—

Fortfarande 9 tidningar/ 10 nummer

"Sveriges bästa tidskrift har tagit sitt förnuft till fånga och dragit ner utgivningen till nio nummer per år, vilket är mer med sanningen överensstämmande eftersom vi tidigare serverats ett dubbelnummer inför sommarmånaderna..." Så skriver tidskriften Borderlines tydligt intelligent re- daktör Bertil A. G. Schalén.

Tyvärr var jag själv inte så intelli- gent (som jag trodde) när jag avise- rade att vi skulle räkna nio nummer per år i fortsättningen i stället för tio, inklusive ett dubbelnummer. Med nio nummer om året uppkommer ett litet men besvärligt problem med halvårs- avgiften. Skall fem nummer före som- maren kosta lika mycket som fyra ef- ter sommaren, eller mer? Den frågan har jag inte kunnat besvara på ett till- fredsställande sätt. Så, vi räknar med tio nummer i fortsättningen också, in- klusive ett dubbelnummer. Det blir enklast så.

Våra ekonomiska resurser räcker bara till nio tidningar per år.

Tryckfel

Tryckfel är ett otyg som man aldrig slipper ifrån. I artikeln om Sai Baba i nr 8 står det (i mittspalten, sidan 5) att M. Krishna var en av dem som passade upp på swamin och hade kläderna redo åt honom efter mor- gonbladet. Ja, det låter ju samhälls- tillvänt och kultiverat att läsa mor- gonbladet först av allt.

Men i själva verket fick swamin — som den tankfulle läsaren måhända redan har räknat ut — sina kläder ef- ter morgonbadet. Friskt och fräscht alltså!

SM

Inbetalningskort

Med hela upplagan av detta nummer utsänds ett inbetalningskort för 1988. De som redan har betalt prenumera- tion för nästa år, kan slänga inbetäl- ningskortet, eller ge bort det.

Nr 10, 1987

SM:

"Tankografri"

2

SM:

Walt Whitman

8

Mona Rehn o SM:

Med själen i centrum

10

Lolo Forsberg

Att förändra sitt liv

12

Lolo Forsberg

SM:

"Laurency"

14

SM:

Reinkarnationsterapi

16

SM:

Paulus — kristendomens grundare

18

Nils-Olof Jacobson:

Vem talar i Luxemburg?

22

CERCLE D'ETUDES
SUR LA TRANSCOMMUNICATION ...
LUXEMBOURG
B.P. 2
5887 HESPERANGE

Håkan Blomqvist:

De gäckande männen i svart

26

Phil Bosmans:

Daglig samvaro

34

Marshall McKusick:

Psykisk arkeologi

34

"Bäste Mr Magnusson:

Det gläder mig att Ni är intresserad av min artikel, 'Psykisk arkeologi från Atlantis till Oz'. Jag har abso- lut inget emot att den får interna- tionell spridning genom att den översätts till svenska.

Jag vet att Bea Riemschnider, re- daktör för *Archaeology* också blir glad åt detta, och jag har skrivit några rader till henne för att för- klara saken.

Separat översänder jag en kopia av artikeln i *Archaeology*, som bättre återger mina synpunkter än den kortare version Ni har läst i *Fate*. Den innehåller också noter, ett av- snitt om författaren och den ledare som fanns i *Archaeology*. Gör vad Ni vill med artikeln, om det är ont om plats."

Så skrev Marshall McKusick, som svar på en förfrågan om vi fick återge hans artikel, som stod i *Fate*. Vi väntade länge på kopian. Den kom aldrig. I det läget har vi låtit översätta *Fates* version, utan bl a noter. Det kanske inte var det bästa vi kunde göra, men så blev det.

SM

Brev

38

Bokrecension

39

Eileen Caddy:

Footprints on the Path

39

Fotot på första sidan är taget av Mona Rehn.

SÖKAREN

Oberoende tidskrift för livssynsfrågor.

Redaktör och ansvarig utgivare:
Sven Magnusson

Adress: Östra Kanalgatan 18,
652 20 Karlstad

Telefon: 054-11 16 89

Prenumerationspris:

Helår (10 nr) 150:— (1988: 165:—)
Halvår 85:— (1988: 90:—)

Postgiro: 70 60 47-8

Bankgiro: 372-8128

Annonser: (moms tillkommer):
Helsida 1.000:—, halvsida 600:—,
småannonser 20:— per spalt-cm, men
minst 60:—.

Värmlandstryck i Karlstad AB,
Karlstad 1987

ISSN 0038-0504